

POLITICA SOCIALĂ ȘI DE MEDIU

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD)

Traducerile textului original al documentului sunt furnizate de BERD exclusiv pentru confortul cititorului. În timp ce BERD a acționat cu grija rezonabilă pentru a asigura autenticitatea traducerii, BERD nu garantează sau susține acuratețea traducerii. Buzuirea pe orice asemenea traducere va fi pe riscul exclusiv al cititorului. În niciun caz BERD, angajații sau agenții săi nu vor fi responsabili față de cititor sau față de oricine altcineva pentru orice inexactitate, eroare, omisiune, ștergere, defect și/sau orice modificare a oricărui conținut al traducerii, indiferent de cauză, sau pentru orice daune care rezultă din acestea. În cazul diferențelor sau neconcordanțelor dintre textul în limba engleză și traducerea în limba română, versiunea în limba engleză va prevala.

Cuprins

Secțiunea I: Obiective	4
Secțiunea II: Definiții	5
Secțiunea III: Domeniul de aplicare	6
1. Rolul și responsabilitățile BERD	6
2. Angajamentele BERD	6
3. Cerințe de performanță socială și de mediu.....	7
4. Integrarea considerentelor de natură socială și de mediu în ciclul proiectelor	8
5. Informarea publicului și responsabilitatea BERD	9
6. Aranjamente instituționale și de implementare.....	10
7. Anexe	10
Secțiunea IV: Renunțări, excepții și divulgare.....	11
1. Renunțări.....	11
2. Excepții	11
3. Divulgare.....	11
Secțiunea V: Dispoziții tranzitorii	11
Secțiunea VI: Data intrării în vigoare.....	11
Secțiunea VII: Cadrul decizional	11
Secțiunea VIII: Revizuire și raportare	11
1. Revizuire.....	11
2. Raportare.....	11
Secțiunea IX: Documente conexe.....	11
Anexa 1: Lista BERD de excludere pe criterii sociale și de mediu.....	12
Anexa 2: Proiecte din Categoria A	13

Cerința de Performanță BERD 1: Evaluarea și gestionarea impacturilor și riscurilor sociale și de mediu.....	15
Cerința de Performanță BERD 2: Forța de muncă și condițiile de muncă.....	19
Cerința de Performanță BERD 3: Eficiența resurselor, prevenirea.....	23
și controlul poluării.....	23
Cerința de Performanță BERD 4: Sănătate, siguranță și securitate	26
Cerința de Performanță BERD 5: Achiziționarea de terenuri, restricții cu privire la utilizarea terenurilor și relocarea involuntară.....	30
Cerința de Performanță BERD 6: Conservarea biodiversității și managementul durabil al resurselor naturale vii.....	39
Cerința de Performanță BERD 7: Popoare indigene.....	44
Cerința de Performanță BERD 8: Patrimoniul cultural.....	48
Cerința de Performanță BERD 9: Intermediari financiari	50
Anexa A: Lista de referințe IF.....	52
Cerința de Performanță BERD 10:.....	53
Comunicarea informațiilor și implicarea părților interesate	53

Secțiunea I: Obiective

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD sau Banca) și-a luat angajamentul să promoveze „dezvoltarea ecologică și durabilă” în toate activitățile sale, în conformitate cu Acordul său de înființare.¹ BERD recunoaște că durabilitatea socială și a mediului înconjurător reprezintă un aspect fundamental al obținerii de rezultate în conformitate cu mandatul său referitor la tranziție. Prin urmare, proiectele care promovează durabilitatea socială și a mediului sunt printre cele mai importante priorități ale activităților Băncii.

Prezentul document:

- Descrie modul în care Banca va evalua și va monitoriza riscurile și impacturile de natură socială și de mediu ale proiectelor sale;
- Stabilește cerințele minime pentru gestionarea riscurilor și impacturilor de natură socială și de mediu cauzate de proiectele finanțate de BERD pe toată durata de viață a proiectelor;
- stabilește un obiectiv strategic al Băncii de a promova proiecte care prezintă avantaje mari din punct de vedere social și de mediu; și
- definește rolurile și responsabilitățile respective atât ale BERD, cât și ale clienților săi în ceea ce privește elaborarea, implementarea și operarea proiectelor în conformitate cu această Politică.

Prezentul document înlocuiește Politica socială și de mediu a BERD (2014) și Cerințele de Performanță respective.

¹Articolul 2.1 (vii) din Acordul de înființare a Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Secțiunea II: Definiții

Termenii utilizați în prezenta Politică au următoarele semnificații:

"facilități asociate"	facilități sau activități care nu sunt finanțate de către BERD ca parte a proiectului, dar care, în opinia BERD, sunt importante pentru determinarea succesului proiectului sau pentru obținerea rezultatelor convenite ale acestuia. Acestea sunt facilități sau activități noi: (i) fără de care proiectul nu ar fi viabil, și (ii) nu ar fi executate, extinse, realizate sau planificate să fie executate sau realizate dacă proiectul nu ar exista.
"buna practică internațională" sau "BPI"	exercitarea abilității profesionale, diligenței, prudenței și precauției care s-ar aștepta, în mod rezonabil, din partea profesioniștilor calificați și experimentați angajați în același tip de demers în aceleași circumstanțe sau în circumstanțe similare la nivel global sau regional. Rezultatul acestei exercitări ar trebui să fie utilizarea de către proiect a celor mai adecvate tehnici și standarde în circumstanțele specifice proiectului.
"Ordinea măsurilor de atenuare"	măsuri luate pentru a evita crearea de impacturi de natură socială sau de mediu de la începutul activităților de dezvoltare, iar în cazul în care acest lucru nu este posibil, pentru a implementa măsuri suplimentare care ar minimiza, atenua și, în ultimă instanță, echilibra/compensa orice eventuale impacturi adverse reziduale.
"proiect"	ansamblul de lucrări, bunuri, servicii și/sau activități de afaceri definite în acordurile de finanțare și pentru care un client solicită finanțare din partea BERD, și care sunt aprobate de către Consiliul Director al BERD sau, în cazul în care Consiliul Director a delegat autoritatea de aprobare, prin intermediul conducerii Băncii.
"social"	aspecte care au legătură cu persoanele afectate de proiect și comunitățile și lucrătorii acestora și asociate statutului socio-economic, vulnerabilității, genului, identității de gen, drepturilor omului, orientării sexuale, patrimoniului cultural, forței de muncă și condițiilor de muncă, sănătății și siguranței și participării la luarea deciziilor.
"persoane vulnerabile"	persoane sau grupuri de persoane care pot fi afectate mai mult decât altele de impactul proiectului în virtutea unor caracteristici precum genul, identitatea de gen, orientarea sexuală, religia, etnia, statutul de indigen, vârsta (inclusiv copii, tineri și vârstnici), dizabilitățile fizice sau mentale, alfabetizarea, opiniile politice sau statutul social. Persoanele și/sau grupurile vulnerabile pot, de asemenea, include, dar fără a se limita la acestea, persoanele aflate în situații vulnerabile, cum ar fi persoanele care trăiesc sub pragul sărăciei, persoanele fără pământ, gospodăriile monoparentale, comunitățile care depind de resursele naturale, lucrătorii migranți, refugiații, persoanele dislocate intern, sau alte persoane dislocate care nu pot fi protejate prin legislația națională și/sau internațională.

Secțiunea III: Domeniul de aplicare

1. Rolul și responsabilitățile BERD

- 1.1. Responsabilitățile BERD sunt în conformitate cu rolul său de instituție financiară internațională care oferă finanțare pentru proiecte aprobate de BERD. Referitor la orice proiect specific de investiții sau de cooperare tehnică, nivelul angajamentului BERD este determinat de natura și domeniul de aplicare al proiectului, disponibilitatea finanțării donatorilor, precum și circumstanțele specifice ale colaborării și relația cu clientul.
- 1.2. BERD se poate abține de la finanțarea unui proiect din motive sociale sau de mediu. Există mai multe tipuri de activități pe care BERD nu le finanțează în conformitate cu Lista BERD de Excludere pe Criterii Sociale și de Mediu, inclusă ca Anexa 1 la această Politică.
- 1.3. BERD administrează o serie de fonduri ale donatorilor. Proiectele sau activitățile finanțate în totalitate sau în parte din Fondurile donatorilor se vor conforma prezentei Politici. În cazul proiectelor finanțate cu fonduri de la donatori se pot aplica cerințe suplimentare privind donatorii în legătură cu chestiuni sociale sau de mediu, după cum s-a convenit între BERD și donatori.

2. Angajamentele BERD

- 2.1. Toate proiectele finanțate de către BERD vor fi structurate astfel încât să respecte cerințele prezentei Politici.
- 2.2. BERD, în calitate de semnatară a Principiilor Europene privind Mediul,² și-a luat angajamentul să se asigure că proiectele sunt structurate astfel încât să respecte principiile, practicile și standardele fundamentale de mediu ale UE³, în cazul în care acestea pot fi aplicate la nivelul proiectului, indiferent de locația geografică a acestora. Dacă reglementările din țara gazdă diferă de standardele de mediu fundamentale ale UE, proiectele vor trebui să îndeplinească cerințele care sunt mai riguroase.
- 2.3. BERD nu va finanța cu bună știință proiecte care contravin legislației naționale sau obligațiilor ce revin țării respective în baza tratatelor, convențiilor și acordurilor internaționale relevante, după cum se va identifica în procesul de evaluare a proiectelor.
- 2.4. BERD și-a luat angajamentul să respecte drepturile omului⁴ în cadrul proiectelor finanțate de BERD. BERD va solicita clienților, în cadrul activităților lor de afaceri, să respecte drepturile omului, să evite încălcarea drepturilor omului ale altora, și să abordeze riscurile și impacturile negative asupra drepturilor omului cauzate de activitățile de afaceri ale clienților. BERD va îmbunătăți în permanență proiectele pe care le finanțează în conformitate cu bunele practici internaționale și va încerca să consolideze progresiv procesele de identificare și abordare a riscurilor legate de drepturile omului în timpul evaluării și monitorizării proiectelor.
- 2.5. BERD consideră că egalitatea de gen este un aspect fundamental al unei economii de piață moderne și

funcționale și al unei societăți democratice, și își ia angajamentul să prevină discriminarea de gen și să promoveze egalitatea de gen în cadrul mandatului său. BERD solicită clienților săi să identifice orice potențiale impacturi disproporționate negative și specifice genului și să elaboreze măsuri de atenuare a acestuia BERD va solicita clienților săi să adopte măsuri pentru a preveni și aborda în mod eficient orice formă de violență, hărțuire, inclusiv hărțuirea sexuală, exploatarea sexuală și abuzul sexual, violența bazată pe gen, hărțuirea morală, intimidarea și/sau exploatarea.

- 2.6. BERD va solicita clienților săi să identifice persoanele sau grupurile vulnerabile care pot fi afectate în mod disproporționat de proiecte și să elaboreze și să implementeze măsuri de atenuare, astfel încât persoanele vulnerabile să nu fie afectate în mod disproporționat. Acest lucru va include evaluarea măsurii în care modificările de tarif cauzate de proiecte pot crea probleme legate de suportabilitatea nivelurilor de bază ale serviciilor pentru grupurile defavorizate și/sau vulnerabile ale populației și se va asigura că sunt elaborate și implementate scheme eficiente de atenuare a problemelor de suportabilitate.
- 2.7. BERD recunoaște importanța abordării atât a cauzelor, cât și a consecințelor schimbărilor climatice în țările în care își desfășoară activitatea. BERD se va angaja, ori de câte ori este cazul, în investiții inovatoare și asistență tehnică pentru a susține investițiile fără emisii de dioxid de carbon și oportunitățile de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea, precum și va identifica oportunitățile de a evita, minimiza sau reduce emisiile de gaze cu efect de seră în cadrul proiectelor. BERD va solicita clienților săi să evalueze riscurile cauzate de schimbările climatice pentru proiecte. De asemenea, BERD își va susține clienții în elaborarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice și realizarea investițiilor rezistente la schimbările climatice, precum și în gestionarea riscurilor cauzate de schimbările climatice.
- 2.8. BERD va solicita clienților săi să fie precauți în ceea ce privește abordarea de către aceștia a protecției, conservării, gestionării și utilizării durabile a resurselor naturale vii. Clienții trebuie să se asigure că proiectele relevante includ măsuri pentru protecția și, acolo unde este posibil, pentru îmbunătățirea ecosistemelor și a biodiversității pe care acestea o adăpostesc, cu scopul de a evita orice pierdere netă de biodiversitate, precum și de a gestiona și utiliza în mod durabil resursele naturale vii.
- 2.9. BERD își ia angajamentul să respecte principiile transparenței, responsabilității și implicării părților interesate și să promoveze adoptarea și implementarea acestor principii de către clienții săi. BERD solicită clienților săi să respecte cerințele aplicabile ale legislației naționale în ceea ce privește informarea și consultarea publicului, să identifice părțile interesate potențial afectate și/sau interesate de proiecte, și să elaboreze și să implementeze un mecanism de soluționare a reclamațiilor. În mod proporțional cu natura și amploarea, precum și cu riscurile

² Principiile Europene privind Mediul (PEM) au fost adoptate de Consiliul Băncii Europene de Dezvoltare, BERD, Banca Europeană de Investiții, Corporația Financiară Nordică de Mediu și Banca Nordică de Investiții. PEM este o inițiativă lansată ca răspuns la impulsivitatea armonizării crescute a principiilor, practicilor și standardelor referitoare la mediu legate de finanțarea proiectelor. Angajamentele referitoare la PEM sunt reflectate în CP-urile 1, 3, 4 și 10.

³ Standardele fundamentale referitoare la mediu ale Uniunii Europene sunt incluse în legislația secundară a UE, de exemplu, reglementări și directive. Normele procedurale adresate Statelor Membre și instituțiilor UE și jurisprudența Curții Europene de Justiție și Curții de Primă Instanță care se aplică Statelor Membre, instituțiilor UE și persoanelor fizice și juridice din UE sunt excluse din această definiție.

⁴ În scopurile acestei politici, BERD va fi ghidată de Declarația Universală a Drepturilor Omului, și cele opt convenții principale ale Organizației Internaționale a Muncii.

și impacturile sociale și de mediu ale proiectului, BERD solicită clienților săi să dezvăluie informații suficiente cu privire la riscurile și impacturile generate de proiecte, să implice părțile interesate într-un mod semnificativ, eficient, inclusiv și adecvat din punct de vedere cultural și să ia în considerare feedback-ul oferit prin acest angajament.

2.10. BERD va construi parteneriate cu clienții pentru a-i ajuta să adauge valoare activităților lor, să îmbunătățească durabilitatea pe termen lung și să își consolideze capacitatea de gestionare a aspectelor sociale și de mediu. BERD va colabora cu alte instituții financiare internaționale, cu Uniunea Europeană, cu donatorii bilaterali, cu agențiile ONU și cu alte organizații în vederea coordonării unor intervenții eficiente pentru promovarea durabilității sociale și de mediu la nivel regional sau sectorial în țările în care își desfășoară activitatea. În cazul co-finanțării de proiecte împreună cu bănci de dezvoltare multilaterale și cu instituții de dezvoltare bilaterale, BERD va coopera cu acestea pentru a conveni asupra unei abordări comune în ceea ce privește evaluarea și estimarea proiectelor, gestionarea riscurilor și a impacturilor sociale și de mediu, monitorizarea și raportarea. O abordare comună poate fi acceptabilă pentru BERD, cu condiția ca o astfel de abordare să fie în concordanță în mod semnificativ, în ceea ce privește conținutul și rezultatele, cu prezenta Politică, inclusiv cu Cerințele de Performanță. Banca va solicita clienților să aplice fie cerințele Băncii, fie abordarea comună a proiectului.

2.11. Strategiile de țară, strategiile sectoriale și politicile BERD vor integra luarea în considerare a potențialelor provocări și oportunități sociale și de mediu asociate cu activitățile preconizate de BERD.

2.12. Prin intermediul cooperării sale tehnice și al dialogului privind politica, BERD va căuta oportunități de consolidare a capacității de a lua în considerare și de a gestiona riscurile, impacturile și oportunitățile de mediu și sociale în țările în care își desfășoară activitatea. BERD va facilita dezvoltarea unui mediu propice astfel încât clienții săi să obțină rezultate durabile din punct de vedere al mediului și social în cadrul proiectelor lor.

3. Cerințe de performanță socială și de mediu

3.1. BERD a adoptat un set cuprinzător de Cerințe de Performanță (CP-uri) specifice pentru domeniile-cheie ale durabilității sociale și de mediu pe care proiectele trebuie să le îndeplinească. Aplicarea ordinii măsurilor de atenuare și a bunelor practici internaționale este esențială pentru CP-uri.

3.2. CP-urile sunt următoarele:

- CP 1 Evaluarea și gestionarea impacturilor și riscurilor sociale și de mediu
- CP 2 Forța de muncă și condițiile de muncă
- CP 3 Eficiența resurselor, prevenirea și controlul poluării
- CP 4 Sănătate, siguranță și securitate
- CP 5 Achiziționarea de terenuri, restricții privind utilizarea terenurilor și relocarea involuntară

CP 6 Conservarea biodiversității și managementul durabil al resurselor naturale vii

CP 7 Popoare indigene

CP 8 Patrimoniul cultural

CP 9 Intermediari financiari

CP 10 Comunicarea informațiilor și implicarea părților interesate

CP-urile 1-8 și 10 includ cerințele pentru proiectele de investiții directe. CP 2, CP9 și cerințele privind securitatea și sănătatea la locul de muncă din CP 4 includ cerințele pentru proiectele prin intermediari financiari (IF). Fiecare CP include cerințe specifice pentru clienții BERD în ceea ce privește proiectele finanțate de BERD, indiferent dacă acestea sunt realizate direct de către client sau prin intermediul unor terțe părți⁵. Respectarea legislației naționale relevante este parte integrantă a tuturor CP-urilor.

3.3. Proiectele care implică noi facilități sau activități de afaceri vor fi concepute astfel încât să respecte de la bun început CP-urile. În cazul în care un proiect implică modernizarea sau îmbunătățirea facilităților sau activităților de afaceri existente ale clientului care nu respectă CP-urile la momentul aprobării de către Consiliul Director al BERD sau, în cazul în care Consiliul Director a delegat autoritatea de aprobare, prin conducerea Băncii, sau în cazul în care proiectul nu respectă CP-urile de la început, clientului i se va cere să adopte un Plan de Măsuri Sociale și de Mediu (PMSM), care va include o serie de măsuri fezabile din punct de vedere tehnic și financiar și eficiente din punct de vedere al costurilor pentru a asigura conformitatea acestor facilități sau activități cu CP-urile într-un interval de timp acceptabil pentru BERD. În cadrul PMSM, BERD și clientul vor conveni asupra acțiunilor corective și preventive specifice, asupra măsurilor de atenuare și asupra calendarului de implementare, pe care clientul se angajează să le implementeze pentru a gestiona riscurile și impacturile de mediu și sociale ale proiectului în conformitate cu CP-urile. PMSM va face parte din acordurile de finanțare și va include, după caz, obligații ale clientului de a sprijini implementarea PMSM.

3.4. Evaluarea de mediu și socială a proiectului va include evaluarea riscurilor și a impacturilor de mediu și sociale ale facilităților asociate. Clienții vor fi obligați să se asigure că riscurile și impacturile de mediu și/sau sociale care decurg din facilitățile asociate sunt gestionate și atenuate în conformitate cu legislația aplicabilă, cu BPI și cu obiectivele CP-urilor. În măsura în care facilitățile asociate nu pot fi structurate pentru a îndeplini obiectivele CP-urilor, evaluarea proiectului va identifica riscurile și impacturile de mediu și/sau sociale pe care aceste facilități asociate le pot prezenta pentru proiect.

3.5. În cazul în care sunt identificate riscuri și impacturi de mediu și/sau sociale potențial semnificative din partea altor facilități sau activități din vecinătatea proiectului, a facilităților existente și a facilităților sau activităților aflate în afara controlului clientului, cărora nu li se aplică CP-urile, clientul va depune eforturi rezonabile pentru a evalua și a atenua riscurile pentru proiect.

⁵O parte terță poate fi, printre altele, o agenție guvernamentală, un contractant sau un furnizor cu care proiectul/clientul are o relație contractuală sau o implicare substanțială.

4. Integrarea considerentelor de natură socială și de mediu în ciclul proiectelor

Clasificare

Investiții directe⁶

- 4.1. BERD clasifică fiecare proiect pentru a stabili natura și nivelul investigațiilor sociale și de mediu, al dezvoltărilor de informații și implicării părților interesate, care sunt necesare. Acest lucru se va realiza proporțional cu natura, locația, gradul de sensibilitate și domeniul de aplicare al proiectului, precum și importanța eventualelor sale impacturi sociale și de mediu, care sunt noi și suplimentare.
- 4.2. Un proiect este clasificat în categoria A atunci când ar putea avea ca rezultat impacturi de mediu și/sau sociale potențial semnificative, inclusiv impacturi de mediu și sociale directe și cumulative, care sunt noi și suplimentare și care, la momentul clasificării, nu pot fi identificate sau evaluate cu ușurință. Proiectele clasificate în categoria A necesită un proces formalizat și participativ de evaluare a impactului social și de mediu. O listă de proiecte din Categoria A este prezentată în Anexa 2 la prezenta Politică.
- 4.3. Un proiect este clasificat în categoria B în cazul în care potențialele sale impacturi de mediu și/sau sociale sunt, de obicei, specifice amplasamentului respectiv și/sau sunt identificate cu ușurință și abordate prin măsuri de atenuare eficiente. Domeniul de aplicare al evaluării aspectelor de mediu și sociale va fi stabilit de BERD de la caz la caz.
- 4.4. Un proiect este clasificat în categoria C în cazul în care este probabil să aibă impacturi negative minime sau niciun potențial impact negativ, social și/sau de mediu.
- 4.5. Se vor realiza Investigații Inițiale Sociale și de Mediu (IISM) în cazul în care nu sunt disponibile suficiente informații la data clasificării pentru a stabili categoria corespunzătoare și domeniul evaluării.

Intermediari financiari

- 4.6. Un proiect va fi clasificat în categoria „IF” dacă structura de finanțare implică acordarea de fonduri prin intermediari financiari (IF).

Abordarea generală a evaluării proiectului

- 4.7. Toate proiectele fac obiectul unei evaluări din punct de vedere al aspectelor sociale și de mediu, atât pentru a ajuta BERD să decidă dacă proiectul ar trebui finanțat, cât și, în caz afirmativ, pentru a stabili modul în care ar trebui abordate riscurile și impacturile sociale și de mediu în planificarea, implementarea și operarea unui proiect. Deși domeniul exact de aplicare al evaluării va fi stabilit de la caz la caz, acesta va fi adecvat naturii și anvergurii proiectului și va fi proporțional cu nivelul riscurilor și al impacturilor sociale și de mediu ale acestuia. Evaluarea va stabili riscurile și impacturile sociale și de mediu ale proiectului, precum și capacitatea și angajamentul clientului de a implementa proiectul în conformitate cu CP-urile relevante. În cazul în care un proiect implică facilități sau activități de afaceri existente, și/sau facilități asociate, evaluarea va lua în considerare riscurile și impacturile sociale și de mediu asociate cu aceste facilități și activități.
- 4.8. Clientul are responsabilitatea de a se asigura că sunt furnizate informații adecvate, astfel încât Banca să poată

efectua o evaluare a aspectelor sociale și de mediu în conformitate cu prezenta Politică. Rolul Băncii este: (i) să analizeze informațiile clienților; (ii) să ofere îndrumare pentru a ajuta clienții în elaborarea măsurilor adecvate conforme cu Ordinea măsurilor de atenuare pentru abordarea impacturilor sociale și de mediu în vederea respectării CP-urilor relevante; și (iii) să ajute la identificarea oportunităților de obținere a unor beneficii sociale sau de mediu suplimentare.

- 4.9. În cazurile în care investiția Băncii nu este direcționată către un proiect sau active fizice specifice, cum ar fi finanțarea capitalului de lucru și unele tipuri de investiții de capital, sau va conduce la investiții viitoare, utilizarea propusă a sumelor și amprenta socială și de mediu sunt în mare parte nedeterminate la momentul deciziei BERD de a investi. Prin urmare, Banca (i) va evalua investiția în baza riscurilor și a impacturilor inerente sectorului respectiv și a contextului activității de afaceri și (ii) va evalua capacitatea și angajamentul clientului de a gestiona riscurile și impacturile sociale și de mediu în conformitate cu CP-urile relevante.
- 4.10. În cazul în care proiectul implică finanțarea generală a companiei, finanțarea de capital de lucru sau finanțarea prin participare la capital propriu pentru o companie cu mai multe locații de lucru și în cazul în care utilizarea sumelor nu este direcționată către active fizice specifice, clientului i se va solicita să își alinieze sistemele de management social și de mediu la CP-uri și să elaboreze măsuri la nivel de corporativ pentru a gestiona riscurile sociale și de mediu asociate cu activitatea sa de afaceri.
- 4.11. În cadrul tranzacțiilor⁷ de pe piața de capital, dezvoltarea documentației sociale și de mediu înainte și după subscriere face obiectul normelor și reglementărilor aplicabile pe piața de capital care împiedică tranzacționarea titlurilor de valoare listate la bursă pe baza unor informații semnificative fără caracter public și a principiilor legate de tratamentul egal al investitorilor. Având în vedere natura tranzacțiilor de pe piața de capital, evaluarea de mediu și socială a Băncii se va baza pe riscuri. Este posibil să fie necesar să se bazeze exclusiv pe informațiile disponibile în mod public pentru a evalua capacitatea și angajamentul clientului de a gestiona riscurile de mediu și/sau sociale asociate cu activitățile sale de afaceri (și cu proiectele de investiții care urmează să fie finanțate cu sumele obținute prin astfel de tranzacții pe piața de capital), în conformitate cu legislația națională relevantă, cu BPI și cu CP-urile. Evaluarea va identifica dacă informațiile disponibile sunt suficiente pentru a determina riscurile și impacturile de mediu și social ale proiectului și conformitatea cu CP-urile. După subscriere, Banca va solicita clienților să respecte CP-urile. Proiectele cu risc ridicat sau proiectele clasificate în categoria „A” nu vor fi finanțate prin instrumente ale pieței de capital.
- 4.12. În cazul în care BERD este abordată pentru a finanța un proiect aflat în derulare, sau în cazul în care proiectul a primit autorizațiile din partea țării gazdă, inclusiv aprobarea evaluărilor impactului social și de mediu local, evaluarea Băncii va include o analiză a decalajelor în ceea ce privește conceptul și implementarea proiectului în baza CP-urilor pentru a identifica dacă sunt necesare studii și/sau măsuri de atenuare suplimentare pentru a îndeplini cerințele BERD.
- 4.13. Evaluarea BERD, impune clienților să identifice părțile interesate potențial afectate și/sau interesate de proiecte,

⁶ Proiectele BERD sunt împărțite în „proiecte de investiții directe” și „proiecte prin intermediari financiari (IF)”. În cazul proiectelor prin IF, clientul direct este un furnizor de servicii financiare, un fond de investiții sau o altă entitate similară. Toate celelalte proiecte sunt denumite proiecte de investiții directe.

⁷ Tranzacțiile de pe piața de capital se referă la tranzacțiile cu titluri de valoare tranzacționate public, cum ar fi obligațiuni și acțiuni listate la bursă sau tranzacții cu titluri de valoare care nu sunt tranzacționate public, dar care fac obiectul unor restricții privind tranzacționarea acestor titluri de valoare pe baza unor informații semnificative fără caracter public.

să dezvăluie informații suficiente cu privire la riscurile și impacturile generate de proiecte și să se consulte cu părțile interesate într-un mod semnificativ și adecvat din punct de vedere cultural. În special, BERD solicită clienților săi să se consulte cu persoanele afectate de proiecte și părțile interesate relevante, proporțional cu eventualele impacturi asociate proiectului și cu nivelul de interes al părților interesate. În cazul proiectelor care fac obiectul EISM (Evaluarea Impactului Social și de Mediu) și care pot avea un impact semnificativ asupra mediului, această implicare a părților interesate se va realiza ținând cont de spiritul și principiile Convenției UNECE privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu. Pentru proiectele care pot avea un impact semnificativ asupra mediului dincolo de frontierele internaționale, Banca va încuraja abordarea Convenției UNECE privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier, indiferent de locația geografică a proiectului. În unele cazuri, Banca poate, în anumite cazuri, să desfășoare propriile sale activități de consultare publică pentru a evalua opiniile părților interesate.

- 4.14. În cazul proiectelor prin IF, BERD va efectua o verificare prealabilă a IF și a portofoliului său pentru a evalua: (i) politicile și procedurile de mediu și sociale existente ale IF, precum și capacitatea acestuia de a le implementa; (ii) riscurile și impacturile sociale și de mediu asociate portofoliului existent al IF și proiectelor viitoare preconizate ale IF; și (iii) măsurile necesare pentru a consolida sistemul existent de management social și de mediu al IF.

Luarea deciziilor

- 4.15. Documentația prezentată Consiliului Director al BERD sau, în cazul în care Consiliul Director a delegat autoritatea de aprobare către conducerea Băncii, pentru aprobarea unui proiect va include o descriere a evaluării aspectelor sociale și de mediu, a riscurilor și a impacturilor fundamentale, a măsurilor de atenuare, un rezumat al implicării părților interesate, și informații privind modul în care riscurile și impacturile proiectului sunt sau vor fi abordate de către clienți. Consiliul Director sau conducerea Băncii, după caz, va lua în considerare comentariile și preocupările părților interesate în procesul său de luare a deciziilor, ca parte a evaluării beneficiilor și riscurilor generale ale proiectului.
- 4.16. Consiliul Director al BERD poate conveni, ca o condiție pentru finanțarea BERD, ca anumite elemente ale evaluării aspectelor sociale și de mediu să aibă loc după aprobarea Consiliului și după semnarea acordurilor de finanțare. Consiliul va analiza impacturile, riscurile și beneficiile generale ale abordării propuse. În cazul în care un proiect a fost aprobat în astfel de condiții, Documentul de Rezumat al Proiectului va include o descriere a abordării.

Documentația juridică

- 4.17. Acordurile de finanțare încheiate de BERD cu clienții cu privire la un proiect vor include dispoziții specifice care reflectă cerințele privind aspectele de mediu și sociale ale BERD. Printre acestea se numără respectarea tuturor CP-urile aplicabile, precum și a dispozițiilor privind raportarea problemelor sociale și de mediu, implicarea părților interesate și monitorizarea. Documentele juridice vor include, de asemenea, acolo unde este cazul, drepturi și/sau remedii pentru Bancă în cazul în care o societate debitoare sau o societate în care s-a investit nu reușește să implementeze prevederile de mediu sau sociale în conformitate cu cerințele acordurilor de finanțare.

Monitorizare

- 4.18. BERD va monitoriza și va evalua atât proiectele finanțate direct, cât și proiectele prin IF pe care le finanțează, în raport cu obiectivele prezentei Politici, pe toată perioada în

care Banca are un interes financiar în proiect. Gradul de monitorizare va fi proporțional cu riscurile de mediu și sociale asociate cu proiectul. BERD analizează rapoartele anuale de mediu și sociale privind performanța socială și de mediu a proiectului, implementarea PASM (Planul de Acțiune Socială și de Mediu) și respectarea de către client a angajamentelor de mediu și sociale din acordurile de finanțare. În cazul în care clientul nu își respectă angajamentele sociale și de mediu, astfel cum sunt prevăzute în acordurile de finanțare, BERD poate conveni cu clientul măsuri de remediere pe care acesta trebuie să le ia în vederea obținerii conformității. În cazul în care clientul nu respectă măsurile de remediere convenite, Banca poate lua măsurile și/sau exercita drepturile și/sau remediile prevăzute în acordurile de finanțare pe care le consideră adecvate. BERD poate, de asemenea, să verifice periodic informațiile privind monitorizarea pregătite de clienți prin vizitarea proiectelor la amplasament efectuate de către specialiștii pe probleme de mediu și sociale ai Băncii și/sau experți independenți. În cazurile în care există proceduri legale în curs de desfășurare cu clientul, capacitatea de monitorizare a Băncii poate fi limitată.

Modificări operaționale

- 4.19. După aprobarea BERD și semnarea acordurilor de finanțare, pot apărea modificări în ceea ce privește natura și domeniul de aplicare al proiectului. Astfel de modificări pot avea implicații sociale sau de mediu semnificative asociate. În cazul în care se preconizează astfel de modificări semnificative, Banca va efectua o evaluare a aspectelor de mediu și sociale ale modificărilor relevante, în conformitate cu prezenta Politică și cu orice alte cerințe suplimentare privind evaluarea și implicarea părților interesate, iar măsurile de atenuare a impactului social și de mediu vor fi încorporate în documentația modificată/restructurată a proiectului. În cazul în care modificările operaționale vor avea drept consecință un scenariu semnificativ diferit al aspectelor sociale și/sau de mediu față de cel aprobat de Consiliu, modificarea va fi raportată conducerii Băncii și, dacă este cazul, în conformitate cu politicile aplicabile ale BERD, va fi înaintată Consiliului Director spre informare sau aprobare.

5. Informarea publicului și responsabilitatea BERD

- 5.1. BERD își ia angajamentul să respecte principiile transparenței, responsabilității și implicării părților interesate. BERD va publica un raport anual de dezvoltare durabilă care să ofere informații privind aspectele sociale și de mediu ale activităților sale de investiții și ale propriilor operațiuni, precum și privind implementarea prezentei Politici. BERD se va angaja într-un dialog semnificativ cu părțile interesate relevante ale Băncii, în conformitate cu Directiva BERD privind accesul la informații (DAI). Banca va promova bune practici similare în rândul clienților săi.
- 5.2. BERD va rezuma riscurile și impacturile sociale și de mediu legate de proiecte în Documentele de Rezumat ale Proiectului, în conformitate cu prevederile DAI ale Băncii.
- 5.3. Mecanismul de responsabilizare al BERD, Mecanismul Independent de Responsabilitate a proiectului, oferă persoanelor, organizațiilor și grupurilor care consideră că un proiect al Băncii le aduce prejudicii un mijloc de a depune reclamații și de a solicita asistență pentru soluționarea problemelor, independent de operațiunile bancare. Acesta poate fi, de asemenea, utilizat de către persoane sau grupuri pentru a depune o reclamație în cazul în care consideră că Banca nu a respectat această Politică sau componentele DAI specifice proiectului.

6. Aranjamente instituționale și de implementare

- 6.1. Pentru a se asigura că direcțiile strategice descrise mai sus sunt suficient de bine abordate, BERD va alocă responsabilități și resurse adecvate pentru implementarea eficientă a prezentei Politici. Banca va menține resurse de personal corespunzătoare pentru a supraveghea procesele de evaluare și monitorizare a aspectelor sociale și de mediu și pentru a iniția și dezvolta proiecte benefice din punct de vedere social și al mediului.
- 6.2. BERD va elabora și va menține proceduri privind aspectele sociale și de mediu, precum și instrucțiuni și instrumente adecvate pentru a sprijini implementarea prezentei Politici și se va asigura că personalul implicat este instruit corespunzător cu privire la cerințele prezentei Politici.
- 6.3. BERD va continua să fie sprijinită de Consiliul propriu de Consultanță pe Probleme Sociale și de Mediu (ESAC), ale cărui opinii vor fi solicitate cu privire la aspectele legate de politicile generale și cu privire la politicile și strategiile sectoriale înainte de finalizarea acestora. De asemenea, pot fi solicitate opiniile sale cu privire la aspecte specifice legate de proiectele și activitățile BERD.

7. Anexe

Conținutul CP-urilor 1-10 face parte din această Secțiune III.

Secțiunea IV: Renunțări, excepții și divulgare

1. Renunțări

Consiliul Director poate acorda o derogare de la o cerință din prezenta Politică care nu este permisă în mod explicit de termenii acesteia.

2. Excepții

Prezenta Politică nu se aplică serviciilor de consultanță, proiectelor de inițiativă comunitară, dialogului privind politica și cooperării tehnice, finanțate și/sau implementate de BERD, sau proceselor de guvernanță, de administrare și de luare a deciziilor ale BERD.

3. Divulgare

Prezenta Politică va fi publicată pe site-ul web al Băncii imediat după aprobarea acesteia de către Consiliul Director.

Secțiunea V: Dispoziții tranzitorii

Proiectele care primesc aprobarea inițială din partea conducerii⁸ Băncii înainte de intrarea în vigoare a prezentei Politici se vor supune politicii aflate în vigoare la momentul aprobării inițiale a proiectului.

Secțiunea VI: Data intrării în vigoare

Prezenta Politică intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2020.

Secțiunea VII: Cadrul decizional

Persoană răspunzătoare

Vicepreședintele pentru riscuri și conformitate este responsabil pentru această Politică.

Responsabil

Directorul general al Departamentului de mediu și durabilitate este responsabil pentru această Politică.

Secțiunea VIII: Revizuire și raportare

1. Revizuire

Politica va face obiectul unei revizuiri, cu un proces de consultare publică, în 2024.

Consiliul Director poate aproba revizuiri ale Politicii în orice etapă, fără a fi nevoie de consultări publice, în cazul în care revizuirile nu sunt de natură fundamentală sau apar ca urmare a modificărilor aduse unei alte politici a Băncii care a făcut obiectul unor consultări publice.

2. Raportare

Nu se aplică.

Secțiunea IX: Documente conexe

Politica privind accesul la informații (2019) și Directiva privind accesul la informații (2019)

Politica de responsabilizare a proiectelor (2019) și Mecanismul Independent de Responsabilizare a Proiectelor: Orientări (2019)

⁸La momentul adoptării prezentei Politici, pentru investițiile directe și IF, această aprobare inițială este denumită "Analiză a conceptului".

Anexa 1: Lista BERD de excludere pe criteriile sociale și de mediu

BERD nu va finanța cu bună știință, în mod direct sau indirect, prin intermediul IF-urilor, proiecte în care sumele BERD sunt utilizate pentru activități legate de următoarele:

- a. producția sau comercializarea oricărui produs sau orice activitate considerată ilegală în conformitate cu legile sau reglementările țării gazdă (adică naționale) sau cu convențiile și acordurile internaționale, sau care face obiectul scoaterii treptate din uz sau interdicții internaționale, cum ar fi:
 - (i) Producția sau comercializarea de produse care conțin PCB.⁹
 - (ii) Producția sau comercializarea produselor farmaceutice, pesticidelor/ierbicidelor și altor substanțe periculoase.¹⁰
 - (iii) Producția sau comercializarea de substanțe care depreciază stratul de ozon.¹¹
 - (iv) Producția, utilizarea sau comercializarea poluanților organici persistenti.¹²
 - (v) Comercializarea de specii sălbatice de faună și floră sau producția sau comercializarea de produse din specii sălbatice de faună și floră ce fac obiectul CITES.¹³
 - (vi) Circulația transfrontalieră de deșeuri interzise în temeiul dreptului internațional public.¹⁴
- b. Evacuări forțate.¹⁵
- c. Exploatarea termică a cărbunelui sau capacitatea de producere a energiei electrice pe bază de cărbune.
- d. Prospectarea petrolului în amonte.
- e. Proiectele de dezvoltare petrolieră în amonte, cu excepția unor circumstanțe rare și excepționale în care sumele proiectului vizează exclusiv reducerea emisiilor de GES sau a arderii cu flacăra din câmpurile de producție existente.
- f. Activități care implică hrănirea forțată a rațelor și găștelor.
- g. Deținerea de animale în scopul principal de a produce blănuri sau orice activități care implică producția de blănuri.

- h. Fabricarea, introducerea pe piață și utilizarea fibrelor de azbest, precum și a articolelor și amestecurilor care conțin aceste fibre adăugate intenționat.¹⁶
- i. Exportul de mercur și de compuși ai mercurului, precum și fabricarea, exportul și importul unei game largi de produse cu adaos de mercur.¹⁷
- j. Activități interzise de legislația țării gazdă sau de convențiile internaționale referitoare la conservarea biodiversității sau la protejarea patrimoniului cultural.
- k. Pescuitul cu năvoade plutitoare în mediul marin folosind năvoade care depășesc lungimea de 2,5 km.
- l. Transportul petrolului sau al altor substanțe periculoase în petroliere care nu respectă cerințele IMO.¹⁸
- m. Comerțul cu mărfuri fără licențele de export sau de import necesare sau fără alte dovezi de autorizare a tranzitului din partea țărilor respective de export, de import și, dacă este cazul, de tranzit.

⁹ PCB-uri: Bifenilii policlorurați reprezintă un grup de substanțe chimice foarte toxice. PCB-urile se pot găsi în transformatoarele electrice cu ulei, condensatoarele și aparatele electrice de conexiuni care datează din perioada 1950-1985.

¹⁰ Documente de referință: Regulamentul (UE) nr. 649/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind exportul și importul de produse chimice periculoase, cu modificările ulterioare; Lista consolidată a Națiunilor Unite a produselor al căror consum și/sau vânzare a fost interzisă, care au fost retrase, restricționate strict sau nu au fost aprobate de guverne; Convenția privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză aplicabilă anumitor produse chimice și pesticide periculoase care fac obiectul comerțului internațional (Convenția de la Rotterdam); Clasificarea pesticidelor în funcție de risc, recomandată de Organizația Mondială a Sănătății.

¹¹ Substanțe care depreciază stratul de ozon (ODS-uri): Compuși chimici care reacționează cu ozonul din stratosferă și îl depreciază, provocând mult mediatizatele „găuri de ozon”. Protocolul de la Montreal privind substanțele care depreciază stratul de ozon prezintă substanțele care diminuează stratul de ozon, precum și termenele de reducere și de eliminare treptată a acestora. O listă a compușilor chimici reglementați de Protocolul de la Montreal, care include aerosoli, agenți de refrigerare, agenți de expandare a spumei, solvenți și agenți de protecție împotriva incendiilor, împreună cu detaliile privind țările semnatare și datele limită de eliminare treptată, este disponibilă la Programul Națiunilor Unite pentru Mediu.

¹² Document de referință: Convenția de la Stockholm privind Poluanții Organici Persistenti (POP-uri) astfel cum a fost modificată în 2009.

¹³ CITES: Convenția privind Comerțul Internațional cu Specii Periclitate de Faună și Floră Sălbatică. O listă a speciilor protejate de CITES este disponibilă la secretariatul CITES.

¹⁴ Documente de referință: Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora; Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșeuri; și Decizia C(2001)107/Final a Consiliului OCDE privind revizuirea Deciziei C(92)39/Final privind controlul circulației transfrontaliere a deșeurilor destinate operațiunilor de recuperare.

¹⁵ „Evacuarea forțată” se referă la actele și/sau omisiunile care implică dislocarea forțată sau involuntară, permanentă sau temporară, a persoanelor, grupurilor și comunităților din locuințele și/sau terenurile și resursele aflate în proprietate comună pe care le ocupă sau de care depind, eliminând sau limitând astfel capacitatea unei persoane, a unui grup sau a unei comunități de a locui sau de a munci într-o anumită locuință, reședință sau locație, fără asigurarea unor forme adecvate de protecție juridică sau de altă natură și fără accesul la acestea.

¹⁶ Regulamentul (UE) 2016/1005 al Comisiei din 22 iunie 2016 de modificare a Anexei XVII la Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) în ceea ce privește fibrele de azbest (crizotil).

¹⁷ Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind mercurul.

¹⁸ Certificatele prevăzute de Convenția Internațională pentru ocrotirea vieții omenești pe mare (SOLAS) (inclusiv, dar fără a se limita la respectarea Codului Internațional de Management al Siguranței), petrolierele aflate pe lista neagră a Uniunii Europene sau interzise prin Memorandumul de Înțelegere de la Paris privind Controlul Statului Portului (MI Paris) și petrolierele care urmează să fie scoase din uz tratat conform reglementării MARPOL13G. Nu ar trebui utilizat niciun petrolier cu cocă simplă cu o vechime mai mare de 25 de ani.

Anexa 2: Proiecte din Categoria A

Această listă se aplică proiectelor „greenfield” sau proiectelor majore de extindere sau transformare – conversie din categoriile enumerate mai jos. Tipurile de proiecte enumerate mai jos sunt exemple de proiecte care ar putea avea ca rezultat un eventual impact semnificativ asupra mediului și/sau social, care sunt suplimentare și noi și, prin urmare, necesită o evaluare a impactului social și de mediu. Clasificarea fiecărui proiect va depinde de natura și însemnătatea oricăror impacturi sociale sau de mediu negative, reale sau potențiale, care sunt suplimentare și noi, determinate de specificul naturii, locației, gradul de sensibilitate și domeniul de aplicare al proiectului.

1. Rafinăriile de țiței (cu excepția întreprinderilor care produc numai lubrifianți din țiței) și a instalațiile de gazeificare și lichefiere a 500 de tone sau mai mult de cărbune sau de sisturi bituminoase pe zi.
2. Centralele termice și alte instalații de ardere cu o putere calorică de 300 megawați¹⁹ sau mai mare și centralele nucleare și alte reactoare nucleare, inclusiv demontarea sau dezafectarea unor astfel de centrale sau reactoare (cu excepția instalațiilor de cercetare pentru producerea și transformarea materialelor fisionabile și fertile, a căror putere maximă nu depășește 1 kilowatt de sarcină termică continuă).
3. (a) instalațiile pentru retratarea combustibililor nucleari iradiați; și (b) instalațiile destinate: (i) producerii sau îmbogățirii combustibililor nucleari; (ii) tratării combustibililor nucleari iradiați sau deșeurilor cu un înalt nivel de radioactivitate; (iii) depozitării finale a combustibililor nucleari iradiați; (iv) în exclusivitate depozitării finale a deșeurilor radioactive; (v) în exclusivitate depozitării (pe o perioadă mai mare de 10 ani) a combustibililor nucleari iradiați sau a deșeurilor radioactive într-un loc diferit de cel de producție.
4. Lucrări integrate pentru topirea primară a fontei și a oțelului; instalații destinate producerii metalelor brute neferoase din minereuri, concentrate din minereu sau materii prime secundare prin procedee metalurgice, chimice sau electrolitice.
5. Instalații chimice integrate, adică acele instalații pentru fabricarea la scară industrială a substanțelor care utilizează procedee de conversie chimică, în care mai multe unități sunt grupate și legate între ele din punct de vedere funcțional și care sunt destinate fabricării de: produse chimice organice de bază; produse chimice anorganice de bază; îngrășăminte pe bază de fosfor, azot sau potasiu (îngrășăminte simple sau compuse); produse fitosanitare de bază și biocide; produse farmaceutice de bază care utilizează un proces chimic sau biologic; sau explozibili.
6. Construcția de linii pentru traficul feroviar pe distanțe lungi; aeroporturi cu o lungime a pistei de bază de 2 100 de metri sau mai mare; autostrăzi, drumuri expres și drumuri noi cu patru sau mai multe benzi, sau realinierea și/sau lărgirea drumurilor existente pentru a avea patru sau mai multe benzi, în cazul în care aceste drumuri noi sau secțiuni de drum realiniate și/sau lărgite ar avea o lungime continuă de 10 km sau mai mult.
7. Conducte cu un diametru mai mare de 800 mm și o lungime de cel puțin 40 km, terminale și instalații asociate pentru transportul pe scară largă de gaze, petrol și produse chimice sau pentru transportul fluxurilor de dioxid de carbon (CO₂) în scopul stocării geologice, inclusiv stațiile auxiliare conexe.
8. Siturile de stocare pentru stocarea geologică a dioxidului de carbon.
9. Instalații de captare a fluxurilor de CO₂ în scopul stocării geologice, în cazul în care captarea anuală totală de CO₂ este de 1,5 megatone sau mai mult.
10. Porturi maritime de mari dimensiuni, precum și căi navigabile interioare și porturi pentru traficul pe căi navigabile interioare; porturi comerciale, cheiuri pentru încărcare și descărcare legate de uscat și porturi de larg (cu excepția cheiurilor pentru bacuri).
11. Instalații de tratare și eliminare a deșeurilor prin incinerare, tratare chimică sau depozitare în gropi de gunoi a deșeurilor primejdioase, toxice sau periculoase.
12. Instalații de eliminare a deșeurilor la scară largă prin incinerarea sau tratarea chimică a deșeurilor nepericuloase cu o capacitate de peste 100 de tone pe zi.
13. Baraje ²⁰ mari și alte instalații destinate reținerii sau depozitării permanente a apei, în cazul în care un nou volum de apă sau un volum suplimentar de apă reținută sau depozitată depășește 10 milioane de metri cubi.
14. Activități de captare a apelor subterane sau sisteme de reîncărcare artificială a apelor subterane în cazul în care volumul anual de apă care se va capta sau reîncărca atinge sau depășește 10 milioane de metri.
15. Lucrări de transfer de resurse de apă între bazine fluviale, în cazul în care transferul respectiv are ca scop prevenirea eventualelor penurii de apă și în cazul în care volumul de apă transferată depășește 100 de milioane de metri cubi/an, sau lucrări de transfer al resurselor de apă între bazine fluviale, în cazul în care debitul mediu anual, prevăzut pe mai mulți ani, al bazinului de captare depășește 2 000 de milioane de metri cubi/an și în cazul în care volumul apei transferate depășește 5 % din acest debit. (În ambele cazuri, sunt excluse transferurile de apă potabilă prin conducte/furnizată în rețea).
16. Instalații industriale pentru: (a) fabricarea celulozei din lemn sau din materiale fibroase similare; (b) fabricarea hârtiei și a cartonului, cu o capacitate de producție care depășește 200 de tone metrice uscate la aer pe zi.
17. Cariere și exploatații miniere de suprafață, în cazul în care suprafața șantierului depășește 25 de hectare, sau pentru turbării, în cazul în care suprafața șantierului depășește 150 de hectare.
18. Extracția petrolului și a gazelor naturale în scopuri comerciale, în cazul în care cantitatea extrasă depășește 500 de tone/zi în cazul petrolului și 500.000 de metri cubi/zi în cazul gazelor/500 tone de petrol pe zi sau 500 000 metri cubi de gaz pe zi.
19. Instalații de depozitare a petrolului, a produselor petrochimice sau chimice, cu o capacitate de 200 000 de tone sau mai mare.

¹⁹Echivalentă cu o putere electrică brută de 140 MW pentru centralele termice cu turbine cu abur și turbine cu gaz cu un singur ciclu.

²⁰Comisia Internațională a Marilor Baraje (I.C.O.L.D.) definește un baraj mare ca fiind un baraj cu o înălțime de 15 metri sau mai mult de la nivelul fundației. Barajele care au o înălțime cuprinsă între 5 și 15 metri și un volum de reținere mai mare de 3 milioane de metri cubi sunt, de asemenea, clasificate ca baraje mari.

20. Exploatarea forestieră pe scară largă sau despădurirea unor suprafețe mari.
21. Stații municipale de tratare a apelor uzate având o capacitate care depășește echivalentul a 150.000 de locuitori.
22. Instalații de prelucrare și eliminare a deșeurilor municipale solide la scară largă.
23. Dezvoltarea turismului și a comerțului cu amănuntul la scară largă.
24. Construcția de linii electrice aeriene de înaltă tensiune.
25. Instalații eoliene la scară largă pentru generarea de energie (parcuri de turbine eoliene).
26. Operațiuni de recuperare a terenurilor la scară largă și operațiuni de dragare a mării.
27. Agricultură primară sau împădurire la scară largă care implică intensificarea, modificarea utilizării terenurilor sau conversia caracteristicilor prioritare ale biodiversității și/sau a habitatelor critice.
28. Instalațiile de tăbăcire a pieilor brute și prelucrate, în cazul în care capacitatea de tratare depășește 12 tone de produse finite pe zi.
29. Combinate pentru creșterea intensivă a păsărilor de curte sau a porcilor cu o capacitate de peste: (a) 85.000 de locuri pentru pui de carne, 60.000 de locuri pentru găini; (b) 3.000 de locuri pentru porci de producție (peste 30 kg); sau (c) 900 de locuri pentru scoafe.
30. Proiecte²¹ care urmează să fie realizate sau care pot avea un impact perceptibil, inclusiv un impact cumulativ în combinație cu alte evoluții relevante anterioare, prezente și previzibile în mod rezonabil, asupra locațiilor vulnerabile de importanță internațională, națională sau regională, chiar dacă categoria proiectului nu apare în această listă. Astfel de locații vulnerabile includ, printre altele, zonele de protecție a naturii protejate legal și/sau recunoscute la nivel internațional sau propuse pentru un astfel de statut de către guvernele naționale, habitatele critice sau alte ecosisteme care susțin caracteristicile prioritare ale biodiversității, zonele de interes arheologic sau cultural, și zonele de interes pentru popoarele indigene sau alte grupuri vulnerabile.
31. Proiecte care pot avea ca rezultat un impact social negativ semnificativ asupra persoanelor sau grupurilor de persoane care sunt afectate sau care pot fi afectate direct sau indirect de proiect.
32. Proiecte care pot implica o relocare involuntară sau o dislocare economică semnificativă.

²¹Inclusiv, fără a se limita la acestea, proiectele care au obiective sociale sau de mediu (cum ar fi proiectele hidroenergetice sau alte proiecte de energie regenerabilă).

Cerința de Performanță BERD 1: Evaluarea și gestionarea impacturilor și riscurilor sociale și de mediu

Introducere

1. Prezenta cerință de performanță (CP) recunoaște importanța unei evaluări integrate pentru a identifica riscurile și impacturile sociale și de mediu asociate proiectelor, precum și a gestionării de către client a performanței sociale și de mediu pe toată durata de viață a proiectului. Un Sistem de Management Social și de Mediu (SMSM) eficient și de succes promovează o performanță de mediu și socială solidă și durabilă și poate duce la îmbunătățirea rezultatelor financiare, de mediu și sociale. Este un proces dinamic și continuu, inițiat și susținut de conducere, care implică o comunicare pertinentă între client, lucrătorii săi, comunitățile locale afectate de proiect și, dacă este cazul, alte părți interesate.
2. Prezenta CP prezintă responsabilitățile clientului în procesul de evaluare a potențialelor riscuri și impacturi sociale și de mediu asociate cu proiectul, precum și elaborarea și implementarea procedurilor de gestionare și monitorizare a acestor riscuri și impacturi.

Obiective

3. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
 - să identifice și să evalueze riscurile și impacturile de mediu și sociale ale proiectului;
 - să adopte o abordare prin ordinea măsurilor de atenuare pentru a aborda riscurile de mediu și sociale și impacturile activităților proiectului asupra lucrătorilor, a comunităților afectate și a mediului;
 - să elaboreze un SMSM proporțional cu riscurile și impacturile de mediu și sociale ale proiectului, în conformitate cu CP-urile relevante; și
 - să promoveze îmbunătățirea continuă a performanțelor sociale și de mediu ale clientului prin utilizarea adecvată a sistemelor de management.

Domeniul de aplicare

4. Această CP se aplică tuturor proiectelor finanțate de BERD, astfel cum se prevede în Politica socială și de mediu. În cadrul procesului de evaluare socială și de mediu, clientul va identifica cerințele relevante ale prezentei CP, și modul în care acestea vor fi abordate și gestionate prin proiectarea, construcția, operațiunile, și scoaterea din funcțiune sau închiderea și restabilirea proiectului.

5. Proiectele care implică noi facilități sau activități de afaceri vor fi concepute astfel încât să respecte de la bun început CP-urile. În cazul în care un proiect implică modernizarea sau îmbunătățirea facilităților sau activităților de afaceri existente ale clientului care nu respectă CP-urile la momentul aprobării de către Consiliul Director al BERD sau, în cazul în care Consiliul Director a delegat autoritatea de aprobare, prin conducerea Băncii, sau în cazul în care proiectul nu respectă CP-urile de la început, clientului i se va cere să adopte un Plan de acțiune socială și de mediu (PASM), care va include o serie de măsuri fezabile din punct de vedere tehnic și financiar și eficiente din punct de vedere al costurilor pentru a asigura conformitatea acestor facilități sau activități cu CP-urile într-un interval de timp acceptabil pentru BERD. În cadrul PASM, BERD și clientul vor conveni asupra acțiunilor corective și preventive specifice, a măsurilor de atenuare și a calendarului de implementare, pe care clientul se angajează să le implementeze pentru a gestiona riscurile și impacturile de mediu și sociale ale proiectului în conformitate cu CP-urile. PASM va face parte din acordurile de finanțare și va include, după caz, obligațiile clientului de a sprijini implementarea PASM.
6. Riscurile și impacturile de mediu și/sau sociale ale facilităților asociate vor fi incluse în procesul de evaluare de mediu și socială. Clientul se va asigura că riscurile și impacturile de mediu și/sau sociale care decurg din facilitățile asociate sunt gestionate și atenuate în conformitate cu legislația aplicabilă, cu BPI și cu obiectivele CP-urilor.
7. În cazul în care sunt identificate riscuri și impacturi de mediu și/sau sociale potențial semnificative din partea altor facilități sau activități din vecinătatea proiectului, a facilităților existente și a facilităților sau activităților aflate în afara controlului clientului, cărora nu li se aplică CP-urile, clientul va depune eforturi rezonabile pentru a evalua și a atenua riscurile pentru proiect.
8. Colaborarea cu părțile interesate ale proiectului este o parte integrantă a acestui proces. Cerințele privind implicarea părților interesate sunt prezentate în CP 10.

Cerințe

Evaluarea socială și de mediu

9. Evaluarea socială și de mediu referitoare la client va lua în considerare riscurile și impacturile sociale și de mediu asociate cu proiectul. În cazul în care un proiect implică facilități sau activități de afaceri existente, și/sau facilități asociate, evaluarea socială și de mediu va lua în considerare riscurile și impactul social și de mediu asociate cu aceste facilități și activități. Procesul de evaluare socială și de mediu se va baza pe informații actuale și/sau recente, precum și pe date de referință de mediu și sociale, inclusiv date defalcate pe sexe, la un nivel adecvat de detaliere. Procesul de evaluare va identifica, de asemenea: (i) legile și cerințele de reglementare aplicabile privind aspectele de mediu și sociale din jurisdicțiile în care se desfășoară proiectul, inclusiv legile care pun în aplicare obligațiile țării gazdă în temeiul dreptului internațional public; și (ii) cerințele aplicabile în baza CP-urilor. Aplicarea ordinii măsurilor de atenuare și a bunelor practici internaționale este esențială pentru CP-uri.

10. De asemenea, procesul de evaluare a aspectelor sociale și de mediu va identifica și caracteriza, în măsura în care este cazul, și riscurile și impacturile cumulative al proiectului în combinație cu riscurile și impacturile altor dezvoltări relevante din trecut, prezente și previzibile în mod rezonabil, precum și al activităților neplanificate, dar previzibile, care pot avea loc mai târziu sau într-un loc diferit.
11. În cazul proiectelor care ar putea avea riscuri și impacturi sociale și de mediu negative, clientul va identifica, ca parte integrantă a procesului de evaluare, părțile interesate ale proiectului și va elabora un plan de implicare a părților interesate într-un mod semnificativ pentru a lua în considerare opiniile și preocupările acestora în planificarea, implementarea și operarea proiectului, în conformitate cu CP10. Acest proces de identificare a părților interesate va identifica toate persoanele care pot fi afectate în mod disproporționat de proiect. Vor fi elaborate și implementate măsuri de atenuare, astfel încât persoanele vulnerabile să nu fie afectate în mod disproporționat.
12. Procesul de evaluare va fi pe măsura și proporțional cu riscurile și impacturile potențiale ale proiectului și va acoperi, într-un mod integrat, toate riscurile și impacturile de mediu și sociale directe și indirecte relevante ale proiectului, precum și etapele relevante ale ciclului de proiect. Aspectele de gen și riscurile cauzate de schimbările climatice pentru proiect sunt luate în considerare pe tot parcursul procesului de evaluare. Poate fi oportun pentru client să își completeze evaluarea socială și de mediu cu studii suplimentare care să se concentreze asupra unor riscuri și impacturi specifice, cum ar fi drepturile omului. De asemenea, evaluarea va identifica și evalua potențialele oportunități de îmbunătățire.
13. În cazul proiectelor care sunt complexe sau controversate, sau care implică riscuri sau impacturi de mediu sau sociale multidimensionale potențial semnificative, clientului i se poate solicita să angajeze unul sau mai mulți experți independenți recunoscuți la nivel internațional. În funcție de proiect, acești experți pot să facă parte dintr-un grup consultativ sau să fie angajați în alt mod de către client și vor oferi în mod independent consultanță și supraveghere a proiectului.
14. Un proiect este clasificat în categoria A atunci când ar putea avea ca rezultat impacturi de mediu și/sau sociale potențial semnificative, inclusiv impacturi de mediu și sociale directe și cumulative, care sunt noi și suplimentare și care, la momentul clasificării, nu pot fi identificate sau evaluate cu ușurință. Proiectele clasificate în categoria A necesită un proces formalizat și participativ de evaluare a impactului social și de mediu (EISM). EISM va include o analiză a alternativelor rezonabile, în ceea ce privește amplasarea, tehnologia, dimensiunea, amploarea și conceptul proiectului, opțiunile de atenuare și scenariul "fără proiect". O listă de proiecte din Categoria A este prezentată în Anexa 2 la Politică.
15. Un proiect este clasificat în categoria B în cazul în care potențialele sale impacturi negative de mediu și/sau sociale sunt, de obicei, specifice amplasamentului respectiv și/sau sunt identificate cu ușurință și abordate prin măsuri de atenuare eficiente. Domeniul de aplicare al evaluării aspectelor de mediu și sociale va fi stabilit de BERD de la caz la caz.
16. Un proiect este clasificat în categoria C în cazul în care este probabil să aibă impacturi negative minime sau să nu aibă niciun potențial impact negativ, social și/sau de mediu.
17. În cazul în care un client cu operațiuni în mai multe locații dorește să obțină finanțarea generală a companiei sau finanțare prin participare de capitaluri proprii, este posibil ca evaluarea descrisă la punctele 9-15 să nu fie adecvată. În astfel de cazuri, sistemul actual de management social și de mediu al clientului și performanțele anterioare și actuale ale acestuia vor fi evaluate de către Bancă în raport cu CP-urile aplicabile și se va elabora un PASM pentru a gestiona riscurile și impacturile sociale și de mediu, care va fi implementat la nivel corporativ. Pot fi luate în considerare acțiuni specifice la fața locului.

Sisteme de management social și de mediu

18. Clientul este obligat să stabilească și să mențină un SMSM adecvat naturii și domeniului de aplicare al proiectului și proporțional cu nivelul riscurilor și impacturilor sociale și de mediu ale acestuia, în conformitate cu BPI. Obiectivul unui astfel de sistem de management este de a integra implementarea cerințelor sociale și de mediu într-un proces simplificat și coordonat, și de a-l include în principalele activități operaționale ale clientului.

Politica socială și de mediu

19. Clientul va stabili, după caz, o politică generală care să definească obiectivele și principiile sociale și de mediu care să permită proiectului să obțină performanțe sociale și de mediu solide. Politica va oferi un cadru pentru procesul de evaluare și management social și de mediu, în concordanță cu principiile CP-urilor.

Planul de management social și de mediu

20. Ținând cont de constatările procesului de evaluare socială și de mediu și de rezultatele implicării părților interesate, clientul va elabora și va implementa un program de acțiuni pentru a aborda riscurile și impacturile sociale și de mediu ale proiectului identificat, precum și alte măsuri de îmbunătățire a performanțelor pentru a respecta CP-urile. În funcție de proiect, programul poate consta într-o combinație de politici operaționale documentate, sisteme de management, proceduri, planuri, practici și investiții de capital, cunoscute sub denumirea colectivă de planuri de management social și de mediu (PMSM).
21. PMSM va reflecta ordinea măsurilor de atenuare și, în cazul în care este fezabil din punct de vedere tehnic și financiar, va favoriza evitarea și prevenirea riscurilor și a impacturilor în detrimentul minimizării, atenuării sau compensării, și va asigura că toate etapele relevante ale proiectului sunt structurate astfel încât să respecte legile și cerințele de reglementare aplicabile, precum și CP-urile.
22. În cazul în care persoanele sau grupurile afectate sunt identificate ca fiind dezavantajate sau vulnerabile în timpul procesului de evaluare, PMSM va include măsuri diferențiate, astfel încât riscurile și impactul să nu se răsfrângă în mod disproporționat asupra lor și să poată profita de oportunitățile de a beneficia de pe urma proiectului.
23. Nivelul de detaliere și complexitate al PMSM va fi proporțional cu riscurile și impacturile proiectului, precum și cu orice oportunități de îmbunătățire a proiectului. PMSM va defini rezultate măsurabile în măsura în care este posibil, cu ținte și indicatori de performanță care pot fi urmărite pe perioade de timp definite. Recunoscând natura dinamică a procesului de dezvoltare și de implementare a proiectului, PMSM va reacționa la schimbările survenite în circumstanțele proiectului, evenimentele neprevăzute, modificările de reglementare și la rezultatele monitorizării și revizuirii, și va fi actualizat, după caz.

Angajamentul și capacitatea organizațională

24. Clientul va stabili, va menține și va consolida, după caz, o structură organizațională care definește rolurile, responsabilitățile și autoritatea de implementare a PMSM pentru a asigura conformitatea continuă cu legile și cerințele de reglementare naționale relevante, precum și cu CP-urile. Clientul va desemna personalul specific, inclusiv reprezentantul (reprezentanții) conducerii, stabilindu-se cu linii clare de responsabilitate și autoritate pentru menținerea și implementarea PMSM. Principalele responsabilități sociale și de mediu vor fi definite și comunicate personalului relevant. Clientul va oferi sprijin adecvat și resurse umane și financiare în mod continuu în vederea realizării performanțelor sociale și de mediu eficiente și continue.
25. Clientul se va asigura că angajații cu responsabilitate directă pentru activitățile relevante pentru performanța socială și de mediu a proiectului sunt calificați și instruiți în mod corespunzător.

Riscul terților

26. SMSM, inclusiv orice cerințe și acțiuni specifice pe care le stabilește, se vor aplica proiectului, indiferent dacă acesta este realizat direct de către client sau prin intermediul unor terțe părți.
27. Este responsabilitatea clientului să se asigure că contractanții care lucrează în locațiile proiectului îndeplinesc cerințele SMSM prin adoptarea și implementarea unui sistem adecvat de management al contractanților. Un management eficient al contractanților include:
- evaluarea riscurilor sociale și de mediu legate de lucrările și serviciile contractate și includerea condițiilor relevante ale PMSM în caietele de sarcini, după caz, solicitând prin contract contractanților să aplice aceste standarde și să prevadă măsuri de atenuare și/sau de remediere în caz de nerespectare;
 - asigurarea faptului că contractanții au cunoștințele și abilitățile necesare pentru a-și îndeplini sarcinile aferente proiectului în conformitate cu condițiile contractuale de mediu și sociale;
 - monitorizarea respectării de către contractant a condițiilor contractuale de mediu și sociale; și
 - în cazul subcontractării, trebuie să solicite contractanților să încheie aranjamente sociale și de mediu echivalente cu subcontractanții lor.

28. Un client este obligat să depună eforturi rezonabile pentru a identifica riscurile aferente furnizorilor săi principali²². Orice măsuri și/sau măsuri de atenuare identificate în timpul verificării prealabile trebuie incluse, dacă este cazul, în PMSM. În cazul în care clientul poate exercita în mod rezonabil un control asupra furnizorilor săi principali, procesul de evaluare a problemelor sociale și de mediu va analiza, de asemenea, dacă este posibil ca furnizorii principali să fie asociați cu riscurile și impacturile sociale și de mediu. Dacă da, clientul va adopta și va implementa un sistem de management al lanțului de aprovizionare proporțional cu complexitatea acestor lanțuri de aprovizionare și cu riscurile și impacturile sociale și de mediu asociate, corespunzător naturii și anvergurii proiectului. Sistemul de management va include procese pentru acționarea în vederea abordării riscurilor și impacturilor sociale și de mediu identificate în timpul evaluării lanțului de aprovizionare sau al monitorizării continue, ținând cont de: (a) dacă clientul a determinat sau a contribuit la riscuri și impacturi; (b) influența clientului asupra furnizorului; (c) cât de esențială este relația pentru client; (d) gravitatea riscurilor și impacturilor și; (e) dacă încetarea relației cu furnizorul ar avea consecințe negative. Cerințele privind standardele de muncă în lanțul de aprovizionare sunt prezentate în CP 2; cerințele privind lanțurile de aprovizionare pentru resursele naturale vii sunt definite în CP 6.

Monitorizarea și raportarea proiectului

29. Clientul va monitoriza performanța socială și de mediu a proiectului. Această monitorizare are ca scop: (i) să determine dacă proiectul este implementat în conformitate cu CP-urile și (ii) să învețe lecții, să aloce resurse și să identifice oportunități pentru îmbunătățire continuă.
30. Cerințele de monitorizare vor fi proporționale cu natura proiectului și cu riscurile și impacturile sociale și de mediu ale proiectului. Monitorizarea va aborda:
- Orice riscuri și impacturi de mediu și sociale semnificative identificate în timpul procesului de evaluare a aspectelor de mediu și sociale;
 - Părțile relevante ale CP-urilor astfel cum sunt identificate în timpul procesului de evaluare a proiectului și al monitorizării ulterioare;
 - Acțiunile specificate în PMSM sau PASM;
 - Nemulțumirile primite de la lucrători și de la părțile interesate externe și modul în care au fost soluționate;
 - Orice cerințe de reglementare în materie de monitorizare și raportare; și
 - Orice monitorizare și raportare cerute de alte părți (de exemplu, achizitori, finanțatori, organisme de certificare).

²²Furnizorii primari sunt acei furnizori care, în mod continuu, furnizează în mod direct bunuri sau materiale esențiale pentru funcțiile operaționale de bază ale proiectului. Funcțiile operaționale de bază ale proiectului sunt acele procese de producție și/sau de prestare de servicii care sunt esențiale pentru o anumită activitate de proiect și fără de care proiectul nu poate continua.

31. Clientul se va asigura că există sisteme, resurse și personal adecvat pentru a efectua monitorizarea. Clientul va analiza rezultatele monitorizării și va iniția acțiuni corective, după caz. În plus, clientul poate apela la părți terțe, cum ar fi experți independenți, comunități locale sau organizații ale societății civile, pentru a completa sau verifica propriile informații de monitorizare. În cazul în care autoritățile relevante sau alte părți terțe au responsabilitatea de a gestiona riscurile și impacturile sociale și de mediu specifice și măsurile de atenuare asociate, clientul va colabora cu autoritățile relevante sau cu alte părți terțe în stabilirea și monitorizarea acestor măsuri de atenuare.
32. Clientul va furniza rapoarte regulate către BERD cu privire la performanța socială și de mediu a proiectului, inclusiv cu privire la respectarea CP-urilor și la implementarea SMSM, PMSM, PASM și a planului de implicare a părților interesate, dacă este cazul. Pe baza rezultatelor monitorizării, clientul va identifica și va reflecta orice măsuri corective și preventive necesară într-un PMSM sau PASM modificat, după cum s-a convenit cu BERD. Clientul va implementa măsurile corective și preventive convenite și va urmări aceste măsuri pentru a spori eficiența lor.
33. Clientul trebuie să notifice cu promptitudine BERD cu privire la orice incident sau accident de mediu sau social legat de client sau de proiect, care are sau este posibil să aibă un efect negativ semnificativ.
34. Clientul trebuie să notifice cu promptitudine BERD cu privire la orice modificare a domeniului, conceptului sau operării proiectului care ar putea schimba în mod semnificativ riscurile și impacturile de mediu și/sau sociale ale acestuia. Clientul va efectua orice evaluare suplimentară și implicare a părților interesate în conformitate cu CP-urile și va modifica PMSM sau PASM în consecință, după cum s-a convenit cu BERD.
35. În cazul proiectelor care ar putea avea riscuri și impacturi sociale și de mediu negative semnificative, clientului i se poate solicita să angajeze experți externi relevanți pentru a efectua revizuirii periodice independente ale proiectului, sau pentru a monitoriza riscurile și impacturile sociale sau de mediu specifice. Domeniul de aplicare al acestei activități și acțiunile ulterioare vor fi stabilite de la caz la caz.

Cerința de Performanță BERD 2: Forța de muncă și condițiile de muncă

Introducere

1. Această Cerință de Performanță (CP) recunoaște faptul că, pentru clienți și activitățile lor de afaceri, forța de muncă este importantă, și că o bună gestionare a resurselor umane și o relație solidă între lucrători și conducere, bazată pe respectarea drepturilor lucrătorilor, inclusiv a libertății de asociere și a dreptului la negociere colectivă, sunt elementele esențiale pentru durabilitatea activităților de afaceri.

Obiective

2. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
- să respecte și să protejeze principiile și drepturile²³ fundamentale ale lucrătorilor;
 - să asigure un tratament echitabil, nediscriminatoriu, și egalitatea de șanse pentru lucrători, în conformitate cu agenda privind munca decentă²⁴;
 - să stabilească, să mențină și să îmbunătățească o relație solidă între lucrători și conducere;
 - să asigure respectarea legislației naționale în materie de muncă și de ocupare a forței de muncă și a oricăror contracte colective la care clientul este parte;
 - să protejeze femeile și bărbații la locul de muncă, inclusiv lucrătorii vulnerabili, cum ar fi lucrătorii tineri, persoanele cu dizabilități, lucrătorii migranți și refugiații, lucrătorii angajați de terți și lucrătorii din lanțul de aprovizionare al clientului;
 - să împiedice utilizarea muncii forțate și a muncii copiilor (în conformitate cu definiția dată de Organizația Internațională a Muncii (OIM)); și
 - să se asigure că lucrătorii au la dispoziție mijloace accesibile și eficiente de a sesiza și de a aborda problemele de la locul de muncă.

Domeniul de aplicare

3. Această CP se aplică tuturor proiectelor finanțate de BERD, astfel cum se prevede în Politica socială și de mediu. Domeniul de aplicare al acestei CP va fi stabilit în timpul procesului de evaluare a aspectelor sociale și de mediu și depinde de tipul de relație contractuală dintre client și lucrătorii din cadrul proiectului.
4. Prezenta CP stabilește cerințe pentru clienți cu privire la toți lucrătorii din cadrul proiectelor, inclusiv lucrătorii cu normă întreagă, cu jumătate de normă, temporari, pe perioadă determinată, sezonieri și migranți, fie că sunt angajați direct de către client sau de către o terță parte, și stabilește cerințe specifice pentru furnizorii principali. Lucrătorii din cadrul proiectului sunt acei lucrători care lucrează în locațiile unui proiect sau care efectuează activități direct legate de funcțiile de bază ale unui proiect.

5. Cerințele CP care se aplică lucrătorilor independenți²⁵ sunt stabilite la punctele 22-24 din prezenta CP. Cerințele privind forța de muncă legate de lanțul de aprovizionare sunt abordate la punctele 25-27 din prezenta CP.
6. Cerințele privind sănătatea, siguranța și securitatea la locul de muncă sunt prevăzute în cadrul CP 4.

Cerințe

Cerințe generale

7. Proiectele trebuie să respecte, cel puțin, (i) legislația națională în domeniul muncii, al ocupării forței de muncă și al securității sociale, (ii) principiile și standardele fundamentale incluse în convențiile fundamentale ale OIM și (iii) prezenta CP.

Gestionarea relațiilor cu lucrătorii

Politicile Resurselor Umane

8. Clientul va adopta și/sau va menține în scris politici de resurse umane și sisteme de management sau proceduri adecvate dimensiunii companiei sale și forței de muncă, care să stabilească abordarea sa privind gestionarea forței de muncă în conformitate cu cerințele prezentei CP și cu legislația națională. Aceste politici și proceduri vor fi ușor de înțeles, accesibile și comunicate lucrătorilor, și în limba (limbile) principală (principale) vorbită (vorbite) de forța de muncă.

Relațiile de muncă

9. Clientul va pune la dispoziția lucrătorilor contracte scrise la începutul relației de muncă și atunci când apar modificări importante ale termenilor sau condițiilor de angajare, care descriu relația de muncă cu clientul. Contractul va stabili drepturile acestora în conformitate cu legislația națională privind munca și ocuparea forței de muncă și cu orice acorduri colective aplicabile în ceea ce privește condițiile de muncă și termenii de angajare (inclusiv dreptul la salariu, programul de lucru și perioadele de odihnă, regimul orelor suplimentare și compensația orelor suplimentare), precum și orice beneficii (cum ar fi concediul de boală, de maternitate/paternitate sau concediul de odihnă). Orice modificare semnificativă va fi documentată și comunicată lucrătorilor. Aceste informații vor fi ușor de înțeles și accesibile lucrătorilor, și disponibile în limba (limbile) principală (principale) vorbită (vorbite) de forța de muncă. Sistemele de management al resurselor umane vor asigura păstrarea unor registre de angajare actualizate care să respecte drepturile lucrătorilor la confidențialitate și la protecția datelor.
10. Comunicările vor fi gestionate în scopul de a oferi lucrătorilor: (i) informații adecvate cu privire la schimbările care i-ar putea afecta, în special cu privire la schimbările anticipate aferente proiectului și (ii) posibilitatea de a oferi comentarii ca parte a îmbunătățirii continue, inclusiv modul în care se pot formula nemulțumiri, astfel cum se detaliază la punctul 21 din prezenta CP.

²³ În conformitate cu convențiile fundamentale ale OIM:

C087 privind libertatea de asociere și protecția dreptului de organizare (1948) C098 privind dreptul de organizare și de negociere colectivă (1949) C029 privind munca forțată (1930) și protocolul său complementar P029 (2014) C105 privind abolirea muncii forțate (1957) C100 privind egalitatea de remunerare (1951) C111 privind discriminarea (ocuparea forței de muncă și exercitarea profesiei) (1958) C138 privind vârsta minimă (1973) C182 privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor (1999)

²⁴ Munca decentă sintetizează aspirațiile oamenilor în viața lor profesională. Aceasta implică oportunități de muncă productive și furnizează un venit corect, securitate la locul de muncă și protecție socială pentru familii, perspective mai bune de dezvoltare personală și integrare socială, libertatea oamenilor de a-și exprima preocupările, de a se organiza și de a participa la deciziile care le afectează viața, precum și egalitatea de șanse și de tratament pentru toate femeile și toți bărbații.

²⁵ "Lucrătorii independenți" sunt lucrătorii din cadrul proiectului care nu sunt angajați direct de către client, ci sunt angajați prin intermediul unor terțe părți, cum ar fi contractanți, agenți, brokeri sau alți intermediari.

Folosirea muncii prestate de copii

11. Clientul va respecta toate legile naționale sau standardele internaționale de muncă relevante în ceea ce privește angajarea minorilor, oricare dintre acestea prevăd un grad mai mare de protecție pentru copil.
12. Clientul nu va angaja copii într-un mod care să aibă caracter de exploatare economică, sau care ar putea fi periculos sau care ar putea interfera cu educația copilului sau care ar putea fi dăunător pentru sănătatea sau dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului. Tinerii cu vârsta sub 18 ani vor fi identificați de către client și nu vor fi angajați în activități periculoase. Toate activitățile desfășurate de persoane cu vârsta sub 18 ani fac obiectul unei evaluări corespunzătoare a riscurilor înainte de începerea activității și al unei monitorizări periodice a sănătății, a condițiilor de muncă și a orelor de lucru.

Munca forțată

13. Clientul nu va recurge la muncă forțată, care constă în muncă sau servicii care nu sunt prestate în mod voluntar și care sunt obținute de la o persoană sub amenințarea forței sau a unei sancțiuni, inclusiv prin practici de recrutare abuzive și frauduloase. Aceasta include munca involuntară sau obligatorie, cum ar fi munca prestată în baza unui contract de ucenicie, munca involuntară în închisoare, munca în contul datoriilor sau aranjamente de contractare a forței de muncă similare, sau traficul de persoane²⁶.

Nediscriminarea și egalitatea de șanse

14. Proiectele vor respecta cerințele relevante privind nediscriminarea în ceea ce privește ocuparea forței de muncă. În special, cu referire la proiect, clientul:
 - nu va lua decizii de angajare pe baza unor caracteristici personale care nu au legătură cu cerințele inerente ale postului, cum ar fi sexul, rasa, naționalitatea, opiniile politice, afilierea la un sindicat, originea etnică, socială sau indigenă, religia sau credința, starea civilă sau familială, dizabilitatea, vârsta, orientarea sexuală sau identitatea de gen;
 - își va baza relația de muncă pe principiul egalității de șanse și al tratamentului echitabil și nu va face discriminare în ceea ce privește orice aspect al relației de muncă, inclusiv recrutarea și angajarea, repartizarea postului, remunerarea (inclusiv salariile și beneficiile), condițiile de muncă și condițiile de angajare, inclusiv adaptarea rezonabilă a locului de muncă în funcție de dizabilitate, accesul la formarea profesională, promovarea, încetarea contractului de muncă sau pensionarea și disciplina;
 - va lua măsuri pentru a preveni și a aborda orice formă de violență și hărțuire, hărțuire morală, intimidare și/sau exploatare, inclusiv orice formă de violență bazată pe gen (VBG)²⁷.

Următoarele măsuri nu vor fi considerate discriminare: măsuri speciale de protecție sau de asistență pentru a remedia acțiunile discriminatorii din trecut; promovarea oportunităților locale de angajare sau selecția pentru un anumit loc de muncă pe baza

cerințelor inerente ale postului, care sunt în conformitate cu legislația națională.

Organizațiile lucrătorilor

15. Clientul îi va informa pe lucrători că au dreptul de a alege reprezentanți ai lucrătorilor, de a înființa sau de a adera la organizații ale lucrătorilor la alegerea lor și de a participa la negocieri colective, în conformitate cu legislația națională. Clientul nu va discrimina și nu se va răzbuca pe lucrătorii care acționează în calitate de reprezentanți, participă sau intenționează să participe la astfel de organizații sau la negocieri colective și nu va interveni în formarea sau funcționarea organizațiilor de lucrători. Clientul va stabili legături cu astfel de reprezentanți sau organizații ale lucrătorilor în conformitate cu legislația națională și le va furniza informațiile necesare pentru a purta negocieri pertinente în timp util. În cazul în care legislația națională restricționează în mod semnificativ înființarea sau funcționarea organizațiilor de lucrători, clientul nu va împiedica lucrătorii să dezvolte mecanisme alternative pentru a-și reprezenta interesele și a-și proteja drepturile în ceea ce privește condițiile de muncă și condițiile de angajare, în funcție de mărimea sa și de forța sa de muncă. Clientul nu va încerca să influențeze sau să controleze aceste mecanisme. În cazul în care nu există nicio prevedere în legislația națională, clientul nu va descuraja lucrătorii să aleagă reprezentanți ai lucrătorilor, să formeze sau să adere la organizații ale lucrătorilor la alegerea lor sau să negocieze în mod colectiv și nu va discrimina sau lua măsuri de represalii împotriva lucrătorilor care participă sau încearcă să participe la astfel de organizații și negocieri colective. Clientul va stabili legături cu astfel de reprezentanți sau organizații ale lucrătorilor în conformitate cu legislația națională și le va furniza informațiile necesare pentru a purta negocieri pertinente în timp util.

Salarii, beneficii și condiții de muncă

16. Salariile, beneficiile și condițiile de muncă oferite (inclusiv orele de lucru) vor fi, în general, cel puțin comparabile cu cele oferite de angajatori echivalenți din țara/regiunea respectivă și din sectorul în cauză. Orele suplimentare vor fi voluntare și vor fi efectuate și remunerate în conformitate cu legislația națională.
17. În cazul în care clientul este parte la un contract de negociere colectivă sau este obligat în alt mod de acesta, acest contract va fi respectat. În cazul în care astfel de contracte nu există sau nu se referă la condițiile de muncă și condițiile de angajare, clientul va oferi condiții de muncă și condiții de angajare rezonabile, în conformitate cu legislația națională.
18. Clientul va identifica lucrătorii migranți și se va asigura că aceștia sunt angajați în termeni și condiții echivalente în mod considerabil cu cele ale lucrătorilor non-migranți care desfășoară aceeași activitate.

²⁶Traficul de persoane este definit ca fiind recrutarea, transportul, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, prin amenințarea sau folosirea forței sau a altor forme de constrângere, răpire, fraudă, înșelătorie, abuz de putere sau de o poziție de vulnerabilitate, sau acordarea sau primirea de plăți sau beneficii pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra altei persoane, în scopul exploatării. Femeile și copiii sunt deosebit de vulnerabili față de practicile de trafic de persoane.

²⁷ "Violența și hărțuirea" ar trebui să fie înțelese ca un ansamblu de comportamente și practici inacceptabile, sau amenințări cu acestea, fie că este vorba de o singură manifestare, fie că sunt repetate, cu scopul de a provoca prejudicii fizice, psihosociale sau economice, inclusiv VBG. VBG este un termen generic pentru orice act dăunător săvârșit împotriva voinței unei persoane și care se bazează pe diferențele de gen atribuite social. Violența împotriva femeilor include acte care provoacă vătămări sau suferințe fizice, psihice sau sexuale, amenințări cu astfel de acte, constrângere și alte forme de privative de libertate.

Cazarea lucrătorilor

19. În cazul în care un client oferă cazare pentru lucrătorii din cadrul proiectului, clientul va institui și va implementa politici care să reglementeze calitatea și gestionarea cazării și a furnizării de servicii. Serviciile de cazare vor fi furnizate în conformitate cu BPI și în concordanță cu principiile de nediscriminare și de egalitate de șanse, inclusiv cu măsurile de protecție împotriva hărțuirii sexuale și a altor forme de violență bazată pe gen. Libertatea de mișcare a lucrătorilor către și dinspre locul de cazare pus la dispoziție de angajator nu trebuie să fie restricționată în mod nejustificat.

Concedierea colectivă

20. Înainte de implementarea oricăror concedieri colective²⁸ în legătură cu proiectul, clientul va efectua o analiză a alternativelor la reducerea planificată a forței de muncă. În cazul în care analiza nu identifică alternative viabile, clientul va elabora și va implementa un plan de concedieri colective pentru a evalua, a reduce și a atenua impactul negativ al reducerii forței de muncă asupra lucrătorilor, în conformitate cu legislația națională și cu BPI și pe baza principiilor de nediscriminare și de consultare. Procesul de selecție va fi transparent, se va baza pe criterii echitabile, obiective și aplicate în mod consecvent și va face obiectul unui mecanism eficient de soluționare a reclamațiilor. Clientul va respecta toate cerințele legale și convenite în mod colectiv referitoare la concedierea colectivă, inclusiv notificarea autorităților publice, precum și informarea și consultarea lucrătorilor și a organizațiilor acestora. Planul final de concedieri colective va reflecta rezultatele consultărilor cu lucrătorii și cu organizațiile acestora. Vor fi plătite toate salariile restante, beneficiile legate de asigurările sociale și contribuțiile la pensii și beneficiile legate de pensii se vor achita: (i) lucrătorilor la încetarea sau înainte de încetarea raportului de muncă; (ii) unde este adecvat, în beneficiul lucrătorilor; sau (iii) în conformitate cu un calendar convenit prin intermediul unui contract colectiv. În cazul în care plățile sunt efectuate în beneficiul lucrătorilor, aceștia vor primi dovezi ale acestor plăți. Clientul va notifica în prealabil BERD cu privire la reducerea planificată a forței de muncă și, la cererea BERD, va furniza o copie a planului propus pentru concedierile colective.

Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

21. Clientul va pune la dispoziția lucrătorilor (și a organizațiilor acestora, acolo unde există) un mecanism eficient de soluționare a reclamațiilor care să le dea posibilitatea să semnaleze problemele legate de locul de muncă. Clientul îi va informa pe lucrători cu privire la mecanismul de soluționare a reclamațiilor în momentul angajării și va facilita accesul lucrătorilor la acest mecanism. Mecanismul va implica un nivel corespunzător de conducere și va aborda cu promptitudine preocupările, utilizând un proces ușor de înțeles și transparent, care să asigure feedback în timp util celor în cauză, fără nicio retribuție. Mecanismul va include dispoziții privind reclamațiile confidențiale și cele care necesită măsuri speciale de protecție, cum ar fi rapoartele privind violența de gen. Mecanismul nu va împiedica accesul la alte remedii judiciare sau administrative care ar putea fi disponibile în temeiul legii sau prin intermediul procedurilor de arbitraj sau de mediere existente și nici nu va înlocui mecanismele de soluționare a reclamațiilor prevăzute în contractele colective sau contractele de sindicat ale lucrătorilor.

Lucrătorii independenți

22. În ceea ce privește lucrătorii independenți care urmează să fie implicați prin intermediul contractanților sau al altor intermediari, clientul va depune eforturi rezonabile înainte de contractare pentru: (i) a evalua performanțele anterioare ale acestor contractanți sau intermediari în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și sănătatea și securitatea la locul de muncă, pentru a stabili capacitatea lor actuală de a implementa cerințele din prezenta CP și din CP 4; și (ii) a solicita ca aceștia să aplice cerințele prevăzute la punctele 7-19 și 21 din prezenta CP și la punctele 11-15 din CP 4.

²⁸Concedierile colective acoperă toate concedierile multiple care sunt rezultatul unui motiv economic, tehnic sau organizațional; sau alte motive care nu sunt legate de performanță sau alte motive personale.

23. Clientul va identifica riscurile asociate cu recrutarea, angajarea și demobilizarea lucrătorilor din cadrul proiectului de către terți și va stabili politici și proceduri corespunzătoare pentru gestionarea și monitorizarea performanței angajatorilor terți în legătură cu proiectul și cu cerințele prezentei CP. În plus, clientul va depune eforturi rezonabile pentru a include aceste cerințe în acordurile contractuale cu astfel de angajatori terți și, dacă este cazul, va elabora și implementa un plan de management al contractanților. În cazul subcontractării, clientul va depune eforturi rezonabile pentru a-i determina pe terți să includă cerințe echivalente în acordurile contractuale cu subcontractanții lor.
24. Clientul se va asigura că lucrătorii independenți au acces la un mecanism eficient de soluționare a reclamațiilor, care să îndeplinească cerințele prezentei CP. În cazurile în care partea terță nu este în măsură să furnizeze un mecanism de soluționare a reclamațiilor, clientul va furniza un mecanism eficient de soluționare a reclamațiilor pentru a deservi lucrătorii angajați de partea terță.

Lanțul de aprovizionare

25. Ca parte a procesului de evaluare a lanțului de aprovizionare descris în CP 1, clientul va identifica și evalua riscul ca munca prestată de copii și munca forțată²⁹ să fie utilizate în operațiunile furnizorilor săi principali³⁰.
26. În cazul în care această evaluare a riscurilor identifică prezența sau riscuri semnificative de muncă prestată de copii sau de muncă forțată în operațiunile furnizorilor principali, cu încălcarea standardelor OIM, sau în cazul în care sunt raportate riscuri semnificative de muncă prestată de copii sau de muncă forțată în nivelurile inferioare ale lanțului de aprovizionare cu bunuri și materiale care sunt esențiale pentru funcțiile operaționale de bază ale proiectului, clientul va lua măsurile adecvate pentru a remedia această situație în conformitate cu următoarele cerințe:
- (i) În ceea ce privește munca prestată de copii, clientul va depune eforturi de bună credință pentru a remedia sau a atenua problema. Clientul va continua să achiziționeze astfel de bunuri sau materiale de la furnizorul respectiv numai după ce a primit angajamente sau dovezi satisfăcătoare că furnizorul se angajează să implementeze un program în conformitate cu BPI pentru a elimina astfel de practici într-un interval de timp rezonabil. Clientul va raporta în mod regulat cu privire la progresele înregistrate în implementarea acestui program;
 - (ii) În ceea ce privește munca forțată, clientul va continua să achiziționeze astfel de bunuri sau materiale de la furnizorii numai după ce a obținut angajamente satisfăcătoare din partea furnizorilor sau dovezi că furnizorii au luat măsuri adecvate pentru a elimina condițiile care constituie muncă forțată; și
 - (iii) În cazul în care există un risc de muncă prestată de copii și/sau de muncă forțată, clientul își va monitoriza în permanență furnizorii principali pentru a identifica orice schimbări semnificative în lanțul său de aprovizionare și noi riscuri sau incidente legate de munca prestată de copii și/sau de muncă forțată. În plus, în cazul în care există un risc de vătămare a lucrătorilor unui furnizor principal, clientul va solicita furnizorului principal relevant să introducă proceduri și alte măsuri de control pentru a împiedica sau reduce riscul de afectare a sănătății și siguranței lucrătorilor. Aceste proceduri și măsuri de control vor fi revizuite

periodic de către client pentru a se verifica eficacitatea lor.

27. Capacitatea clientului de a aborda pe deplin aceste riscuri va depinde de nivelul de control managerial al clientului sau de influența acestuia asupra furnizorilor săi principali. În cazul în care remediarea nu este posibilă, clientul va reorienta furnizorii principali afectați, pe o perioadă de timp rezonabilă convenită cu BERD, către furnizori care pot demonstra că se conformează prezentei CP.

²⁹Așa cum este definit în convențiile OIM 138, 182, 29, 105

³⁰ A se vedea CP 1, punctul 28 pentru definițiile furnizorilor principali și ale funcțiilor operaționale de bază ale proiectului.

Cerința de Performanță BERD 3: Eficiența resurselor, prevenirea și controlul poluării

Introducere

1. Această Cerință de Performanță (CP) prezintă o abordare la nivel de proiect a impactului climatic și a emisiilor cu efect de seră, a managementului resurselor și a prevenirii și controlului poluării³¹. Aceasta se bazează pe ordinea măsurilor de atenuare, pe principiul conform căruia daunele aduse mediului ar trebui, în mod prioritar, să fie corectate la sursă și pe principiul "poluatorul plătește". Riscurile și impacturile aferente proiectului asociate cu utilizarea resurselor și generarea deșeurilor și emisiilor trebuie evaluate în contextul locației proiectului și al condițiilor locale de mediu. Ar trebui adoptate măsuri de atenuare, tehnologii și practici adecvate pentru utilizarea eficientă și eficace a resurselor, prevenirea și controlul poluării și evitarea, minimizarea și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES).
2. Această CP recunoaște, de asemenea, conceptul și practica emergentă a economiei³² circulare sau a recuperării resurselor, prin care se pot crea sau deriva produse utilizabile și valoroase din ceea ce anterior era considerat a fi deșeurile³³.
3. Această CP recunoaște importanța utilizării celor mai bune tehnici disponibile și a bunelor practici internaționale pentru a optimiza utilizarea resurselor și pentru a preveni și controla eficient poluarea.

Obiective

4. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
 - să se adopte abordarea prin ordinea măsurilor de atenuare pentru a aborda impactul negativ asupra sănătății umane și mediului care rezultă din utilizarea resurselor și din poluarea care rezultă din proiect;
 - evitarea, reducerea la minimum și gestionarea emisiilor de gaze cu efect de seră legate de proiect;
 - să se evite, să se reducă la minimum și să se gestioneze riscurile și impacturile asociate cu substanțele și materialele periculoase, inclusiv pesticidele; și
 - să se identifice, atunci când este fezabil, oportunitățile de îmbunătățire a eficienței resurselor legate de proiect.

Domeniul de aplicare

5. Această CP se aplică tuturor proiectelor finanțate direct de BERD, astfel cum se prevede în Politica Socială și de Mediu. În cadrul procesului de evaluare socială și de mediu, clientul va identifica cerințele relevante ale prezentei CP, și modul în care acestea vor fi abordate și gestionate pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului. Implementarea acțiunilor necesare pentru a îndeplini cerințele prezentei CP va fi gestionată în cadrul sistemului general de management social și de mediu (SMSM) al clientului și al planului de management social și de mediu (PMSM) specific proiectului.

Cerințe

Eficiența resurselor

6. Procesul de evaluare a aspectelor sociale și de mediu va identifica oportunitățile și alternativele de eficientizare a resurselor în legătură cu proiectul, în conformitate cu BPI. În acest sens, clientul va adopta măsuri fezabile din punct de vedere tehnic și financiar³⁴ și eficiente din punct de vedere al costurilor³⁵ pentru a reduce la minimum consumul și pentru a îmbunătăți eficiența în utilizarea energiei, a apei și a altor contribuții de resurse și materiale, precum și pentru a recupera, reutiliza sau refolosi deșeurile în cadrul implementării proiectului. Accentul se va pune pe activitățile considerate ca fiind funcțiile de bază ale proiectului, dar vor fi luate în considerare și oportunități similare în cadrul altor activități de afaceri ale clientului care nu fac parte din proiect. În cazul în care sunt disponibile date de referință, evaluarea clientului va face o comparație a operațiunilor sale cu BPI pentru a stabili nivelul relativ de eficiență.
7. Clientul va integra măsuri de eficientizare a resurselor și principiile unei producții mai curate în conceperea produselor și în procesele de producție, cu scopul de a conserva materiile prime, energia și apa și de a evita și reduce generarea de deșeurile.

Apa

8. Toate oportunitățile fezabile din punct de vedere tehnic și financiar și eficiente din punct de vedere al costurilor pentru minimizarea și recuperarea apei în conformitate cu BPI vor fi identificate și luate în considerare ca parte din conceptul proiectului. În cazul în care este necesară crearea unei surse de alimentare cu apă specifice unui proiect, clientul va încerca, atunci când este posibil, să utilizeze în scopuri tehnice apa care nu este adecvată pentru consumul uman.
9. Pentru proiectele cu o cerere mare de apă (peste 5.000 m³/zi), se vor aplica următoarele:
 - un echilibru detaliat al apei va fi elaborat în timpul procesului de evaluare și va fi menținut și raportat anual către BERD;
 - se va evalua utilizarea specifică a apei (măsurată prin volumul de apă utilizat pe producție unitară);

³¹ Termenul "poluare" se referă atât la poluanți chimici periculoși, cât și la poluanți chimici nepericuloși în fază solidă, lichidă sau gazoasă și include și alte componente, cum ar fi evacuarea termică în apă, emisiile de poluanți climatici cu durată de viață scurtă și lungă, contaminarea mediului înconjurător (inclusiv solul, aerul și apa), mirosurile neplăcute, zgomotul, vibrațiile, radiațiile, energia electromagnetică și crearea de impact vizual potențial, inclusiv lumina.

³² Așa cum se subliniază în Pachetul privind economia circulară al Comisiei Europene.

³³ Conform definiției din Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (Directiva-cadru a UE privind deșeurile).

³⁴ Fezabilitatea tehnică se bazează pe eventualitatea în care măsurile și acțiunile propuse pot fi implementate cu competențe, echipamente și materiale disponibile în comerț, luând în considerare factorii locali predominanți, cum ar fi clima, geografia, infrastructura, securitatea, guvernarea, capacitatea și fiabilitatea operațională. Fezabilitatea financiară se bazează pe considerente comerciale, inclusiv pe amploarea relativă a costului marginal al adoptării unor astfel de măsuri și acțiuni în comparație cu costurile de investiție, exploatare și întreținere ale proiectului.

³⁵ Rentabilitatea este determinată în funcție de costurile de capital și operaționale și de beneficiile financiare ale măsurii luate în considerare pe durata de viață a proiectului.

- operațiunile vor fi evaluate comparativ cu standardele din industrie disponibile și cu BPI privind eficiența utilizării apei; și
 - ar trebui să se identifice oportunitățile de îmbunătățire continuă în ceea ce privește eficiența utilizării și recuperarea apei.
10. În cadrul procesului de evaluare a aspectelor sociale și de mediu, clientul va lua în considerare eventualul impact cumulativ al captării apei asupra utilizatorilor terți și asupra ecosistemelor locale. Această evaluare va lua în considerare, de asemenea, efectele potențiale ale schimbărilor climatice. În cazul în care sunt identificate riscuri și impacturi negative, clientul va implementa măsuri de atenuare adecvate pentru a reduce aceste riscuri și impacturi în conformitate cu abordarea prin ordinea măsurilor de atenuare și cu BPI.

Deșeurii³⁶

11. Clientul va evita sau va minimiza generarea de deșeurii și va reduce nocivitatea acestora pe cât posibil. În cazul în care generarea de deșeurii nu poate fi evitată, dar a fost redusă la minimum, clientul va reutiliza, recicla sau recupera deșeurile, sau le va utiliza ca sursă de energie într-un mod sigur pentru sănătatea umană și pentru mediu. În cazul în care deșeurile nu pot fi reciclate, reutilizate sau recuperate, clientul va trebui să le trateze și/sau să le elimine în mod corespunzător, într-o manieră ecologică și sigură, care să includă controlul adecvat al emisiilor și al reziduurilor rezultate din manipularea și prelucrarea deșeurilor și, dacă este cazul, în conformitate cu standardele de mediu fundamentale ale UE.
12. În cazul în care deșeurile generate sunt considerate periculoase de către reglementările naționale și/sau europene, clientul va lua în considerare limitările aplicabile circulației transfrontaliere a deșeurilor și alte cerințe legale aplicabile.
13. În cazul în care eliminarea deșeurilor este transferată în afara amplasamentului și/sau este gestionată de terți, clientul va obține documentația privind lanțul de custodie până la destinația finală și va utiliza contractanți care sunt autorizați de agențiile de reglementare relevante. Clientul va menține o obligație de diligență corespunzătoare în ceea ce privește gestionarea deșeurilor.

Prevenirea și controlul poluării

14. Procesul de evaluare a aspectelor sociale și de mediu ale clientului va determina metodele, tehnologiile și practicile adecvate de prevenire și control al poluării ("tehnicile") care se vor aplica proiectului. Evaluarea va lua în considerare caracteristicile facilităților și operațiilor care fac parte din proiect, locația geografică a proiectului și condițiile locale de mediu ambiant. Procesul de evaluare va identifica tehnicile de prevenire și control al poluării, fezabile din punct de vedere tehnic și financiar și eficiente din punct de vedere al costurilor, care sunt cele mai potrivite pentru a evita sau minimiza impactul negativ asupra sănătății umane și a mediului. Tehnicile aplicate proiectului vor favoriza prevenirea sau evitarea riscurilor și impacturilor în detrimentul minimizării și reducerii, în conformitate cu abordarea prin ordinea măsurilor de atenuare și în concordanță cu BPI, și vor fi adecvate naturii și anvergurii riscurilor și impacturilor negative ale proiectului.

15. Clientul va structura proiectul astfel încât să respecte standardele de mediu fundamentale relevante ale UE, în cazul în care acestea pot fi aplicate la nivelul proiectului³⁷. Proiectele care, datorită naturii și anvergurii lor, ar face obiectul Directivei³⁸ UE privind emisiile industriale vor trebui să respecte, indiferent de locație, Cele mai bune tehnici disponibile în UE (BAT) și nivelurile de emisii asociate, astfel cum sunt stabilite în concluziile BAT ale UE.
16. În cazul în care nu există standarde de mediu fundamentale ale UE la nivelul proiectului, clientul va identifica, de comun acord cu BERD, alte standarde de mediu adecvate în conformitate cu BPI. În plus, proiectele vor fi concepute pentru a respecta legislația națională aplicabilă și vor fi întreținute și exploatate în conformitate cu legislația națională și cu alte cerințe de reglementare aplicabile. În cazul în care reglementările din țara gazdă diferă de nivelurile și măsurile prezentate de standardele de mediu fundamentale ale UE sau de alte standarde de mediu adecvate identificate, proiectele vor trebui să respecte reglementările care sunt mai riguroase.
17. Proiectele trebuie să respecte încă de la început standardele de mediu fundamentale ale UE sau alte standarde de mediu convenite, precum și cerințele naționale de reglementare. În cazul în care proiectele implică facilități și/sau operațiuni existente, aceste facilități și/sau operațiuni trebuie să îndeplinească cerințele de la punctul 15 și/sau 16 pe o perioadă de timp rezonabilă, care va fi determinată printr-o evaluare oficială a performanței lor în raport cu standardele aplicabile.
18. În ceea ce privește proiectele aflate în statele membre ale UE și în țările în curs de aderare, candidate și potențial candidate la UE, care implică reabilitarea facilităților și/sau a operațiunilor existente și în cazul în care au fost identificate standarde fundamentale relevante ale UE în materie de mediu, calendarul de realizare a conformității cu aceste standarde va ține seama de orice termene convenite la nivel național. În cazul proiectelor din toate celelalte țări, calendarul pentru atingerea conformității cu standardele fundamentale ale UE în materie de mediu va ține seama de condițiile locale și de costurile de aplicare și va fi în concordanță cu politica europeană de vecinătate și cu orice acorduri bilaterale sau planuri de acțiune convenite între UE și țara gazdă în cauză.
19. Pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului, clientul va aplica tehnici de prevenire și control al poluării, în conformitate cu ordinea măsurilor de atenuare, pentru a minimiza potențialele efecte negative asupra sănătății umane și a mediului, fiind în același timp fezabile din punct de vedere tehnic și financiar și eficiente din punct de vedere al costurilor. Aceasta se aplică în cazul eliberării de poluanți din cauza unor circumstanțe obișnuite, neobișnuite sau neașteptate.

³⁶ În sensul prezentei CP, deșeurile sunt definite ca fiind un amestec eterogen de substanțe/materiale gazoase, lichide și/sau solide, care trebuie tratate cu ajutorul unor procese fizice, chimice și/sau biologice adecvate înainte de a putea fi eliminate în siguranță în mediu.

³⁷ În sensul prezentei CP, standardele de mediu fundamentale ale UE pot fi aplicate la nivelul proiectului în cazul în care documentul legislativ secundar al UE conține cerințe cantitative sau calitative clare, care sunt aplicabile la nivelul proiectului (spre deosebire de nivelul mediului înconjurător, de exemplu).

³⁸ Directiva 2010/75/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale;

Gazele cu efect de seră

20. Procesul de evaluare a aspectelor sociale și de mediu al clientului va lua în considerare alternative și implementa opțiuni fezabile din punct de vedere tehnic și financiar și eficiente din punct de vedere al costurilor pentru a evita sau minimiza emisiile de GES aferente proiectului în timpul conceperii și operării proiectului. Aceste opțiuni pot include, dar fără a se limita la acestea, locații, tehnici sau procese alternative ale proiectului, adoptarea de surse de energie regenerabilă sau cu emisii reduse de carbon, practici durabile de management al agriculturii, silviculturii și creșterii animalelor, reducerea emisiilor fugitive și reducerea arderii gazelor.
21. Pentru proiectele care fie (1) au sau se preconizează că vor avea emisii brute mai mari de 100 000 de tone de CO₂-echivalent anual, fie (2) se preconizează că vor avea ca rezultat o schimbare netă a emisiilor, pozitivă sau negativă, de peste 25 000 de tone de CO₂-echivalent anual după investiție, clientul va cuantifica aceste emisii în conformitate cu Protocolul BERD pentru evaluarea emisiilor de gaze cu efect de seră. Domeniul de aplicare al evaluării GES include toate emisiile directe provenite de la facilitățile, activitățile și operațiunile care fac parte din proiect, precum și emisiile indirecte asociate producerii de energie utilizată de proiect. Cuantificarea emisiilor de gaze cu efect de seră va fi realizată anual de către client și va fi raportată către BERD.

Utilizarea și gestionarea în condiții siguranță a substanțelor și materialelor periculoase

22. În toate activitățile direct legate de proiect, clientul va evita sau va reduce la minimum utilizarea de substanțe și materiale periculoase și va lua în considerare utilizarea unor înlocuitori mai puțin periculoși pentru astfel de substanțe și materiale, astfel încât să protejeze sănătatea umană și mediul de efectele potențial dăunătoare ale acestora. În cazul în care evitarea sau înlocuirea nu este fezabilă, clientul va aplica măsuri adecvate de management al riscurilor pentru a reduce la minimum sau a controla eliberarea unor astfel de substanțe/materiale în aer, apă și/sau sol, ca urmare a producerii, transportului, manipulării, depozitării, utilizării și eliminării acestora în legătură cu activitățile proiectului.
23. Clientul va evita fabricarea, comercializarea și utilizarea substanțelor și materialelor periculoase care fac obiectul unor interdicții internaționale sau al unor măsuri de eliminare treptată din cauza toxicității lor ridicate pentru organisme vii, a persistenței în mediu, a potențialului de bioacumulare sau a potențialului de depreciere a stratului de ozon.

Managementul dăunătorilor

24. Clienții care gestionează sau utilizează pesticide vor formula și implementa o abordare a managementului integrat al dăunătorilor (IPM) și/sau a managementului integrat al vectorilor (IVM) pentru activitățile de management al dăunătorilor. Programul IPM și IVM al clientului va coordona utilizarea informațiilor despre dăunători și despre mediu împreună cu metodele disponibile de combatere a dăunătorilor, inclusiv practicile culturale, mijloacele biologice, genetice și chimice, pentru a preveni niveluri inacceptabile de daune cauzate de dăunători. În cazul în care activitățile de combatere a dăunătorilor includ utilizarea pesticidelor, clientul va depune eforturi pentru a reduce impactul pesticidelor asupra biodiversității, sănătății umane și a mediului mai extins și, în general, pentru a obține o utilizare mai durabilă a pesticidelor, precum și o reducere generală semnificativă a riscurilor și a utilizării pesticidelor, în concordanță cu protecția necesară a culturilor.
25. Utilizarea durabilă a pesticidelor va include:

- evitarea și, dacă nu este posibil, reducerea la minimum a impactului pesticidelor asupra biodiversității, a sănătății umane și a mediului în general;
 - reducerea nivelurilor de substanțe active nocive prin înlocuirea celor mai periculoase cu alternative mai sigure (inclusiv care nu sunt chimice);
 - selectarea pesticidelor cu toxicitate redusă, a căror eficacitate este cunoscută împotriva speciilor vizate și care au efecte minime asupra speciilor care nu au fost vizate, cum ar fi insectele polenizatoare și mediul înconjurător;
 - promovarea unor tehnici de culturi agricole fără utilizarea de pesticide sau cu un grad redus de utilizare a pesticidelor, care se bazează pe strategii IPM și IVM; și
 - reducerea la minimum a daunelor provocate dușmanilor naturali ai dăunătorilor țintă și prevenirea dezvoltării rezistenței la dăunători.
26. Clientul va manipula, depozita, aplica și elimina pesticidele în conformitate cu BPI.

Cerința de Performanță BERD 4: Sănătate, siguranță și securitate

Introducere

1. Această Cerință de Performanță (CP) recunoaște importanța gestionării riscurilor de sănătate, siguranță și securitate pentru lucrători, comunitățile afectate de proiect și consumatori asociate cu activitățile proiectului, în conformitate cu ierarhia de control al riscurilor³⁹. Oferind lucrătorilor condiții de muncă sigure, sănătoase și sigure, clienții pot crea beneficii concrete, cum ar fi creșterea eficienței și a productivității operațiunilor lor.
2. Activitățile, echipamentele și infrastructura proiectului pot crește potențialul de expunere a lucrătorilor și a comunității la riscuri pentru sănătate, siguranță și securitate, inclusiv cele asociate cu mobilizarea, construcția, punerea în funcțiune, exploatarea, întreținerea, dezafectarea sau închiderea, repunerea în funcțiune și transportul de bunuri și servicii.
3. Clientul are responsabilitatea principală de a asigura condiții de siguranță și sănătate pentru lucrătorii săi și de a-i informa, instrui, forma, supraveghea și consulta pe lucrători cu privire la sănătate și siguranță. Lucrătorii au responsabilitatea de a coopera în mod activ cu angajatorul lor și de a avea grijă de propria lor sănătate și siguranță și de sănătatea și siguranța celorlalți.
4. Deși recunoaște rolul autorităților relevante în protejarea și promovarea sănătății și siguranței publicului, clientul are datoria de a gestiona riscurile de sănătate, siguranță și securitate pentru comunitățile afectate de proiect.

Obiective

5. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
 - să protejeze și să promoveze sănătatea, siguranța și securitatea lucrătorilor, prin asigurarea unor condiții de muncă sigure, sănătoase și securizate și prin implementarea unui sistem de management, adecvat riscurilor asociate proiectului; și
 - să identifice, să evalueze și să gestioneze riscurile de sănătate, siguranță și securitate pentru comunitățile și consumatorii afectați de proiect în timpul ciclului de viață al proiectului, atât din activitățile obișnuite, cât și din cele neobișnuite.

Domeniul de aplicare

6. Această CP se aplică tuturor proiectelor finanțate de BERD, astfel cum se prevede în Politica socială și de mediu. În cadrul procesului de evaluare a aspectelor sociale și de mediu, clientul va identifica cerințele relevante ale prezentei CP, și modul în care acestea vor fi abordate și gestionate pe parcursul ciclului de viață al proiectului. Riscurile potențiale pentru lucrători și pentru comunitățile afectate de proiect pot varia în funcție de etapa proiectului, inclusiv mobilizarea, construcția, punerea în funcțiune, exploatarea, întreținerea și dezafectarea sau închiderea și repunerea în funcțiune. Implementarea acțiunilor necesare pentru a îndeplini cerințele prezentei CP va fi gestionată în cadrul sistemului general de management social și de mediu (SMSM) al clientului și al planului de management social și de mediu (PMSM) specific proiectului.

7. Cerințele detaliate privind prevenirea și controlul riscurilor pentru sănătatea umană și impactul asupra mediului ca urmare a emisiilor de poluare se găsesc în CP 3.

Cerințe

Cerințe generale pentru managementul sănătății și securității

8. Clientul va adopta măsuri de identificare și de prevenire a accidentelor, a vătămărilor corporale și a problemelor de sănătate ale lucrătorilor și ale comunităților afectate de proiect, care decurg din activitățile proiectului sau sunt asociate cu acestea sau care apar în timpul desfășurării acestora, și va pregăti și implementa măsuri și planuri de prevenire și de protecție pentru a gestiona riscurile pentru sănătate și siguranță în conformitate cu ierarhia de control al riscurilor și în conformitate cu bunele practici internaționale.
9. Clientul va furniza lucrătorilor și comunităților afectate de proiect informații relevante, instrucțiuni și cursuri de formare referitoare la pericolele pentru sănătate și siguranță, riscuri, măsurile de protecție și de prevenire și la măsurile de urgență care sunt necesare pentru sănătatea și siguranța lor pe toată durata proiectului.
10. În cazul în care se produc accidente, vătămări corporale și probleme de sănătate în cursul lucrărilor legate de proiect sau în cazul în care există posibilitatea producerii unor astfel de evenimente, clientul va investiga, va documenta și va analiza constatările, va adopta măsuri pentru a preveni repetarea acestora și, în cazul în care legea prevede acest lucru, va notifica autoritățile competente și va coopera cu acestea. Clientul va asigura o compensație financiară adecvată pentru orice persoană care suferă de vătămări sau probleme de sănătate cauzate de activitățile proiectului.

Securitatea și sănătatea la locul de muncă

11. Clientul va oferi tuturor lucrătorilor un loc de muncă sigur și sănătos, luând în considerare riscurile inerente din sectorul său specific și clasele specifice de pericole care pot fi prezente. Clientul va identifica riscurile de securitate și sănătate și măsurile de protecție adecvate etapei, dimensiunii și naturii proiectului, în conformitate cu standardele fundamentale relevante ale UE în materie de securitate și sănătate în muncă (SSM)⁴⁰ și cu BPI. Clientul va efectua o evaluare proporțională cu nivelul de risc și va elabora un plan de securitate și sănătate specific proiectului, dacă este cazul, care va fi integrat în SMSM. Planul va fi revizuit periodic pentru a evalua eficacitatea acestuia în ceea ce privește abordarea riscurilor aferente.
12. Clientul va planifica și va implementa măsurile de SSM cu ajutorul unei persoane responsabile pentru SSM, urmând ierarhia de control al riscurilor și va furniza echipament de protecție personală fără costuri pentru lucrători. Clientul va solicita lucrătorilor săi independenți, contractanților și altor terți angajați să lucreze în locațiile proiectului sau să efectueze lucrări direct legate de funcțiile principale ale proiectului, să respecte planul de securitate și sănătate.

³⁹Ierarhia de control al riscurilor se referă la: (i) eliminarea riscului; (ii) reducerea riscului prin înlocuirea stării sau a substanței periculoase cu o substanță nepericuloasă sau mai puțin periculoasă; (iii) izolarea riscului pentru a preveni expunerea; (iv) introducerea de controale tehnice care protejează în mod colectiv forța de muncă și comunitatea; și (v) furnizarea de informații, instruire și formare pentru lucrători și comunități, după caz, cu privire la riscuri, sisteme sigure de lucru, planuri de urgență, cerințe de raportare și supraveghere obligatorie.

⁴⁰Standardele UE în materie de SSM înseamnă solicitări fundamentale în cadrul cerințelor legislative ale UE în domeniul securității și sănătății la locul de muncă, care stabilesc cerințe minime de securitate și sănătate pentru protecția lucrătorilor.

13. Pe parcursul oricărei activități de lucru, clientul se va asigura că toți lucrătorii beneficiază de o supraveghere continuă și adecvată pentru a asigura utilizarea în condiții de siguranță a echipamentului de lucru, precum și implementarea și respectarea adecvată a procedurilor și normelor de securitate și sănătate.
14. Clientul va monitoriza sănătatea și bunăstarea lucrătorilor săi și se va consulta cu aceștia cu privire la măsurile de SSM, îi va încuraja pe lucrători să întrerupă activitatea în situații de pericol iminent și să raporteze orice acțiuni și condiții nesigure la locul de muncă. Aceasta va include, dar nu se limitează la, investigarea accidentelor, evaluarea riscurilor, dezvoltarea de sisteme de lucru sigure și selectarea echipamentului de lucru.
15. În cazul în care există riscuri specifice asociate cu anumite activități de lucru care ar putea avea efecte negative asupra sănătății, siguranței și bunăstării lucrătorilor cu sensibilități precum vârsta, sexul, dizabilitatea sau afecțiunile de sănătate pe termen scurt sau lung, clientul va efectua o evaluare mai detaliată a riscurilor și va face ajustări pentru a preveni accidentele și problemele de sănătate.

Sănătate și siguranță comunitară

16. Clientul va identifica și va evalua riscurile legate de proiect și impactul negativ asupra sănătății și siguranței comunităților potențial afectate de proiect și va elabora măsuri de protecție, prevenire și atenuare proporționale cu impactul și riscurile și adecvate etapei, dimensiunii și naturii proiectului. Clientul va comunica cu comunitățile afectate de proiect și cu alte părți interesate relevante, după caz, cu privire la măsurile și planurile de atenuare. Aceste măsuri vor fi în concordanță cu ierarhia de control al riscurilor și cu BPI.
17. Măsurile de evitare sau de atenuare a impactului proiectului asupra sănătății și siguranței comunității pot fi în responsabilitatea autorităților publice relevante. În aceste circumstanțe, clientul își va clarifica rolul și responsabilitatea de a notifica și de a coopera cu autoritățile relevante.

Violența bazată pe gen

18. Clientul va evalua riscurile de hărțuire sexuală, exploatare sexuală și abuzuri legate de violența bazată pe gen în legătură cu proiectul pentru persoanele și comunitățile afectate de proiect. Dacă este cazul, clientul va adopta măsuri specifice pentru a preveni și a aborda aceste riscuri, inclusiv furnizarea de canale confidențiale pentru raportarea incidentelor și oferirea de sprijin.

Cerințe specifice pentru managementul sănătății și securității

Infrastructură, construcție și proiectarea și siguranța echipamentelor

19. Clientul va include considerații privind sănătatea și siguranța în proiectarea, construcția, punerea în funcțiune, exploatarea, întreținerea și dezafectarea elementelor sau componentelor structurale ale proiectului, în conformitate cu BPI, luând în considerare riscurile de sănătate și siguranță pentru terți și pentru comunitățile afectate de proiect. Elementele structurale vor fi proiectate și construite de profesioniști calificați. Pentru toate clădirile publice noi și în caz de renovări majore ale acestora, înainte de punerea în folosință sau de utilizarea lor, se vor efectua audituri realizate de terți privind siguranța vieții și siguranța la incendiu.

20. Construcția și renovările majore ale clădirilor utilizate în scopuri comune vor fi proiectate în conformitate cu conceptul de acces universal⁴¹.
21. În cazul în care elementele sau componentele structurale, cum ar fi baraje, halde de steril sau halde de cenușă, sunt situate în locații cu risc ridicat, iar eșecul sau funcționarea lor defectuoasă poate amenința sănătatea și siguranța lucrătorilor și a comunităților, clientul va angaja unul sau mai mulți experți calificați având experiență relevantă și recunoscută în proiecte similare, separat de cei responsabili de proiectare și construcție. Aceștia vor efectua o analiză în faza incipientă a dezvoltării proiectului și în stadiile de proiectare, construcție, exploatare și punere în funcțiune a proiectului pentru a confirma siguranța și integritatea structurală a acestor elemente sau componente structurale.

Siguranța materialelor periculoase

22. Clientul va preveni sau va reduce potențialul de expunere a lucrătorilor și a comunității afectate de proiect la materialele⁴² periculoase care pot fi generate de proiect prin adoptarea ierarhiei de control al riscurilor. În cazul în care există posibilitatea ca lucrătorii și comunitatea afectată de proiect să fie expuși la pericole, clientul va acționa cu atenția cuvenită pentru a gestiona expunerea acestora prin eliminarea, înlocuirea sau izolarea condițiilor sau a substanțelor care provoacă pericolele.
23. În cazul în care materialele periculoase fac parte din facilitățile sau operațiunile existente asociate proiectului, clientul va acționa cu atenția cuvenită atunci când desfășoară activități de punere în funcțiune, întreținere și dezafectare pentru a preveni expunerea lucrătorilor și a comunității afectate de proiect la astfel de materiale periculoase. În cazul în care utilizarea unor astfel de materiale nu poate fi evitată, clientul va lua măsurile necesare pentru manipularea, depozitarea, transportul și eliminarea în condiții de siguranță, în conformitate cu BPI.
24. Clientul va depune eforturi rezonabile pentru a asigura transportul în condiții de siguranță și securitate al materialelor periculoase, inclusiv al deșeurilor, și va implementa măsuri pentru a evita sau reduce expunerea comunității afectate de proiect.

Siguranța produselor

25. În cazul în care proiectul implică producția și/sau comerțul cu produsele consumatorului, clientul va asigura siguranța produselor printr-o bună proiectare și procese de fabricație, precum și o depozitare, manipulare și transport adecvate pentru distribuția produselor. Se vor respecta BPI, inclusiv cerințele generale de siguranță specifice standardelor de siguranță a produselor și codurilor de practică dintr-un anumit sector de activitate și dintr-o anumită țară.
26. În timpul procesului de evaluare a proiectului, clientul va identifica și evalua riscurile pentru sănătatea și siguranța consumatorilor asociate cu produsele sale pe tot parcursul ciclului de viață al acestora. Abordarea privind siguranța produselor va respecta ierarhia de control al riscurilor și va asigura furnizarea către consumatori a unor informații adecvate cu privire la riscurile pentru sănătate și siguranță ale produselor. În cazul situațiilor care implică produse care pot reprezenta amenințări grave pentru sănătate, clientul se va asigura că există politici și proceduri de rechemare și retragere a produselor.

⁴¹Accesul universal se referă la accesul sigur și incluziv pentru persoanele de toate vârstele și abilitățile în diferite situații și în diverse circumstanțe.

⁴² Materialele periculoase se referă la substanțe care au una sau mai multe proprietăți periculoase inerente, care pot avea ca rezultat un efect negativ semnificativ asupra mediului sau a sănătății umane.

Riscurile pentru sănătate și siguranță în serviciile comunitare

27. În cazul în care proiectul implică furnizarea de servicii către comunități, clientul va asigura siguranța și calitatea acestor servicii și va implementa sisteme adecvate de management al calității pentru a se asigura că aceste servicii nu prezintă riscuri pentru sănătatea și siguranța lucrătorilor sau a comunității.
28. În cazul în care proiectul implică furnizarea de servicii publice, în măsura în care este posibil, clientul va include principiile accesului universal.
29. În cazul în care proiectul implică furnizarea de servicii de sănătate și/sau utilizarea de antibiotice, clientul va include stewardship-ul antimicrobian⁴³.

Siguranța traficului și a drumurilor

30. Clientul va identifica, evalua și monitoriza eventualele riscuri de siguranță a traficului și a drumurilor pentru lucrători și pentru comunitățile afectate de proiect pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului și, dacă este cazul, va elabora măsuri și planuri de abordare a acestora. Pentru proiectele care utilizează echipamente mobile pe drumurile publice și alte forme de infrastructură, clientul va încerca să prevină producerea de incidente și vătămări pentru membrii publicului asociate cu operarea acestor echipamente.
31. Clientul va lua în considerare standardele⁴⁴ UE relevante de gestionare a siguranței drumurilor și traficului, va identifica măsuri de siguranță a drumurilor atât pentru utilizatorii de drumuri care folosesc vehicule cu motor, cât și pentru cei care nu folosesc vehicule cu motor și va include componente de siguranță a drumurilor fezabile din punct de vedere tehnic și economic și eficiente din punct de vedere al costurilor în conceptul proiectului, pentru a atenua eventualele impacturi privind siguranța drumurilor asupra comunităților locale afectate. După caz, clientul va efectua un audit privind siguranța drumurilor pentru fiecare fază a proiectului și va monitoriza în mod regulat rapoartele referitoare la incidente și accidente în vederea identificării și soluționării problemelor sau tendințelor negative referitoare la siguranță. Pentru clienții care au autovehicule sau flote de autovehicule (proprie sau închiriate), clientul va introduce dispozițiile BPI pentru a gestiona riscurile⁴⁵ privind drumurile și traficul și va oferi lucrătorilor o instruire adecvată privind siguranța șoferilor și a autovehiculelor. Clientul va asigura mentenanța regulată a tuturor autovehiculelor proiectului.

Hazarduri naturale

32. Clientul va identifica și va evalua eventualele riscuri cauzate de hazardurile naturale, cum ar fi cutremurele, secetele, alunecările de teren sau inundațiile legate de proiect. Pentru aceasta, clienții pot fi nevoiți să efectueze o evaluare a vulnerabilității proiectului la riscurile cauzate de schimbările climatice și să identifice măsurile adecvate de reziliență și adaptare la schimbările climatice care trebuie integrate în conceptul proiectului.
33. Clientul va evita și/sau va minimiza riscurile cauzate de hazardurile naturale sau de modificări ale utilizării terenurilor la care pot contribui activitățile proiectului.

Expunerea la boli

34. Pentru a contribui la prevenirea sau reducerea la minimum a potențialului de expunere a lucrătorilor și a comunității afectate de proiect la boli, luând în considerare expunerea diferențiată și sensibilitatea mai mare a grupurilor vulnerabile, clientul va elabora măsuri de atenuare adecvate prin consultarea cu autoritățile relevante. Clientul va lua măsuri pentru a evita sau minimiza transmiterea bolilor transmisibile care pot fi asociate cu aflulul de lucrători temporari și/sau permanenți din cadrul proiectului.
35. În cazul în care anumite boli specifice sunt endemice în comunitățile afectate de proiect, clientul este încurajat să identifice, pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului, oportunități de îmbunătățire a condițiilor care ar putea contribui la reducerea incidenței acestor boli, atât în rândul lucrătorilor, cât și al comunităților afectate de proiect. Clientul va lua măsuri pentru a evita sau minimiza transmiterea bolilor transmisibile și pentru a preveni riscurile bazate pe gen care pot fi asociate cu aflulul de forță de muncă temporară și/sau permanentă din cadrul proiectului.

Pregătirea și răspunsul în situații de urgență

36. Clientul va fi pregătit să prevină și să răspundă incidentelor, accidentelor și situațiilor de urgență într-o manieră corespunzătoare riscurilor operaționale aferente proiectului și necesității de a preveni sau de a reduce eventualul impact negativ al acestora și în conformitate cu cerințele de reglementare aplicabile și cu BPI⁴⁶.
37. Clientul va identifica și va evalua pericolele de accidente majore și va lua toate măsurile necesare pentru a preveni accidentele majore sau pentru a limita riscurile pe care acestea le implică pentru lucrători, pentru comunitățile afectate de proiect și pentru impactul negativ asupra mediului, cu scopul de a asigura un nivel ridicat de protecție a oamenilor și a mediului într-un mod constant și eficient. Astfel de măsuri vor fi identificate într-o politică de prevenire a accidentelor majore/pregătire pentru situații de urgență și într-un plan de management adecvat, integrat în SMSM-ul general al clientului. Acest plan va include structuri organizatorice, responsabilități, proceduri, comunicare, formare, resurse și alte aspecte necesare pentru a implementa o astfel de politică pentru a se asigura că clientul are capacitatea de a răspunde în mod eficient la situațiile de urgență asociate pericolelor proiectului, în conformitate cu BPI.
38. În cazul proiectelor în care există un risc de accident major, clientul va asista și va coopera cu autoritățile relevante și cu comunitatea afectată de proiect în pregătirea acestora pentru a răspunde eficient la situațiile de urgență. În cazul în care autoritățile locale sau personalul de intervenție au o capacitate redusă sau nu au capacitatea de a răspunde în mod eficient, clientul va juca un rol activ în pregătirea și răspunsul la situațiile de urgență legate de proiect și va furniza dovezi adecvate pentru a demonstra capacitatea de a răspunde în cazul incidentelor previzibile în mod rezonabil, fie direct, fie indirect.

Securitate

⁴³ Stewardship-ul antimicrobian este un program coordonat, așa cum este definit de Organizația Mondială a Sănătății, care promovează utilizarea adecvată a substanțelor antimicrobiene (inclusiv a antibioticelor), îmbunătățește rezultatele pentru pacienți, reduce rezistența microbiană și diminuează răspândirea infecțiilor cauzate de organisme multirezistente.

⁴⁴ În conformitate cu obiectivele Directivei 2008/96/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere.

⁴⁵ În conformitate cu bunele practici internaționale, cum ar fi ISO 39001 Managementul siguranței traficului rutier.

⁴⁶ Astfel cum a fost elaborată prin Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE a Consiliului (Directiva SEVESO III a UE).

39. Clientul va identifica și va evalua amenințările la adresa securității proiectului pentru lucrători și pentru comunitățile afectate de proiect. În cazul în care au fost identificate riscuri, vor fi implementate măsuri adecvate de gestionare a securității în conformitate cu BPI pentru a gestiona aceste riscuri.
40. În cazul în care clientul angajează salariați sau contractanți pentru a asigura securitatea în vederea protejării personalului și a proprietății sale, acesta va evalua riscurile pe care le prezintă aceste măsuri de securitate pentru cei din interiorul și din afara zonei în care se derulează proiectul. Atunci când ia astfel de măsuri, clientul se va ghida după principiul proporționalității, BPI și legile aplicabile în ceea ce privește angajarea, normele de conduită, formarea, echiparea și monitorizarea comportamentului personalului respectiv. Clientul nu va aproba folosirea forței decât în cazul în care se recurge la folosirea forței în scopuri preventive și defensive proporțional cu natura și gravitatea amenințării.
41. În cazul în care serviciile de securitate sunt responsabilitatea autorităților guvernamentale relevante, clientul va colabora, în măsura în care acest lucru este permis, cu autoritatea guvernamentală responsabilă pentru a obține rezultate care să fie în concordanță cu prezenta CP. Clientul va identifica și evalua eventualele riscuri care decurg dintr-o astfel de utilizare, va comunica autorităților publice relevante intenția sa ca personalul de securitate să acționeze în conformitate cu punctul 40 de mai sus, și va încuraja autoritățile publice relevante să informeze publicul cu privire la măsurile de securitate pentru facilitățile clientului, sub rezerva aspectelor de importanță primordială privind securitatea.
42. Clientul (i) va efectua investigații rezonabile pentru a verifica dacă angajații sau lucrătorii contractați de client pentru a asigura securitatea nu au fost implicați în abuzuri în trecut; (ii) îi va instrui în mod adecvat (sau va stabili dacă sunt instruiți în mod corespunzător) cu privire la utilizarea forței (și, dacă este cazul, a armelor de foc) și se va asigura că aceștia au un comportament corespunzător față de lucrători și comunitatea locală; și (iii) le va cere să acționeze în conformitate cu legislația aplicabilă și cu orice cerințe prevăzute în CP 2 și în orice alte CP-uri specificate de client.
43. Clientul va stabili și va menține un mecanism eficient de soluționare a reclamațiilor pentru a permite comunității și lucrătorilor afectați să își exprime preocupările cu privire la măsurile de securitate și la acțiunile personalului de securitate, și va informa comunitățile și lucrătorii cu privire la disponibilitatea și utilizarea mecanismelor de soluționare a reclamațiilor, în conformitate cu prezenta CP și cu CP 10.
44. Clientul va investiga orice acuzații de acte ilegale sau abuzive ale personalului de securitate, va lua măsuri (sau va solicita părților adecvate să ia măsuri) pentru a preveni repetarea acestora și, dacă este necesar, va raporta actele ilegale și abuzive către autoritățile publice și BERD.

Cerința de Performanță BERD 5: Achiziționarea de terenuri, restricții cu privire la utilizarea terenurilor și relocarea involuntară

Introducere

1. Această Cerință de Performanță (CP) abordează impactul achizițiilor⁴⁷ de terenuri legate de proiect, inclusiv restricțiile privind utilizarea⁴⁸ terenurilor și accesul la bunuri și resurse naturale, care pot cauza dislocări fizice (relocarea, pierderea terenurilor sau a adăposturilor) și/sau economice (pierderea terenurilor, a bunurilor sau restricții privind utilizarea terenurilor, a bunurilor și a resurselor naturale care duc la pierderea surselor de venit sau a altor mijloace de trai⁴⁹). Termenul "relocare involuntară" se referă la aceste două tipuri de impact și la procesele de atenuare și compensare a acestor impacturi. Relocarea este considerată involuntară atunci când persoanele afectate sau comunitățile afectate nu au dreptul de a refuza achiziționarea terenurilor sau restricții privind utilizarea terenurilor, a altor bunuri și a resurselor naturale, chiar dacă achiziția forțată este utilizată doar în ultimă instanță, după un proces negociat.
2. Aplicarea prezentei CP este în concordanță cu respectul universal al, și cu respectarea, drepturilor și libertăților⁵⁰ omului, în special a dreptului la proprietate privată, a dreptului la o locuință adecvată⁵¹ și la îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață.
3. Dacă nu este gestionată în mod corespunzător, relocarea involuntară poate duce la dificultăți pe termen lung și la sărăcirea persoanelor⁵² și a comunităților afectate, precum și la deteriorarea mediului și la efecte socio-economice negative în zonele în care se face relocarea. Clientul va lua în considerare proiecte și amplasamente alternative fezabile pentru a evita sau a minimiza achiziționarea de terenuri sau restricțiile privind utilizarea terenurilor, alte bunuri și resurse naturale, echilibrând în același timp costurile și beneficiile de mediu, sociale și financiare și acordând o atenție deosebită impactului asupra genului și impactului asupra persoanelor vulnerabile. În cazul în care nu poate fi evitată prin concept, dislocarea trebuie să fie redusă la minimum și trebuie planificate și implementate cu atenție măsuri adecvate de atenuare a impactului negativ asupra persoanelor afectate și a comunităților gazdă.

Obiective

4. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
 - evitarea relocării involuntare sau, în cazul în care este inevitabilă, reducerea la minimum a relocării involuntare prin explorarea unor proiecte și amplasamente alternative fezabile;
 - evitarea evacuării forțate⁵³;
 - să atenueze impactul social și economic negativ inevitabil al relocării involuntare asupra persoanelor afectate prin: (i) acordarea de compensații în timp util pentru pierderea bunurilor la costul⁵⁴ complet de înlocuire; și (ii) asigurarea faptului că achiziționarea de terenuri, restricțiile privind utilizarea terenurilor, alte bunuri și resurse naturale și activitățile de relocare involuntară sunt implementate cu consultarea, participarea și furnizarea de informații corespunzătoare, în conformitate cu cerințele CP 10;
 - să îmbunătățească sau, cel puțin, să restabilească mijloacele de trai și standardele de viață ale persoanelor afectate în comparație cu nivelurile de dinaintea dislocării; și
 - să îmbunătățească condițiile de trai ale persoanelor dislocate fizic prin oferirea de locuințe adecvate

⁴⁷"Achiziționarea de terenuri" se referă la toate metodele de obținere a terenurilor în scopul proiectului, care pot include cumpărarea directă, exproprierea de terenuri și active și achiziționarea de drepturi de acces temporare sau permanente, cum ar fi servituți, drepturi de trecere, stabilirea de restricții de acces la zonele protejate și la alte zone. Achiziționarea de terenuri poate include, de asemenea: (a) achiziționarea de terenuri neocupate sau neutilizate, indiferent dacă deținătorul terenului se bazează sau nu pe aceste terenuri în scopul obținerii de venituri sau de mijloace de trai; (b) redobândirea de terenuri publice care sunt utilizate sau ocupate de persoane sau gospodării; și (c) impactul proiectului care are ca rezultat scufundarea terenurilor sau transformarea acestora în terenuri inutilizabile sau inaccesibile. "Teren" include tot ceea ce crește pe teren sau este fixat permanent pe acesta, cum ar fi culturile, clădirile și alte îmbunătățiri, precum și corpurile de apă aferente.

⁴⁸"Restricțiile privind utilizarea terenurilor" se referă la limitările sau interdicțiile privind utilizarea terenurilor agricole, rezidențiale, comerciale sau de altă natură care sunt introduse direct și implementate ca parte a proiectului. Acestea pot include restricții privind accesul la parcurile și zonele protejate desemnate legal, restricții privind accesul la alte resurse de proprietate comună și restricții privind utilizarea terenurilor în cadrul serviciilor de utilități sau al zonelor de siguranță.

⁴⁹"Mijloacele de trai" se referă la întreaga arie de mijloace pe care indivizii, familiile și comunitățile le utilizează pentru a-și asigura existența, cum ar fi salariile obținute din muncă; veniturile în numerar obținute printr-o întreprindere sau prin vânzarea de produse, bunuri, obiecte de artizanat sau servicii; veniturile din închirierea de terenuri sau spații; venitul din recoltă sau din creșterea animalelor, cota din recoltă (cum ar fi diversele acorduri de cultivare în sistem dearendă) sau din producția de animale; bunuri sau produse de producție proprie utilizate pentru schimb sau troc; bunuri sau produse pentru consum propriu; alimente, materiale, combustibil și bunuri pentru uz personal sau casnic sau pentru comerț derivate din resurse naturale sau comune; pensii și diverse tipuri de alocații guvernamentale.

⁵⁰Și anume, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.

⁵¹"Locuință adecvată" se referă la intimitate adecvată; spațiu; accesibilitate fizică; securitate; garantarea dreptului de posesiune; stabilitate și durabilitate structurală; iluminat, încălzire și ventilație; infrastructură de bază, cum ar fi instalații de alimentare cu apă, de canalizare și de gestionare a deșeurilor; calitate adecvată a mediului și factori legați de sănătate; locație adecvată și accesibilă în ceea ce privește locul de muncă și facilitățile de bază.

⁵²"Persoană afectată" se referă la o persoană fizică sau juridică care se confruntă cu o dislocare fizică sau economică ca urmare a achiziționării de terenuri pentru proiect și a restricțiilor privind utilizarea terenurilor, a altor bunuri sau a resurselor naturale.

⁵³"Evacuarea forțată" se referă la actele și/sau omisiunile care implică dislocarea forțată sau involuntară, permanentă sau temporară, a persoanelor, grupurilor și comunităților din locuințele și/sau terenurile și resursele aflate în proprietate comună pe care le ocupă sau de care depind, eliminând sau limitând astfel capacitatea unei persoane, a unui grup sau a unei comunități de a locui sau de a munci într-o anumită locuință, reședință sau locație, fără asigurarea unor forme adecvate de protecție juridică sau de altă natură și fără accesul la acestea, conform acestei CP.

⁵⁴"Costul de înlocuire" este definit ca o metodă de evaluare care produce o compensație suficientă pentru a înlocui bunurile, plus costurile de tranzacție necesare asociate cu înlocuirea bunurilor. În cazul în care există piețe funcționale, costul de înlocuire este valoarea de piață stabilită printr-o evaluare imobiliară independentă și competentă, la care se adaugă costurile de tranzacție. În cazul în care nu există piețe funcționale, costul de înlocuire poate fi determinat prin mijloace alternative, cum ar fi calcularea valorii de producție pentru terenuri sau active productive, sau valoarea neamortizată a materialelor și a forței de muncă de înlocuire pentru construcția de structuri sau alte active fixe, la care se adaugă costurile de tranzacție. În toate cazurile în care dislocarea fizică are ca rezultat pierderea unui adăpost, costul de înlocuire trebuie să fie cel puțin suficient pentru a permite achiziționarea sau construirea unei locuințe care să îndeplinească standardele minime de calitate și siguranță acceptabile pentru comunitate.

(inclusiv servicii și utilități esențiale), cu garantarea dreptului de posesiune⁵⁵ în locațiile de relocare.

Domeniul de aplicare

5. Aplicabilitatea acestei CP este stabilită în timpul procesului de evaluare a impactului social și de mediu descris în CP1.

6. Această CP se aplică dislocării fizice sau economice care poate fi totală sau parțială, permanentă sau temporară și care rezultă din următoarele tipuri de tranzacții:

- drepturile⁵⁶ asupra terenului și/sau bunurile dobândite prin expropriere sau prin alte proceduri obligatorii;
- drepturile asupra terenurilor și/sau a bunurilor dobândite prin aranjamente negociate, în cazul în care exproprierea sau alte procese obligatorii pot fi inițiate în cazul în care negocierile eșuează;
- restricțiile care au ca rezultat pierderea accesului persoanelor la terenuri, bunuri, resurse naturale sau mijloace de trai, indiferent dacă aceste drepturi de restricție sunt dobândite prin negocieri, expropriere, achiziționare impusă sau prin intermediul unei reglementări guvernamentale;
- relocarea persoanelor fără drepturi oficiale, tradiționale sau de utilizare recunoscute de legislația națională, care ocupă sau utilizează terenuri înainte de data limită; și
- dislocarea persoanelor ca urmare a impactului proiectului care le face terenurile sau bunurile inutilizabile sau inaccesibile.

7. Această CP se aplică, de asemenea, oricărei dislocări fizice sau economice efectuate de client sau de un guvern în scopuri relevante pentru proiect înainte de implicarea BERD. În cazul în care dislocarea a avut deja loc înainte de implicarea Băncii, se va efectua un audit pentru a identifica: (i) orice decalaje ale activităților anterioare în raport cu prezenta CP; și (ii) acțiunile corective care pot fi necesare pentru a asigura conformitatea cu prezenta CP. Un plan de măsuri corective va descrie toate activitățile pentru a ajunge la conformitatea cu prezenta CP sub forma unui plan cu termene precise, inclusiv un buget, modalități de implementare, repartizarea rolurilor și responsabilităților și un calendar de implementare.

8. Această CP nu se aplică pentru:

- relocarea rezultată în urma unor tranzacții voluntare cu terenuri (tranzacții de piață în care vânzătorul nu este obligat, constrâns, intimidat sau mituit să vândă, iar cumpărătorul nu poate recurge la expropriere sau la un alt proces obligatoriu în cazul în care negocierile eșuează), și în cazul în care astfel de tranzacții îi afectează doar pe cei cu drepturi recunoscute legal. Cu toate acestea, această CP se va aplica în cazul în care astfel de tranzacții voluntare cu terenuri pot duce la

dislocarea persoanelor, altele decât vânzătorul, care ocupă, utilizează sau revendică drepturi asupra terenului în cauză, cum ar fi chiriașii neoficiali sau alți utilizatori de terenuri care nu au niciun drept în temeiul legislației naționale; și

- stabilirea refugiaților, a persoanelor dislocate intern și a victimelor dezastrelor naturale, ale conflictelor, ale infracțiunilor sau ale violenței.⁵⁷

⁵⁵ "Garantarea dreptului de posesiune" se referă la faptul că persoanele sau comunitățile relocate sunt relocate într-o locație pe care o pot ocupa în mod legal, unde sunt protejate împotriva riscului de evacuare și unde drepturile de posesiune care le sunt oferite sunt adecvate din punct de vedere social și cultural.

⁵⁶ "Drepturile asupra terenului" includ drepturile de proprietate deplină și permanentă recunoscute de legislația națională, fie că sunt înregistrate sau cutumiare; drepturile de uzufruct (utilizare) permanente sau temporare derivate dintr-un acord formal sau informal sau din cutumă, inclusiv închirierea pe termen lung sau pe termen scurt, posesiune temporară și cultivarea în sistem de arendă, precum și utilizarea formală sau informală a resurselor naturale deținute în comun, cum ar fi pădurile, pășunile și corpurile de apă; drepturile de trecere stabilite prin lege sau cutumă; și restricțiile de utilizare sau de acces stabilite prin lege sau cutumă.

⁵⁷ În cazurile în care a avut loc o dislocare ca urmare a unui conflict înainte de dislocarea indusă de proiect, procesul de relocare involuntară va fi ghidat de Principii Orientative privind Dislocările Interne (Biroul Înalțului Comisar pentru Drepturile Omului).

Cerințe

Cerințe generale

9. Într-un stadiu incipient al procesului de evaluare socială și de mediu descris în CP 1, clientul trebuie să identifice dacă este posibil ca proiectul să cauzeze dislocări fizice și/sau economice și să evalueze probabilitatea unor viitoare nevoi suplimentare de terenuri și resurse în cadrul proiectului.
10. În cazul în care există impacturi ale dislocării, procesul de evaluare trebuie să caracterizeze circumstanțele socio-economice de bază ale persoanelor dislocate, precum și riscurile și eventualele impacturi ale proiectului asupra acestora. Amploarea evaluării este suficientă pentru a caracteriza semnificația, probabilitatea și gravitatea potențială a impactului și pentru a lua în considerare opiniile persoanelor afectate și ale principalelor părți interesate relevante.
11. În cazul în care evaluarea a identificat că proiectul poate implica riscuri și impacturi semnificative aferente dislocării fizice și economice a persoanelor și/sau a comunităților, clientul va angaja unul sau mai mulți experți în materie de relocare pentru a contribui la pregătirea unui document de planificare a relocării, cu scopul de a elabora și de a implementa măsuri pentru a aborda impactul asupra persoanelor dislocate, în conformitate cu ordinea măsurilor de atenuare. Natura documentului de planificare a relocării care urmează să fie pregătit de către client va fi stabilită de către Bancă în cadrul procesului de evaluare socială și de mediu. Documentul de planificare a relocării trebuie să includă o analiză a modelelor și a amplasamentelor alternative ale proiectului pentru a demonstra modul în care au fost evitate sau minimizate dislocările fizice și economice. Domeniul de aplicare și nivelul de detaliere a planului vor fi proporționale cu natura și anvergura proiectului, cu potențialul său impact asupra dislocării și cu nivelul de interes al părților interesate.

Evitarea sau reducerea la minimum a dislocării

12. Clientul trebuie să ia în considerare proiecte și amplasamente alternative fezabile pentru a evita sau cel puțin a minimiza dislocarea fizică și/sau economică. Evitarea este abordarea preferată, în conformitate cu ordinea măsurilor de atenuare din CP 1. Este deosebit de important să se evite dislocarea fizică sau economică a persoanelor vulnerabile din punct de vedere social sau economic. Cu toate acestea, este posibil ca evitarea să nu fie abordarea preferată în situațiile în care sănătatea sau siguranța publică ar fi, drept urmare, afectate în mod negativ. Pot exista, de asemenea, situații în care relocarea poate oferi oportunități directe de dezvoltare pentru gospodăria sau comunități, inclusiv îmbunătățirea condițiilor de locuit și a condițiilor de sănătate publică, o mai mare siguranță a proprietății sau alte îmbunătățiri ale standardelor de viață locale.

Evitarea evacuării forțate

13. Clientul nu va recurge la evacuarea forțată. Exercițarea de către un client a competențelor privind deposedarea, exproprierea, achiziționarea impusă sau a unor competențe similare nu este considerată ca fiind o evacuare forțată, cu condiția ca aceasta să fie în conformitate cu cerințele legislației naționale și cu dispozițiile prezentei CP și să se desfășoare în conformitate cu principiile de bază ale unui proces echitabil (inclusiv furnizarea unei notificări prealabile adecvate, a unor posibilități semnificative de a depune reclamații și căi de atac și evitarea utilizării forței inutile, disproporționate sau excesive).

Aranjamente negociate

14. Clientul va încerca să dobândească drepturi asupra terenurilor prin intermediul unor aranjamente negociate, chiar dacă are mijloacele legale de a avea acces la teren fără consimțământul vânzătorului. Aranjamentele negociate contribuie la evitarea sau reducerea la minimum a exproprierilor și a întârzierilor administrative sau judiciare asociate exproprierilor oficiale și, în măsura în care este posibil, la reducerea impactului asupra persoanelor afectate în legătură cu exproprierile oficiale. De obicei, aranjamentele negociate pot fi obținute prin acordarea de compensații echitabile și adecvate persoanelor sau comunităților afectate.

Luarea în considerare a grupurilor vulnerabile

15. Clientul trebuie să identifice, să evalueze și să abordeze impactul asupra grupurilor vulnerabile în conformitate cu CP 1 și în mod specific:
 - (i) efectuează, în momentul realizării sondajelor socio-economice, o analiză pentru a determina factorii de vulnerabilitate relevanți în contextul zonei proiectului, în cooperare cu părțile interesate relevante, inclusiv cu comunitățile afectate;
 - (ii) identifică grupurile vulnerabile pe baza rezultatelor acestei analize a vulnerabilității;
 - (iii) efectuează consultări specifice cu grupurile vulnerabile; și
 - (iv) planifică măsuri de asistență adaptate la diferitele nevoi ale grupurilor vulnerabile, descrie aceste măsuri în documentul de planificare a relocării și prevede implementarea și finanțarea acestora ca parte a bugetului general pentru achiziționarea de terenuri și relocare.

Luarea în considerare a aspectelor de gen

16. Procesul de dislocare fizică sau de dislocare economică are dimensiuni specifice de gen care trebuie luate în considerare pe parcursul studiilor de bază, al evaluării impactului, al atenuării și al proceselor de monitorizare. Se vor lua măsuri pentru a asigura participarea semnificativă a femeilor și a bărbaților la orice consultări cu privire la relocare, inclusiv organizarea de întâlniri la ore adecvate, transport, sprijin pentru îngrijirea copiilor, precum și convocarea de întâlniri doar pentru femei, atunci când este necesar. Proiectele trebuie să încerce să înțeleagă impactul diferențiat al achiziționării de terenuri, al restricțiilor cu privire la utilizarea terenurilor și al relocării involuntare asupra bărbaților și femeilor. În funcție de importanța impactului, acest lucru poate include următoarele, după caz:
 - (i) analiza în cadrul gospodăriei pentru a identifica diferențele dintre sursele de trai ale bărbaților și ale femeilor, inclusiv cele neoficiale;
 - (ii) analiza drepturilor femeilor asupra terenurilor și a utilizării acestora, inclusiv a drepturilor de coproprietate și de utilizare a terenurilor comune și a altor bunuri; și
 - (iii) o analiză a impactului relocării asupra capacității femeilor de a desfășura activități profesionale.

17. Dreptul la compensații și acordarea de compensații vor ține cont de aspectele de gen, inclusiv (i) activitățile productive și de gospodărie ale femeilor, (ii) modalitățile echitabile de plată a compensațiilor în numerar și (iii) cotele de proprietate în cadrul dreptului de proprietate în caz de relocare. Clientul va lua în considerare posibilitatea de a oferi metode și/sau modalități alternative de compensare, în special în țările și regiunile în care este mai puțin probabil ca femeile să aibă acces la instituții financiare oficiale și/sau să aibă conturi bancare. În condițiile în care legislația națională și sistemele privind dreptul de posesiune nu recunosc dreptul femeilor de a deține sau de a schimba proprietăți, se vor lua măsuri pentru a se asigura, în măsura în care este posibil, că femeile pot obține garantarea dreptului de posesiune.
18. Procesul de consultare trebuie să asigure obținerea perspectivelor femeilor și luarea în considerare a intereselor acestora în toate aspectele planificării și implementării relocării. Vor fi explorate și documentate preferințele femeilor și bărbaților în ceea ce privește mecanismele de compensare, terenul de schimb sau accesul alternativ la bunuri și resurse naturale, în loc de numerar.
19. Asistența pentru îmbunătățirea sau refacerea mijloacelor de trai⁵⁸, cum ar fi îmbunătățirea activităților agricole existente, formarea profesională, accesul la credite, antreprenoriatul și oportunitățile de angajare, se va pune la dispoziția bărbaților și a femeilor în mod egal și se va adapta la nevoile acestora.

Sondaje socio-economice

20. Clientul efectuează sondaje socio-economice pentru a descrie circumstanțele de bază ale persoanelor afectate în cazul în care proiectul ar putea implica dislocări fizice sau economice. Aceste sondaje vor utiliza o combinație de metode cantitative și calitative și vor fi concepute pentru a facilita monitorizarea socială și economică ulterioară a situației persoanelor afectate. Sondajele socio-economice de referință trebuie:
 - să stabilească un profil social și economic al comunităților și persoanelor afectate, cu o defalcare a datelor în funcție de sex și vârstă;
 - să identifice sursele de trai care sunt afectate și importanța acestora pentru mijloacele de trai generale ale persoanelor afectate;
 - să identifice regimurile de proprietate funciară din zona afectată;
 - să identifice orice probleme de gen care pot afecta procesul de achiziționare a terenurilor și de relocare; și
 - să identifice factorii de vulnerabilitate relevanți și să întocmească o listă a grupurilor vulnerabile.

⁵⁸ "Îmbunătățirea sau refacerea mijloacelor de trai" se referă la alocații sau activități specifice menite să sprijine persoanele afectate pentru îmbunătățirea sau, cel puțin, pentru refacerea mijloacelor de trai în comparație cu nivelurile anterioare dislocării.

⁵⁹ "Inventarul" ar trebui să includă o descriere detaliată, pregătită printr-un proces consultativ, imparțial și transparent, a întregii serii de drepturi deținute sau revendicate de către persoanele afectate, inclusiv cele bazate pe obiceiuri sau practici, drepturile secundare, cum ar fi drepturile de acces sau de utilizare în scopul asigurării mijloacelor de trai, și drepturile deținute în comun.

Recensământul, inventarul bunurilor afectate și data-limită

21. Clientul va efectua un recensământ al persoanelor afectate pentru: (i) a identifica persoanele care sunt afectate de proiect; și (ii) a determina cine va fi eligibil pentru compensare și asistență. Recensământul va lua în considerare, de asemenea, utilizatorii sezonieri ai resurselor care ar putea să nu fie prezenți în zona proiectului la momentul recensământului.
22. Clientul efectuează un inventar⁵⁹ al bunurilor afectate, inclusiv terenuri, structuri, culturi, dotări comunale și resurse naturale, pentru a stabili baza în vederea evaluării ulterioare a acestor bunuri.
23. Clientul stabilește o dată-limită pentru eligibilitate⁶⁰ fie: (i) așa cum este prevăzut în legislația aplicabilă; sau (ii) utilizând data de încheiere a recensământului sau a inventarului (oricare dintre acestea este cea mai recentă). Clientul va informa persoanele afectate cu privire la data-limită. Informațiile privind data-limită vor fi bine documentate și vor fi diseminate în întreaga zonă a proiectului la intervale regulate, în formă scrisă și nescrisă (după caz) și în limbile locale relevante. Aceasta va include avertismente afișate cu privire la faptul că persoanele care se stabilesc în zona proiectului după data-limită pot fi supuse evacuării. Clientul nu este obligat să ofere compensații sau să ajute oportunității care se stabilesc în zona proiectului după data-limită.
24. Data-limită de eligibilitate este valabilă fie: (i) pentru perioada prevăzută în legislația națională; sau (ii) pentru o perioadă de timp rezonabilă de la data recensământului sau a inventarului. În cazul în care se scurge o perioadă mai lungă între data-limită și compensarea terenului afectat de către client, recensământul, inventarul și evaluarea rezultată se vor actualiza.

Evaluarea terenurilor și bunurilor afectate

25. Evaluarea se face la costul total de înlocuire și este efectuată de către evaluatori calificați. Metodologia de evaluare pentru determinarea costului de înlocuire este documentată și inclusă în documentele relevante de planificare a relocării. Pentru a asigura despăgubirea la costul de înlocuire, este posibil ca ratele de despăgubire planificate să necesite o actualizare în zonele de proiect în care inflația este ridicată sau în care perioada de timp dintre calcularea ratelor de despăgubire și acordarea despăgubirilor este lungă.

Clasificarea eligibilității

26. Persoanele afectate pot fi clasificate după cum urmează:
 - (i) persoane care au drepturi legale oficiale asupra terenului (inclusiv drepturi cutumiare și tradiționale recunoscute în temeiul legislației naționale) sau asupra bunurilor;
 - (ii) persoane care nu au drepturi legale oficiale asupra terenurilor sau bunurilor la momentul recensământului, dar care au un drept asupra terenurilor sau bunurilor care este recunoscut sau recognoscibil în temeiul legislației naționale; sau
 - (iii) persoanele care nu au niciun drept sau pretenție juridică recunoscută asupra terenurilor sau bunurilor pe care le ocupă sau le utilizează.

⁶⁰ Include definiția persoanelor dislocate și criteriile de stabilire a eligibilității acestora pentru compensații și alte tipuri de asistență pentru relocare, inclusiv datele limită relevante.

Compensații și beneficii pentru persoanele afectate

27. În cazul în care achiziționarea de terenuri sau restricțiile privind utilizarea terenurilor, a altor bunuri și resurse naturale (fie ele permanente sau temporare) nu pot fi evitate, clientul va oferi compensații⁶¹ persoanelor afectate la costul total de înlocuire, precum și alte tipuri de asistență care pot fi necesare pentru a le ajuta să își îmbunătățească sau cel puțin să își restabilească standardele de viață și mijloacele de trai, sub rezerva dispozițiilor din prezenta CP.
28. Clientul va oferi asistență⁶² pentru relocare tuturor persoanelor dislocate fizic și asistență pentru îmbunătățirea sau refacerea mijloacelor de trai pentru persoanele dislocate din punct de vedere economic, indiferent de categoriile de eligibilitate menționate mai sus. În plus, pentru fiecare dintre cele trei categorii descrise la punctul 26, urmează obligațiile clientului în ceea ce privește domeniile de compensare:
- Categoria (i) să ofere compensații (în natură sau în numerar) pentru proprietatea⁶³ și alte bunuri deținute în mod legal, la costul total de înlocuire.
- Categoria (ii) Furnizarea de asistență juridică pentru ca persoanele afectate să obțină recunoașterea dreptului lor asupra terenurilor, astfel încât să poată primi în continuare despăgubiri pentru proprietățile deținute în mod legal, la costul total de înlocuire, și acoperirea costurilor acestui proces de recunoaștere.
- Categoria (iii) Oferirea de compensații pentru orice structuri sau amenajări pe terenuri (inclusiv culturi și copaci), pierderea surselor de venit și a altor mijloace de trai.
29. Standardele de compensare pentru categoriile de terenuri și active fixe vor fi publicate și aplicate în mod consecvent. Ratele de compensare pot face obiectul unei ajustări în creștere în cazul în care se utilizează strategii de negociere. În toate cazurile, va fi documentată o bază clară de calcul a compensațiilor, iar compensațiile vor fi distribuite conform unor proceduri transparente.
30. Compensațiile vor fi acordate înainte de dislocare sau de impunerea de restricții de acces la terenuri sau bunuri. În cazul în care eforturile repetate de a contacta proprietarii absenți au eșuat, în cazul în care persoanele afectate de proiect au respins ofertele de compensație echitabile sau în cazul în care pretențiile concurente privind proprietatea asupra terenurilor sau activelor fac obiectul unor proceduri juridice de lungă durată, clientul poate depune fondurile de despăgubire prevăzute de planul de relocare într-un cont purtător de dobândă și poate continua activitățile proiectului în conformitate cu legislația națională. Compensațiile sunt puse imediat la dispoziția persoanelor eligibile după rezolvarea problemelor legate de drepturi.
31. În cazul în care mijloacele de trai ale persoanelor dislocate se bazează pe terenuri⁶⁴ sau în cazul în care terenurile sunt proprietate colectivă, clientul oferă compensații bazate pe terenuri, cu excepția cazului în care se dovedește a fi imposibil de realizat sau inacceptabil pentru persoanele afectate.

32. Plata unei compensații în numerar pentru terenurile sau bunurile pierdute, la costul total de înlocuire, în locul unei compensații în natură, poate fi adecvată în cazul în care: (i) mijloacele de trai nu se bazează pe terenuri; (ii) mijloacele de trai se bazează pe terenuri, dar terenul luat pentru proiect reprezintă o mică parte din activul afectat, iar terenul rezidual este viabil din punct de vedere economic; sau (iii) există piețe active pentru terenuri, locuințe și forță de muncă, persoanele dislocate utilizează aceste piețe și există o ofertă suficientă de terenuri și locuințe.
33. În cazurile în care persoanele afectate resping ofertele de despăgubire care îndeplinesc cerințele prezentei CP și, ca urmare, sunt inițiate proceduri de expropriere sau alte proceduri legale, clientul explorează oportunitățile de a coopera cu autoritatea guvernamentală responsabilă pentru a obține rezultate în concordanță cu prezenta CP, inclusiv compensații la costul total de înlocuire, asistență pentru relocare și asistență pentru îmbunătățirea sau refacerea mijloacelor de trai.
34. În cazul în care sunt afectate comunitățile de popoare indigene, clientul trebuie să îndeplinească cerințele aplicabile din prezenta CP, precum și cele din CP 7.

Donații voluntare de terenuri

35. În anumite circumstanțe, se poate propune ca o parte sau întregul teren care urmează să fie utilizat în cadrul proiectului să fie donat în mod voluntar, fără plata unei compensații integrale. Sub rezerva aprobării prealabile de către Bancă, acest lucru poate fi acceptabil, cu condiția ca clientul să demonstreze că sunt îndeplinite toate cerințele următoare:
- donatorul potențial sau donatorii potențiali au fost informați și consultați în mod corespunzător cu privire la proiect și la opțiunile pe care le au la dispoziție;
 - donatorul potențial sau donatorii potențiali și-au confirmat în scris disponibilitatea;
 - nu se recurge la constrângere, intimidare sau mită;
 - partea de teren donată nu va reduce nivelul actual de trai al donatorului; și donația de teren nu are un impact rezidual asupra mijloacelor de trai;
 - nu este implicată nicio relocare a gospodăriei;
 - se așteaptă ca donatorii să beneficieze direct de pe urma proiectului;
 - pentru terenurile comunitare sau colective, donația poate avea loc numai cu acordul persoanelor care utilizează sau ocupă terenul; și
 - clientul va păstra o evidență transparentă a tuturor consultărilor și a acordurilor încheiate.

⁶¹"Compensație" se referă la plata în numerar sau în natură pentru pierderea de terenuri, alte bunuri sau resurse naturale și accesul la acestea, care sunt achiziționate sau afectate de proiect.

⁶²"Asistența pentru relocare" se referă la asistența tehnică și financiară oferită persoanelor dislocate, în plus față de compensații, pentru a le sprijini eforturile de relocare într-o nouă locuință și de refacere a mijloacelor de trai.

⁶³"Proprietate" se referă la o clădire, la un teren sau la ambele împreună, inclusiv toate activele fixe aferente terenului, cum ar fi copacii și structurile auxiliare.

⁶⁴"Mijloacele de trai bazate pe teren" se referă la activități precum cultivarea terenurilor și pășunatul animalelor, precum și recoltarea resurselor naturale.

Pierderea de facilități comunitare, utilități și facilități publice

36. În cazul în care un proiect implică pierderea facilităților comunitare, a utilităților sau a facilităților publice, sau a accesului la acestea, clientul trebuie să le înlocuiască pentru a asigura un nivel de servicii mai bun sau similar, pe baza consultării cu comunitatea⁶⁵ afectată și cu părțile interesate guvernamentale relevante pentru a identifica și conveni asupra unor alternative adecvate.

Implicarea părților interesate

37. Consultarea pertinentă a persoanelor și comunităților afectate, inclusiv a comunităților⁶⁶ gazdă, este organizată de către client pe tot parcursul procesului de planificare și implementare a relocării, în conformitate cu principiile și procesele descrise în CP 10, și este susținută de comunicarea de informații relevante, după cum urmează:

- comunicarea informațiilor relevante și consultarea pertinentă a persoanelor și comunităților afectate trebuie să aibă loc în timpul examinării unor proiecte alternative;
- relocarea și îmbunătățirea sau refacerea mijloacelor de trai trebuie să includă opțiuni și alternative din care persoanele și comunitățile afectate pot alege;
- o consultare pertinentă are loc pe tot parcursul planificării, implementării, monitorizării și evaluării procesului de achiziționare de terenuri și de relocare, inclusiv în ceea ce privește îmbunătățirea sau refacerea mijloacelor de trai;
- se aplică dispoziții suplimentare privind consultările cu populațiile indigene dislocate, în conformitate cu CP 7;
- consultarea, în timpul fazei de planificare, a tuturor grupurilor afectate și a părților interesate relevante, inclusiv a bărbaților și femeilor, precum și a grupurilor vulnerabile, trebuie să fie documentată în planul de relocare prevăzut de prezenta CP; și
- consultarea în timpul etapelor de implementare și de monitorizare trebuie să fie documentată.

38. În elaborarea măsurilor de consultare, clientul se asigură că toate grupurile, inclusiv cele vulnerabile, sunt informate cu privire la și li s-au adus la cunoștință îndreptățile, drepturile, oportunitățile și beneficiile lor.

39. Clientul trebuie să sprijine eforturile de consultare și de implicare cu o documentație simplă, practică, precisă și adecvată din punct de vedere cultural, menită să fie diseminată pe scară largă către persoanele afectate.

Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

40. Clientul trebuie să instituie un mecanism eficient de soluționare a reclamațiilor cât mai devreme posibil în cadrul procesului de achiziționare a terenurilor și de relocare și cel târziu înainte de efectuarea recensământului, pentru a răspunde în timp util preocupărilor specifice privind măsurile de compensare, de relocare sau de refacere a mijloacelor de trai exprimate de persoanele dislocate (sau de alte persoane). Mecanismul de soluționare a reclamațiilor trebuie să fie în concordanță cu obiectivele și principiile referitoare la gestionarea reclamațiilor cuprinse în CP 10. Acesta include un mecanism de recurs menit să soluționeze litigiile în mod imparțial. Rezultatele mecanismului de soluționare a reclamațiilor (inclusiv numărul de reclamații primite, soluționate și nerezolvate) se reflectă în rapoartele de monitorizare.

Planificarea și implementarea

41. Pentru a aborda riscurile și impacturile identificate în cadrul evaluării sociale și de mediu, clientul pregătește un plan de relocare proporțional cu riscurile și impacturile asociate proiectului:

(i) pentru proiectele cu achiziții minore de terenuri sau cu restricții minore privind utilizarea terenurilor, în urma cărora nu va exista un impact semnificativ asupra mijloacelor de trai, planul va stabili criteriile de eligibilitate pentru persoanele afectate, va stabili proceduri și standarde pentru compensații și va cuprinde dispoziții pentru consultări, monitorizare și soluționare a reclamațiilor;

(ii) pentru proiectele care conduc la dislocări fizice, planul va stabili măsurile suplimentare relevante pentru relocarea persoanelor afectate;

(iii) pentru proiectele care implică o dislocare economică cu impact semnificativ asupra mijloacelor de trai sau a generării de venituri, planul va stabili măsurile suplimentare referitoare la îmbunătățirea sau refacerea mijloacelor de trai; și

(iv) pentru proiectele care pot impune schimbări în utilizarea terenurilor care restricționează accesul la resursele din parcurile desemnate legal sau din ariile protejate sau la alte resurse de proprietate comună de care populația locală poate depinde în scopul asigurării mijloacelor de trai, planul va stabili un proces participativ pentru a determina restricțiile adecvate de utilizare și va stabili măsurile de atenuare pentru a aborda impactul negativ asupra mijloacelor de trai care ar putea rezulta din astfel de restricții.

42. Se va elabora un plan de relocare, în cazul în care natura și amploarea impactului asociat achiziționării de terenuri pot fi determinate în momentul evaluării sociale și de mediu, planul de relocare va fi prezentat Băncii. Planul trebuie să se bazeze pe informații actualizate și fiabile cu privire la: i) proiectul propus și impactul potențial al acestuia asupra persoanelor dislocate și a altor grupuri afectate; ii) matricea drepturilor care definește drepturile la compensare (în numerar sau în natură) pentru fiecare categorie de pierderi și fiecare grup de persoane afectate; iii) măsurile de atenuare adecvate și fezabile pentru toate impacturile identificate; și iv) dispozițiile legale și instituționale necesare pentru implementarea eficientă a măsurilor de relocare; și v) un buget alocat în mod specific pentru relocare, care să fie proporțional cu măsurile de atenuare.

⁶⁵ "Comunitate afectată" se referă la comunitatea afectată de proiect, așa cum este definită în cadrul CP 1, și ai cărei membri se confruntă cu dislocarea fizică sau economică. Comunitățile afectate includ comunitățile gazdă.

⁶⁶ "Comunitățile gazdă" se referă la comunitățile din interiorul sau din jurul zonelor în care vor fi relocate persoanele dislocate fizic de un proiect.

43. În cazuri specifice și sub rezerva aprobării Băncii, un cadru de relocare poate fi acceptabil ca un prim pas către elaborarea unui plan de relocare numai dacă există un motiv clar identificat și imperios legat de stadiul de dezvoltare a proiectului care împiedică elaborarea unui plan complet de relocare. Cadru de relocare este pregătit de către client în cazul în care natura sau amploarea impactului asociat achiziționării de terenuri este necunoscută din cauza stadiului de dezvoltare a proiectului și, din acest motiv, nu se poate efectua un recensământ detaliat al persoanelor și bunurilor afectate. Scopul cadrului de relocare este de a clarifica principiile de relocare și aranjamentele organizaționale. Odată ce componentele proiectului sunt definite suficient de detaliat, se va pregăti un plan detaliat de relocare proporțional cu riscurile și impacturile potențiale, în conformitate cu cerințele din prezenta CP, pe baza cadrului de relocare.
44. Documentele de planificare a relocării trebuie să fie integrate în sistemul de management social și de mediu prevăzut de CP 1. În cazul proiectelor din categoria A, acestea vor fi prezentate ca parte a EISM cerute în conformitate cu CP 1 și vor fi publicate în conformitate cu același proces de revizuire și de implicare și cu același calendar stabilit în CP 10. În cazul în care amploarea impactului dislocării este semnificativă, Banca poate solicita publicarea documentelor de planificare a relocării pentru proiectele din categoria B. Informațiile confidențiale referitoare la persoanele fizice și la bugetele pentru compensații vor fi eliminate din documentele de planificare a relocării menite să fie făcute publice.

Angajamentul și capacitatea organizațională

45. Clientul aplică cerințele CP 1 pentru activitățile de achiziționare de terenuri și de relocare, după caz, și stabilește, menține și consolidează în mod specific, după caz, o structură organizațională care definește rolurile, responsabilitățile și autoritatea de a implementa achiziționarea de terenuri și relocarea în conformitate cu prezenta CP. Clientul va desemna personalul specific, inclusiv reprezentantul (reprezentanții) conducerii, cu o alocare clară a responsabilității și autorității pentru planificarea și implementarea activităților de achiziționare de terenuri și de relocare. Clientul trebuie să asigure un sprijin adecvat și resurse umane și financiare în mod continuu în vederea realizării în mod eficient și permanent a angajamentelor asumate în ceea ce privește achiziționarea de terenuri și relocarea.

Proiecte din sectorul privat cu achiziții de terenuri și relocări gestionate de guvern

46. Achiziționarea de terenuri și relocarea pot implica responsabilități ale guvernului chiar și în cazul în care proiectul este privat. În astfel de cazuri, clientul: (i) va implica agențiile guvernamentale responsabile încă de la începutul procesului de dezvoltare a proiectului pentru a explora modalitățile și mijloacele de a ajunge la conformitatea cu prezenta CP; (ii) va încerca să joace un rol activ în planificarea, implementarea și monitorizarea achiziționării de terenuri și a relocării; și (iii) va colabora cu agenția guvernamentală responsabilă, în măsura în care agenția permite acest lucru, pentru a obține rezultate care să fie în concordanță cu obiectivele prezentei CP. În plus, în cazul în care capacitatea Guvernului este limitată, clientul va sprijini eforturile Guvernului în procesele de achiziționare a terenurilor și relocare.

47. Clientul este responsabil pentru identificarea decalajelor dintre legislația locală și practica guvernamentală, pe de o parte, și cerințele prezentei CP, pe de altă parte (de exemplu, ratele de compensare, eligibilitatea ocupanților neoficiali sau consultarea și informarea). În cazul în care sunt identificate decalaje, clientul își asumă responsabilitatea de a acoperi aceste decalaje într-un mod acceptabil pentru Guvern și pentru Bancă.
48. Clientul trebuie să pregătească un plan de relocare sau un cadru de relocare pentru a completa documentele pregătite de agenția guvernamentală responsabilă, dacă este necesar pentru a îndeplini cerințele prezentei CP. Clientul trebuie să includă în acest plan: (i) o descriere a drepturilor persoanelor dislocate prevăzute de legile și regulamentele aplicabile; (ii) măsurile propuse pentru a acoperi orice diferențe între aceste drepturi și cerințele prezentei CP; și (iii) responsabilitățile financiare și de implementare ale agenției guvernamentale și/sau ale clientului în executarea acestui plan.

Monitorizare și evaluare

49. Clientul va stabili proceduri de monitorizare și evaluare a implementării planului de relocare și va lua măsuri corective, dacă este necesar, în timpul implementării pentru a atinge obiectivele prezentei CP. Monitorizarea procesului de achiziționare a terenurilor, de relocare și de îmbunătățire sau refacere a mijloacelor de trai se va realiza în conformitate cu CP 1 și va implica participarea principalelor părți interesate, inclusiv a comunităților afectate.
50. Ampla activităților de monitorizare va fi proporțională cu riscurile și impacturile proiectului. Pentru toate proiectele cu impact semnificativ asupra dislocării, clientul va angaja profesioniști competenți în materie de relocare pentru a monitoriza implementarea planurilor de relocare, pentru a elabora măsuri corective, dacă este necesar, pentru a oferi consultanță cu privire la respectarea prezentei CP și pentru a elabora rapoarte periodice de monitorizare internă. Aceste rapoarte de monitorizare vor include progresele înregistrate în raport cu indicatorii cheie de performanță specificați în planul de relocare și vor fi prezentate Băncii ca parte a rapoartelor periodice de monitorizare socială și de mediu prevăzute în CP 1.
51. Responsabilitățile de a furniza Băncii rapoarte de monitorizare rămân în sarcina clientului, chiar și în cazul în care achiziționarea de terenuri și relocarea sunt implementate de o terță parte, cum ar fi Guvernul.

52. Clientul trebuie să se asigure că implementarea planului de relocare este verificată prin prezentarea și aprobarea de către Bancă a raportului⁶⁷ de achiziționare a terenurilor și de executare a relocării după finalizarea tuturor activităților.
53. În cazul în care amploarea impactului dislocării este semnificativă, Banca poate solicita, pe lângă monitorizarea internă, unul sau ambele elemente de mai jos:
- revizuirii⁶⁸ externe periodice ale conformității, cu o frecvență și în conformitate cu termenii de referință care urmează să fie stabiliți în planul de relocare și în acord cu Banca; și/sau
 - un audit⁶⁹ extern de finalizare a achiziționării de terenuri și a activităților de relocare pentru a determina dacă au fost îndeplinite cerințele din prezenta CP și dispozițiile din planul de relocare, în special cele referitoare la îmbunătățirea sau înlocuirea locuințelor sau a mijloacelor de trai. Planul de relocare trebuie să precizeze calendarul, domeniul de aplicare, și indicatorii de succes ai auditului de finalizare. Auditul de finalizare este efectuat de profesioniști competenți în materie de relocare după ce măsurile de îmbunătățire sau de refacere a mijloacelor de trai au fost finalizate și rezultatele acestora pot fi măsurate. Raportul de finalizare a auditului va identifica acțiunile corective în cazul în care se observă decalaje și, dacă este necesar, va include un plan de acțiuni corective.
54. Clientul poate fi obligat să dezvăluie rapoartele de monitorizare externă (inclusiv rapoartele de verificare a conformității și raportul de audit de finalizare) în cazul în care amploarea impactului dislocărilor este semnificativă.

Asistență pentru dislocarea fizică și relocare

55. În cazurile în care dislocarea fizică nu poate fi evitată prin conceptul proiectului, clientul va elabora un plan de relocare care să acopere, cel puțin, cerințele aplicabile ale prezentei CP, indiferent de numărul de persoane afectate. Planul va fi conceput pentru a atenua impactul negativ al dislocării și, după caz, pentru a identifica oportunități de dezvoltare. Acesta va include un buget de relocare și un calendar de implementare și va stabili drepturile tuturor categoriilor de persoane afectate (inclusiv ale comunităților gazdă). Planul va include măsuri de monitorizare a eficacității măsurilor de dislocare fizică și de asigurare a mijloacelor de trai în timpul implementării, precum și o evaluare după finalizarea implementării. Se va acorda o atenție deosebită aspectelor de gen și nevoilor persoanelor vulnerabile. Clientul va documenta toate tranzațiile de dobândire a drepturilor asupra terenurilor, acordarea de compensații și alte tipuri de asistență asociate cu activitățile de relocare.

56. Clientul trebuie să ofere persoanelor dislocate posibilitatea de a alege între o proprietate de schimb de valoare egală sau mai mare, cu garantarea dreptului de posesiune, caracteristici echivalente sau mai bune și avantaje de amplasare, sau o compensație în numerar la costul de înlocuire, dacă se demonstrează că opțiunile de înlocuire a proprietății nu sunt posibile sau nu sunt acceptate de persoanele afectate. Structuri de înlocuire (inclusiv locuințe) și/sau compensații în bani sunt puse la dispoziție înainte de relocare. Locurile de relocare construite pentru persoanele dislocate trebuie să ofere cel puțin o locuință adecvată, condiții de trai și acces la servicii cel puțin echivalente cu cele existente înainte de dislocare, precum și oportunități durabile și eficiente din punct de vedere al costurilor de îmbunătățire sau cel puțin de refacere a mijloacelor de trai. Costurile de mutare și de restabilire a utilităților în noile locuințe vor fi suportate de către client.
57. Clientul informează persoanele dislocate fizic cu privire la momentul mutării fizice cu un preaviz rezonabil și după consultări, luând în considerare impactul potențial asupra calendarelor agricole și școlare, printre alți factori.
58. Clientul trebuie să identifice și să evalueze potențialele efecte negative asupra comunităților gazdă care ar putea fi afectate de procesul de relocare. Măsurile de atenuare consultate cu comunitățile gazdă vor fi incluse în planul de relocare.
59. În cazul în care dezvoltarea locațiilor de relocare și reconstrucția locuințelor afectate și a altor structuri afectate sunt întreprinse de către client, se aplică toate cerințele de performanță.
60. Clientul furnizează asistență pentru relocare adaptată la nevoile fiecărui grup de persoane afectate, acordând o atenție deosebită nevoilor grupurilor vulnerabile.

Dislocarea economică și îmbunătățirea sau refacerea mijloacelor de trai

61. În cazul proiectelor care afectează mijloacele de trai sau generarea de venituri, clientul trebuie să planifice măsuri pentru a îmbunătăți sau cel puțin a restabili veniturile sau mijloacele de trai ale persoanelor afectate. Planul va stabili drepturile persoanelor și/sau comunităților afectate, va acorda o atenție deosebită aspectelor de gen și nevoilor grupurilor vulnerabile și se va asigura că acestea sunt furnizate într-un mod transparent, coerent și echitabil. Planul va include aranjamente de monitorizare a eficacității măsurilor de asigurare a mijloacelor de trai în timpul implementării, precum și o evaluare după finalizarea implementării. Atenuarea dislocării economice este considerată completă atunci când auditul de finalizare concluzionează că persoanele sau comunitățile afectate au primit toată asistența pentru care sunt eligibile și că li s-a oferit posibilitatea adecvată de a-și refăce mijloacele de trai.

⁶⁷Raportul de execuție privind achiziționarea de terenuri și relocarea” se referă la un raport finalizat după finalizarea activităților de achiziționare de terenuri, relocare și refacere a mijloacelor de trai, care include: un rezumat al impactului proiectului (atât dislocarea fizică, cât și cea economică) și principiile care ghidează planul de relocare; o descriere a eforturilor de evitare și minimizare a dislocării; un rezumat al evenimentelor și rezultatelor consultărilor, inclusiv modul în care acestea au influențat drepturile și alte caracteristici ale achiziționării de terenuri, de relocare și de refacere a mijloacelor de trai; descrierea procesului de acordare a compensațiilor; descrierea oricăror probleme întâmpinate și a modului în care au fost soluționate; rezumatul reclamațiilor primite și modul în care au fost soluționate, inclusiv lista reclamațiilor și a proceselor aflate pe rol la data depunerii raportului; descrierea resurselor mobilizate pentru planificarea și implementarea activităților de achiziționare a terenurilor, de relocare și de refacere a mijloacelor de trai.

⁶⁸Revizuirea externă a conformității” se referă la revizuirile externe periodice ale activităților de achiziționare de terenuri și de relocare întreprinse în timpul planificării și implementării acestor activități pentru a determina dacă sunt îndeplinite cerințele din prezenta CP și dispozițiile din planul de relocare. Aceasta va include recomandări pentru a corecta orice decalaje observate.

⁶⁹”Auditul de finalizare” se referă la un audit extern al achiziționării de terenuri și al activităților de relocare, efectuat după ce activitățile definite în planul de relocare au fost finalizate, pentru a determina dacă au fost îndeplinite cerințele din prezenta CP și dispozițiile din planul de relocare, în special cele referitoare la îmbunătățirea sau refacerea mijloacelor de trai.

62. Impactul asupra veniturilor sau mijloacelor de trai care nu este un rezultat direct al achiziționării de terenuri sau al restricțiilor de utilizare a terenurilor este identificat ca parte a procesului de evaluare a impactului social și de mediu, în conformitate cu cerințele CP 1. Măsurile de compensare și de refacere a mijloacelor de trai pentru astfel de impacturi se iau în conformitate cu principiile prezentei CP.

63. În funcție de tipul de impact, măsurile de îmbunătățire sau refacere a mijloacelor de trai vor include următoarele:

- în cazul în care achiziționarea de terenuri sau restricțiile de utilizare a terenurilor afectează afacerile⁷⁰, despăgubirea proprietarului afacerii sau a operatorului afectat pentru: (i) costul de restabilire a activităților în altă parte; (ii) venitul net pierdut în timpul perioadei⁷¹ de tranziție; și (iii) costurile de transfer și reinstalare a fabricii, utilajelor sau a altor echipamente, după caz;
- în cazurile în care proiectul afectează persoane cu drepturi legale asupra terenurilor recunoscute sau recognoscibile în conformitate cu legislația națională, punerea la dispoziție a unui teren sau a unei proprietăți de schimb de valoare egală sau mai mare sau, dacă este cazul, o compensație în numerar la costul de înlocuire;
- persoanele dislocate din punct de vedere economic care nu au revendicări recunoscute din punct de vedere juridic asupra terenurilor vor fi despăgubite pentru bunurile pierdute, altele decât terenurile (cum ar fi culturile, infrastructura de irigații și alte îmbunătățiri aduse terenurilor), la costul de înlocuire. În plus, clientul va oferi asistență în loc de compensații pentru

terenuri suficiente pentru a le oferi acestor persoane posibilitatea de a-și reface mijloacele de trai în altă parte;

- în cazul în care sunt afectate resursele naturale utilizate în comun, inițiative care sporesc productivitatea resurselor rămase la care comunitatea are acces, precum și compensații în natură sau în numerar pentru pierderea accesului sau pentru asigurarea accesului la surse alternative de resurse pierdute;
- acordarea unei asistențe suplimentare specifice și a unor oportunități care să le permită cel puțin să își restabilească sau, dacă este posibil, să își îmbunătățească capacitatea de obținere a veniturilor, nivelurile de producție și standardele de viață. În cazul afacerilor care se confruntă cu pierderi temporare sau care trebuie să se închine ca urmare a dislocării legate de proiect, atât proprietarul afacerii, cât și angajații care își pierd salariul sau locul de muncă sunt eligibili pentru acest tip de asistență;
- acordarea de sprijin în timpul perioadei de tranziție persoanelor dislocate din punct de vedere economic, în funcție de necesități, pe baza unei estimări rezonabile a timpului necesar pentru restabilirea capacității de obținere a veniturilor, a nivelurilor de producție și a standardelor de viață ale acestora; și
- asigurarea pentru persoanele și comunitățile dislocate a oportunităților de a obține beneficii adecvate de dezvoltare în urma proiectului.

⁷⁰ "Afacerile" includ magazinele, restaurantele, serviciile, unitățile de producție și alte întreprinderi, indiferent de mărime și indiferent dacă sunt autorizate sau nu.

⁷¹ "Perioada de tranziție" se referă la perioada dintre momentul dislocării și cel în care mijloacele de trai afectate sunt restabilite.

Cerința de Performanță BERD 6: Conservarea biodiversității și managementul durabil al resurselor naturale vii

Introducere

1. Această Cerință de Performanță (CP) recunoaște faptul că conservarea biodiversității⁷² și managementul durabil al resurselor⁷³ naturale vii sunt fundamentale pentru durabilitatea socială și a mediului înconjurător.
2. Această CP recunoaște importanța menținerii funcțiilor ecologice esențiale ale habitatelor⁷⁴, ale biodiversității și ale serviciilor ecosistemice⁷⁵. Toate ecosistemele susțin o complexitate a organismelor vii și variază în ceea ce privește bogăția, abundența și importanța speciilor.
3. Obiectivul conservării biodiversității și managementului durabil al resurselor vii trebuie să fie echilibrat cu potențialul de utilizare optimizată a multiplelor valori economice, sociale și culturale ale biodiversității și ale resurselor naturale vii.

Obiective

4. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
 - protejarea și conservarea biodiversității folosind o abordare precaută;
 - adoptarea ordinii măsurilor de atenuare în elaborarea și implementarea proiectelor, cu scopul de a nu înregistra nicio pierdere netă și, unde este adecvat, de a înregistra o creștere netă a biodiversității;
 - menținerea serviciilor ecosistemice; și
 - promovarea bunei practici internaționale în managementul durabil și utilizarea resurselor naturale vii.

Domeniul de aplicare

5. Această CP se aplică tuturor proiectelor finanțate direct de BERD, astfel cum se prevede în Politica socială și de mediu. În cadrul procesului de evaluare a aspectelor sociale și de mediu, clientul va identifica cerințele relevante ale prezentei CP, și modul în care acestea vor fi abordate și gestionate pe parcursul ciclului de viață al proiectului. Implementarea acțiunilor necesare pentru a îndeplini cerințele prezentei CP va fi gestionată în cadrul sistemului general de management social și de mediu (SMSM) al clientului și al planului de management social și de mediu (PMSM) specific proiectului. Evaluarea aspectelor sociale și de mediu și cerințele de gestionare sunt prevăzute în CP 1.

6. Prezenta CP se aplică, de asemenea, situațiilor în care mijloacele de trai ale comunităților afectate, inclusiv ale popoarelor indigene al căror acces sau utilizare a biodiversității, a serviciilor ecosistemice și/sau a resurselor naturale vii pot fi afectate de activitățile proiectului. Rolul pozitiv potențial al comunităților afectate de proiect, inclusiv al populațiilor indigene, în conservarea biodiversității și în managementul durabil al resurselor naturale vii este, de asemenea, luat în considerare în această CP.

Cerințe

Conservarea biodiversității

Evaluarea riscurilor și impacturilor

7. Procesul de evaluare va caracteriza condițiile de bază la un nivel proporțional și specific cu riscul anticipat și semnificația impactului. Evaluarea de bază va lua în considerare, dar nu se va limita la riscurile relevante pentru biodiversitate și serviciile ecosistemice, concentrându-se asupra pierderii, degradării și fragmentării potențiale a habitatelor, a speciilor străine invazive, a supraexploatării, a coridoarelor de migrație, a modificărilor hidrologice, a încărcării cu nutrienți și a poluării, precum și a impacturilor relevante pentru schimbările climatice și adaptarea la acestea. În planificarea și efectuarea evaluărilor impactului și evaluărilor de bază legate de biodiversitate, clientul se va baza pe ghidurile de bune practici relevante, utilizând analize documentare, consultări cu experți și abordări bazate pe date de pe teren, după caz. În cazul în care sunt necesare investigații suplimentare pentru a oferi o mai mare certitudine a semnificației eventualelor impacturi, clientul va efectua monitorizare și/sau studii suplimentare înainte de a întreprinde activități legate de proiect care ar putea cauza impacturi ireversibile.
8. Prin intermediul procesului de evaluare, clientul va identifica și caracteriza, la începutul ciclului de viață al proiectului, eventualele oportunități, riscuri și impacturi asupra biodiversității legate de proiect. Amplasarea evaluării va fi suficientă pentru a caracteriza impacturile, pe baza probabilității acestora și a semnificației și gravității impactului, și va reflecta preocupările comunităților potențial afectate și, dacă este cazul, ale altor părți interesate. Evaluarea va lua în considerare, de asemenea, impactul direct, indirect și cumulativ și va evalua eficacitatea și fezabilitatea măsurilor de atenuare care vor fi aplicate proiectului. Procesul de evaluare va include luarea în considerare a impactului potențial la nivel de peisaj, a constrângerilor și/sau a sensibilităților sezoniere, precum și a impactului asupra integrității ecologice a acestor ecosisteme, indiferent de statutul lor de protecție și indiferent de gradul de perturbare sau de degradare a acestora.

⁷²În sensul prezentei CP, biodiversitatea este definită în conformitate cu Convenția privind diversitatea biologică ca fiind "variabilitatea organismelor vii din toate sursele, inclusiv, printre altele, a ecosistemelor terestre, marine și a altor ecosisteme acvatice și a complexelor ecologice din care acestea fac parte; aceasta include diversitatea în cadrul speciilor, dintre specii și a ecosistemelor".

⁷³"Resursele naturale vii" sunt definite ca fiind "plantele și animalele cultivate pentru consumul și uzul omului sau animalelor, fie că se află în sălbăcie sau într-o zonă cultivată. Acestea includ toate tipurile de păduri, combustibili bio, agricultură, incluzând atât culturile anuale cât și cele perene și creșterea animalelor, inclusiv șeptelul; și atât locurile de pescuit sălbatic și de captură, inclusiv toate tipurile de organisme marine și de apă dulce, vertebrate și nevertebrate".

⁷⁴Habitatul este definit ca fiind o unitate geografică terestră, de apă dulce sau marină sau o cale de aer care susține ansambluri de organisme vii și interacțiunile acestora cu mediul neviu.

⁷⁵Serviciile ecosistemice reprezintă beneficiile pe care oamenii, inclusiv afacerile, le obțin de pe urma ecosistemelor. Serviciile ecosistemice sunt organizate în patru tipuri: (i) servicii de furnizare, care sunt produsele pe care oamenii le obțin din ecosisteme; (ii) servicii de reglare, care sunt beneficiile pe care oamenii le obțin din reglarea proceselor ecosistemice; (iii) servicii culturale, care sunt beneficiile nemateriale pe care oamenii le obțin din ecosisteme; și (iv) servicii de sprijin, care sunt procesele naturale care mențin celelalte servicii.

9. În conformitate cu BPI, evaluarea va lua în considerare: (i) impactul potențial al proiectului asupra serviciilor ecosistemice, inclusiv cele care ar putea fi exacerbate de schimbările climatice; (ii) utilizarea și dependența de aceste servicii ecosistemice de către comunitățile potențial afectate și/sau populațiile indigene; și (iii) dependența proiectului de aceste servicii ecosistemice. În cazul în care proiectul are potențialul de a avea un impact asupra serviciilor ecosistemice și în cazul în care clientul deține controlul direct asupra gestionării sau are o influență semnificativă, trebuie evitate impacturile negative. În cazul în care aceste impacturi nu pot fi evitate, vor fi implementate măsuri de minimizare a impactului și/sau de refacere a biodiversității și a serviciilor ecosistemice.
10. Pentru proiectele care ar putea avea un astfel de impact asupra popoarelor indigene și a comunităților locale, clientul va oferi oportunități de împărțire corectă și echitabilă a beneficiilor obținute din utilizarea resurselor naturale vii, în conformitate cu: (i) cerințele de abordare a impactului dislocării economice din CP 5; (ii) cerințele specifice referitoare la gestionarea riscurilor potențiale și a impactului asupra popoarelor indigene din CP 7; și (iii) cerințele privind implicarea părților interesate prevăzute în CP 10.

Protecția și conservarea biodiversității, caracteristici prioritare ale biodiversității și habitatele critice

11. În cazul în care evaluarea a identificat impactul potențial al proiectului asupra biodiversității, clientul va gestiona riscurile sale în conformitate cu ordinea măsurilor de atenuare și cu BPI. Clientul va adopta o abordare precaută și va aplica practici de management adaptive în care implementarea măsurilor de atenuare și de management să răspundă condițiilor schimbătoare și rezultatelor monitorizării proiectului pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului.
12. Fără a aduce atingere celor de mai sus, unele domenii afectate de proiect pot conține "caracteristici prioritare ale biodiversității"⁷⁶ care includ: (i) habitatele amenințate de dispariție; (ii) speciile vulnerabile; (iii) caracteristicile semnificative ale biodiversității identificate de o serie amplă de părți interesate sau de guverne; și (iv) structura și funcțiile ecologice necesare pentru a menține viabilitatea caracteristicilor prioritare ale biodiversității descrise în prezentul alineat.
13. În cazul în care evaluarea a identificat faptul că proiectul ar putea avea un impact semnificativ, negativ și ireversibil asupra caracteristicilor prioritare ale biodiversității, clientul nu trebuie să implementeze nicio activitate legată de proiect cu excepția cazului în care:
- clientul poate demonstra că nu există alternative fezabile din punct de vedere tehnic și economic;
14. Cele mai sensibile caracteristici ale biodiversității sunt definite ca habitate critice, care cuprind unul dintre următoarele: (i) ecosisteme extrem de amenințate sau unice; (ii) habitate de importanță semnificativă pentru specii periclitare sau critic amenințate;⁷⁸; (iii) habitate de importanță semnificativă pentru speciile endemice sau restrânse ca răspândire geografică; (iv) habitate care adăpostesc specii migratoare sau gregare, semnificative la nivel mondial; sau (v) zone asociate principalelor procese evolutive.
15. Habitatul critic nu trebuie să fie fragmentat, transformat sau degradat în continuare în așa măsură încât integritatea sa ecologică sau importanța biodiversității să fie compromisă. Prin urmare, în zonele de habitat critic, clientul nu va implementa nicio activitate a proiectului decât dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
- nu există alte alternative viabile în regiune pentru dezvoltarea proiectului în habitate cu o valoare mai mică a biodiversității;
 - părțile interesate sunt consultate în conformitate cu CP 10;
 - proiectul este autorizat în conformitate cu legislația de mediu aplicabilă, recunoscând caracteristicile prioritare ale biodiversității;
 - proiectul nu conduce la un impact⁷⁹ negativ măsurabil asupra acelor caracteristici ale biodiversității pentru care a fost desemnat habitatul critic, astfel cum se menționează la punctul 14;
 - proiectul este conceput pentru a oferi creșteri⁸⁰ nete pentru habitatele critice afectate de proiect;

⁷⁶ Caracteristicile prioritare ale biodiversității reprezintă un subsansamblu al biodiversității care este de neînlocuit sau vulnerabil, dar la un nivel de prioritate mai scăzut decât habitatele critice (astfel cum sunt definite la punctul 13).

⁷⁷ "Nicio pierdere netă" este definită ca fiind punctul în care pierderile de biodiversitate legate de proiect sunt echilibrate de câștigurile rezultate din măsurile luate pentru a evita și minimiza aceste impacturi, pentru a întreprinde refacerea la fața locului și, în cele din urmă, pentru a compensa impacturile reziduale semnificative, dacă există, la o scară geografică adecvată.

⁷⁸ Așa cum figurează pe Lista roșie a speciilor amenințate a Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii (IUCN). Determinarea habitatului critic pe baza altor listări este după cum urmează: (i) dacă speciile sunt înregistrate la nivel național/regional ca fiind periclitare critic sau periclitare, în țările care au aderat la liniile directoare IUCN, determinarea habitatului critic se va face pentru fiecare proiect în parte, în urma consultării cu profesioniști competenți; și (ii) în cazurile în care clasificările speciilor înregistrate la nivel național sau regional nu corespund exact cu cele ale IUCN (de exemplu, unele țări înregistrează mai general speciile ca fiind "protejate" sau „restrânse”), se va efectua o evaluare pentru a determina justificarea și scopul listării. În acest caz, determinarea habitatului critic se va baza pe o astfel de evaluare.

⁷⁹ Impactul negativ măsurabil înseamnă că impacturile directe și indirecte ale proiectului vor pune în pericol persistența în zona de studiu a oricărei valori de biodiversitate care declanșează desemnarea unui habitat critic.

⁸⁰ Creșterile nete sunt rezultate suplimentare ale conservării care pot fi obținute pentru valorile biodiversității pentru care a fost desemnat habitatul critic. Creșterile nete pot fi obținute prin dezvoltarea unei compensări a biodiversității și/sau, în cazurile în care clientul ar putea îndeplini cerințele de la punctul 14 din prezenta Cerință de Performanță fără o compensare pentru biodiversitate, clientul ar trebui să obțină creșteri nete prin implementarea unor programe care ar putea fi implementate in situ (pe teren) pentru a îmbunătăți habitatul și pentru a proteja și conserva biodiversitatea.

- nu se anticipează că proiectul va duce la o reducere netă a populației⁸¹ oricărei specii periclitată sau critic amenințate, pe o perioadă de timp⁸² rezonabilă; și
 - un program de monitorizare și evaluare a biodiversității pe termen lung, solid și conceput în mod corespunzător, destinat să evalueze starea habitatului critic, este integrat în programul de management adaptiv al clientului.
16. În cazurile în care clientul este în măsură să îndeplinească aceste cerințe, strategia de atenuare a efectelor proiectului va fi descrisă într-un Plan de management al biodiversității sau într-un Plan⁸³ de acțiune privind biodiversitatea, acolo unde este cazul.
 17. Cerința unei evaluări a habitatelor critice va fi identificată în timpul etapei de definire a domeniului de aplicare a evaluării de impact a proiectului și, dacă este cazul, va fi revizuită la încheierea evaluării de bază. În cazul în care evaluarea a identificat faptul că proiectul ar putea avea impacturi negative asupra unui habitat critic, clientul va angaja experți independenți pentru a efectua evaluarea eventualelor impacturi negative asupra acestui habitat critic.
 18. În ultimă instanță, compensațiile pentru biodiversitate pot fi concepute și implementate pentru a obține rezultate⁸⁴ de conservare măsurabile, suplimentare și pe termen lung, care se poate aștepta în mod rezonabil să nu ducă la nicio pierdere netă și, de preferință, să ducă la o creștere netă de biodiversitate. Conceperea unei compensații pentru biodiversitate va respecta principiul⁸⁵ de asemănare și va fi realizată în conformitate cu CP-urile și BPI-urile Băncii. Clientul va trebui să aloce resursele adecvate de personal și să demonstreze fezabilitatea tehnică și financiară pe termen lung a compensării.
 19. În cazurile în care se propun compensații de biodiversitate pentru caracteristici prioritare ale biodiversității sau habitate critice, clientul va elabora o strategie de compensare a biodiversității sau un plan de gestionare a compensațiilor de biodiversitate, după caz, pentru a demonstra că impactul rezidual semnificativ al proiectului asupra biodiversității va fi atenuat în mod corespunzător. În aceste cazuri, clientul va recurge la experți independenți cu cunoștințe în domeniul elaborării și implementării compensațiilor pentru biodiversitate.
 20. Nu toate impacturile negative reziduale asupra caracteristicilor prioritare ale biodiversității și/sau a habitatelor critice pot fi compensate. În astfel de cazuri, clientul trebuie să reconceapă proiectul pentru a evita necesitatea unei astfel de compensări și pentru a respecta cerințele prezentei CP.

⁸¹Reducerea netă este o pierdere singulară sau cumulată de indivizi care are un impact asupra capacității speciei de a persista la scară globală și/sau regională/națională pentru mai multe generații sau pe o perioadă lungă de timp. Scara (de exemplu, globală și/sau regională/națională) a reducerii nete potențiale este determinată pe baza includerii speciei în Lista Roșie a Speciilor Amenințate (globală) a IUCN și/sau în listele regionale/naționale. Pentru speciile care figurează atât pe Lista Roșie a Speciilor Amenințate (globală) a IUCN, cât și pe listele naționale/regionale, reducerea netă se va baza pe populația națională/regională.

⁸²Perioada de timp în care clienții trebuie să demonstreze "inexistența reducerii nete" a speciilor periclitată critic și periclitată se va stabili de la caz la caz și în urma consultării cu experți externi.

⁸³Planurile de acțiune pentru biodiversitate (PAB) includ, de obicei, o serie de scopuri, obiective și măsuri de gestionare, precum și etape programate pentru a atenua impactul rezidual în vederea obținerii unei pierderi nete/creșterii nete a caracteristicilor prioritare ale biodiversității sau a habitatelor critice. Scopul/obiectivele trebuie să fie realiste și să se bazeze pe ținte măsurabile. Fiecare obiectiv ar trebui să contureze o serie de acțiuni și să includă indicatori de finalizare sau ținte de monitorizare, precum și partea responsabilă și un calendar. PAB-urile ar trebui să fie elaborate în urma consultării cu părțile interesate relevante, inclusiv guvernul, experții externi, organizațiile locale/internaționale de conservare și comunitățile afectate de proiect.

Zone protejate prin lege și recunoscute internațional cu valoare de biodiversitate

21. În cazul în care proiectul are loc în cadrul sau are potențialul de a afecta în mod negativ o zonă care este protejată⁸⁶ prin mijloace legale și/sau este recunoscută⁸⁷ la nivel internațional, sau este propusă pentru un astfel de statut de către administrațiile naționale, clientul trebuie să identifice și să evalueze eventualele impacturi aferente proiectului și să aplice ordinea măsurilor de atenuare, astfel încât impacturile produse de proiect să nu compromită integritatea, obiectivele conservării și/sau importanța biodiversității unei astfel de zone.
22. În cazul în care evaluarea identifică faptul că proiectul are potențialul de a avea un impact negativ asupra obiectivelor de conservare și a integrității sitului, a caracteristicilor prioritare de biodiversitate și/sau a habitatelor critice din cadrul zonelor protejate prin lege sau a zonelor recunoscute la nivel internațional cu valoare de biodiversitate, clientul va încerca să evite astfel de impacturi. În plus, clientul va:
 - demonstra că orice dezvoltare propusă este permisă din punct de vedere legal, ceea ce poate presupune că a fost efectuată o evaluare specifică a impactului proiectului asupra zonei protejate, așa cum prevede legislația națională;
 - acționa în conformitate cu orice plan de management recunoscut de guvern pentru astfel de zone;
 - consulta administratorii zonelor protejate, autoritățile relevante, comunitățile locale și alte părți interesate cu privire la proiectul propus, în conformitate cu CP 10; și
 - implementa programe suplimentare, după caz, pentru a promova și consolida obiectivele referitoare la conservare ale zonei protejate.

Specii străine invazive

23. Clientul trebuie să evite și să împiedice în mod proactiv introducerea accidentală sau deliberată de specii străine care ar putea avea un impact negativ semnificativ asupra biodiversității, în special:
 - clientul nu va introduce în mod intenționat specii străine în zone în care acestea nu se găsesc în mod normal, cu excepția cazului în care acest lucru este realizat în conformitate cu cadrul de reglementare care guvernează o astfel de introducere. În niciun caz speciile cunoscute ca fiind invazive nu pot fi introduse în medii noi;

⁸⁴Rezultatele măsurabile referitoare la conservarea biodiversității vor fi demonstrate in situ (în condiții naturale, nu în captivitate sau în depozit) și la o scară geografică adecvată (de exemplu, la nivel local, național sau regional).

⁸⁵Principiul de asemănare înseamnă că, în majoritatea cazurilor, compensațiile pentru biodiversitate ar trebui să fie concepute pentru a conserva aceleași valori ale biodiversității care sunt afectate de proiect (o compensație "în natură"). Cu toate acestea, în anumite situații, este posibil ca zonele de biodiversitate care urmează să fie afectate de proiect să nu reprezinte o prioritate nici la nivel național, nici la nivel local și să existe alte zone de biodiversitate cu valori similare care reprezintă o prioritate mai mare pentru conservare și utilizare durabilă și care sunt amenințate în mod iminent sau care au nevoie de protecție sau de gestionare eficientă. În aceste situații, ar putea fi oportună luarea în considerare a unei compensații "care nu este în natură" care implică un "schimb avantajos" (de exemplu, atunci când compensația vizează o biodiversitate cu o prioritate mai mare decât cea afectată de proiect).

⁸⁶Această CP se ghidează după definiția IUCN a "zonei protejate".

⁸⁷Locurile identificate în cadrul convențiilor sau acordurilor internaționale, inclusiv, dar fără a se limita la, siturile din Patrimoniul mondial natural al UNESCO, Rezervațiile UNESCO Omul și Biosfera și Lista Ramsar a zonelor umede de importanță internațională.

- clientul va identifica eventualele riscuri, impacturi și opțiuni de atenuare legate de transferul și eliberarea accidentală a speciilor străine;⁸⁸ și
- în cazul în care speciile străine sunt deja stabilite în țara sau regiunea în care se desfășoară proiectul propus, clientul va acționa cu diligență pentru a nu răspândi speciile invazive în zonele în care acestea nu au fost deja stabilite.

Managementul durabil al resurselor naturale vii

24. Proiectele care implică producția primară de resurse naturale vii, inclusiv producția vegetală sau de animale, silvicultura naturală sau pe plantații, acvacultura sau pescuitul, producția și utilizarea biomasei pentru energie și biocombustibili vor respecta toate cerințele aplicabile ale prezentei CP, în plus față de următoarele:
- Clientul va gestiona resursele naturale vii prin aplicarea cerințelor naționale de reglementare, a BPI și a standardelor fundamentale ale UE referitoare la mediu, după cum se aplică la nivelul proiectului.
 - Dacă este cazul, clientul va adopta standarde de certificare recunoscute la nivel mondial, regional sau național care (i) se bazează pe un proces consultativ al mai multor părți interesate și (ii) în cazul în care acreditarea face obiectul unei verificări independente sau al unei certificări prin intermediul unor organisme acreditate corespunzătoare pentru astfel de standarde. În absența unor standarde relevante și/sau a unor sisteme de certificare, clientul se va angaja să aplice practici de management durabil adecvate specifice industriei, în conformitate cu BPI.
 - Acolo unde este posibil, clientul va localiza proiectele agroindustriale pe terenuri neîmpădurite sau pe terenuri care au fost deja transformate din starea lor naturală pentru a minimiza impactul asupra caracteristicilor prioritare ale biodiversității și/sau a habitatelor critice.
 - Producția și/sau utilizarea speciilor potențial invazive nu vor fi utilizate fără controale adecvate pentru a preveni eliberarea/diseminarea acestora în afara zonei de producție.
 - În cazul proiectelor de pescuit⁸⁹ sau de acvacultură, clientul va evalua și va reduce la minimum riscul de evadare a speciilor alogene în mediul acvatic. De asemenea, clientul va evalua și va minimiza potențialul de transfer al bolilor și/sau paraziților în mediul înconjurător.
 - În cazul în care clientul este implicat în creșterea, transportul și sacrificarea animalelor pentru carne sau produse secundare (de exemplu, lapte, ouă, lână), clientul va adopta și va implementa cerințele naționale de reglementare, standardele relevante ale UE în materie de bunăstare a animalelor și BPI, în funcție de care dintre acestea este cea mai strictă, în ceea ce privește tehnicile de creștere a animalelor.
 - Rezistența la antimicrobiene (RAM)⁹⁰, clientul va utiliza antibiotice numai pe animalele sănătoase care produc alimente, în conformitate cu standardele de mediu fundamentale ale UE.
 - În statele membre ale UE, organismele modificate genetic (OMG-urile) nu pot fi utilizate sau eliberate în mediu fără aprobarea autorităților competente. În alte țări în

⁸⁸ În ceea ce privește transportul maritim internațional de bunuri și servicii, prezenta CP se ghidează după Convenția internațională pentru controlul și managementul apei de balast și al sedimentelor de la nave (BWM). Clienții care solicită finanțare din partea BERD pentru un proiect care implică astfel de activități de transport maritim sunt obligați să respecte obligațiile corespunzătoare elaborate în cadrul acestei convenții.

⁸⁹ Activitățile de pescuit nu se limitează neapărat la recoltare. Repopularea sau introducerea unor specii sau populații diferite, în special în medii închise, cum ar fi lacurile, trebuie să se asigure că noile specii nu distrug sau nu înlocuiesc speciile locale endemice/naturale de pești existente.

⁹⁰ Conform Organizației Mondiale pentru Sănătate Animală (OIE), agenții antimicrobiene sunt medicamente utilizate pentru tratarea infecțiilor, în special a celor de origine bacteriană. Aceste medicamente sunt esențiale pentru a proteja sănătatea umană și animală, precum și bunăstarea animalelor. Utilizarea excesivă sau necorespunzătoare poate duce la apariția unor bacterii rezistente, care nu răspund la tratamentul cu antibiotice. Acest lucru este denumit în mod obișnuit rezistența la antimicrobiene sau RAM.

care operează BERD, OMG-urile nu pot fi utilizate sau eliberate în mediu fără o evaluare a riscurilor, efectuată în conformitate cu standardele de mediu fundamentale ale UE.

Lanțul de aprovizionare

25. Ca parte a procesului de evaluare a lanțului de aprovizionare descris în CP 1, clientul va identifica și va evalua riscurile și impacturile asupra biodiversității cauzate de furnizorii săi principali.⁹¹
26. În cazul în care această evaluare a riscurilor identifică faptul că caracteristicile prioritare ale biodiversității și/sau habitatele critice ar putea fi afectate în mod negativ de către furnizorii principali ai clientului, sau în cazul în care astfel de riscuri sunt raportate în nivelurile inferioare ale lanțului de aprovizionare cu bunuri și materiale care sunt esențiale pentru funcțiile operaționale de bază ale proiectului, clientul va lua măsurile adecvate pentru a remedia această situație în conformitate cu BPI, într-un interval de timp convenit cu BERD.
27. În cazul în care clientul achiziționează produse de bază din resurse naturale, inclusiv alimente, lemn și fibre, despre care se știe că provin din zone în care există un risc de conversie sau de degradare semnificativă a elementelor prioritare de biodiversitate și/sau a habitatelor critice, evaluarea socială și de mediu a clientului va include o evaluare a sistemelor și a practicilor de verificare utilizate de furnizorii principali. Clienții vor acorda, de asemenea, prioritate achiziționării de resurse naturale vii care sunt produse în conformitate cu principiile și standardele de gestionare durabilă recunoscute la nivel internațional, atunci când acestea sunt disponibile pentru produsul achiziționat.
28. Cel puțin, clientul va stabili politici, proceduri și practici de verificare care vor:
 - identifica originea aprovizionării și tipul de habitat din zona sursă;
 - evita achizițiile de la furnizori care contribuie la transformarea sau degradarea semnificativă a caracteristicilor prioritare ale biodiversității, a habitatelor critice și/sau a zonelor protejate desemnate; și
 - asigura o revizuire continuă a furnizorilor principali ai clientului.
29. Capacitatea clientului de a aborda pe deplin aceste riscuri va depinde de nivelul de control al clientului sau de influența acestuia asupra furnizorilor săi principali.

⁹¹ A se vedea CP 1, nota de subsol 22 pentru definițiile furnizorilor principali și ale funcțiilor operaționale de bază ale proiectului.

Cerința de Performanță BERD 7: Popoare indigene

Introducere

1. Această Cerință de Performanță (CP) recunoaște faptul că popoarele indigene sunt grupuri sociale cu identități și mijloace de trai distincte de grupurile dominante din societățile naționale. Acestea se pot număra printre cele mai marginalizate și vulnerabile segmente ale populației. Statutul lor economic, social și juridic le poate limita capacitatea de a-și apăra drepturile și interesele asupra terenurilor și resurselor (atât naturale, cât și culturale). Acest lucru, combinat cu dependența lor economică și spirituală față de aceste terenuri și resurse, îi poate face deosebit de sensibili la orice impact negativ al proiectelor. Această CP recunoaște, de asemenea, că popoarele indigene au cunoștințe și abilități unice și sunt parteneri potențiali în dezvoltarea durabilă, contribuind și beneficiind deopotrivă la planificarea și implementarea activităților legate de proiect.
2. Această CP recunoaște că guvernele joacă un rol central în protejarea drepturilor popoarelor indigene. Acesta subliniază responsabilitățile clientului de a evalua potențialul unui proiect de a avea un impact asupra popoarelor indigene, de a se implica în mod semnificativ alături de popoarele indigene afectate și, în anumite circumstanțe descrise în prezenta CP, de a obține consimțământul liber, prealabil și în cunoștință de cauză al acestora (FPIC). Această CP stabilește, de asemenea, obligațiile clientului de a colabora cu popoarele indigene afectate în planificarea și implementarea măsurilor de evitare, minimizare, atenuare și compensare a efectelor negative și de distribuire a beneficiilor proiectului.

Obiective

3. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
 - să se asigure că proiectele respectă pe deplin demnitatea, drepturile, aspirațiile, cultura, dreptul cutumiar și mijloacele de trai ale popoarelor indigene;
 - să anticipeze și să evite riscurile și impacturile⁹² negative ale proiectelor asupra vieții și mijloacelor de trai ale comunităților de popoare indigene sau, în cazul în care evitarea nu este posibilă, să minimizeze, să atenueze sau să compenseze aceste efecte;
 - să promoveze beneficiile și oportunitățile de dezvoltare durabilă pentru popoarele indigene într-un mod accesibil, adecvat din punct de vedere cultural și incluziv pentru bărbații și femeile indigene;
 - să stabilească și să mențină o relație continuă cu popoarele indigene afectate de un proiect pe tot parcursul ciclului de viață al acestuia;
 - să asigure participarea efectivă a popoarelor indigene la elaborarea activităților proiectului sau a măsurilor de

atenuare care le-ar putea afecta în mod pozitiv sau negativ; și

- să asigure negocieri de bună-credință cu popoarele indigene și să obțină FPIC-ul acestora în circumstanțele specifice descrise în prezenta CP.

Domeniul de aplicare

4. În această CP, termenul "popoare indigene" este utilizat în sens tehnic pentru a se referi la un grup social și cultural, distinct de grupurile dominante din cadrul societăților naționale, care posedă toate caracteristicile următoare⁹³:
 - autoidentificarea ca membri ai unui grup etnic sau cultural autohton distinct și recunoașterea acestei identități de către ceilalți;
 - atașamentul colectiv față de habitatele distincte din punct de vedere geografic, pământurile tradiționale sau teritoriile ancestrale din zona proiectului și față de resursele naturale din aceste habitate și teritorii;⁹⁴
 - instituțiile, legile sau reglementările culturale, economice, sociale sau politice cutumiare, care sunt separate de cele ale societății sau culturii dominante; și
 - o limbă sau un dialect distinct, adesea diferit de limba oficială sau dialectul țării sau al regiunii.
5. Un grup sau membrii unui grup care duc un mod de viață nomad sau recurg la transumanță, care trăiesc în comunități mixte sau urbane și/sau care își vizitează pământurile tradiționale doar în mod sezonier pot, de asemenea, să se confrunte cu o dislocare forțată. Nici modul lor actual de viață, nici această dislocare forțată nu face ca un astfel de grup să nu fie eligibil pentru aplicarea acestei CP.
6. Implementarea acțiunilor necesare pentru a îndeplini aceste cerințe trebuie gestionată în conformitate cu prezenta CP și cu CP 1, 5, 8 și 10, după caz.

Cerințe

Evaluare

7. Clientul va stabili aplicabilitatea acestei CP cât mai repede posibil în timpul ciclului de viață al proiectului, dar nu mai târziu de procesul de evaluare a aspectelor sociale și de mediu. În cazul în care organizația clientului nu dispune de competențele adecvate, acesta va solicita sfatul unor specialiști sociali experimentați și independenți pentru a stabili dacă un anumit grup îndeplinește criteriile de la punctele 4-6 din prezenta CP.

⁹²Impacturile negative pot include, fără a se limita la acestea, impacturile care apar ca urmare a pierderii de bunuri sau resurse, a restricționării utilizării terenurilor sau a desfășurării activităților tradiționale legate de stilul de viață, ca urmare a activităților proiectului.

⁹³Este posibil ca unele caracteristici să se fi erodat sau să fie mai puțin evidente pentru anumite grupuri sau comunități prin integrarea în societatea sau economia mai largă, uneori ca urmare a unei politici guvernamentale.

⁹⁴Un grup care și-a pierdut "atașamentul colectiv față de habitatele distincte din punct de vedere geografic sau față de teritoriile ancestrale din zona proiectului" din cauza dislocării forțate rămâne eligibil pentru a beneficia de acoperire în cadrul acestei CP. "Dislocarea forțată" se referă la pierderea atașamentului colectiv față de habitatele sau teritoriile ancestrale distincte din punct de vedere geografic din cauza conflictelor, a programelor guvernamentale de relocare, a deposedării de pământurile lor, a dezastrelor naturale sau a încorporării acestor teritorii într-o zonă urbană. În sensul prezentei CP, "zonă urbană" se referă în mod normal la un oraș sau la un oraș mare și ia în considerare toate caracteristicile următoare, dintre care niciuna nu este definitivă: (a) desemnarea legală a zonei ca fiind urbană în temeiul legislației naționale; (b) densitatea mare a populației; și (c) proporția ridicată de activități economice neagricole față de activitățile agricole.

8. În cazul proiectelor care ar putea afecta populațiile indigene, clientul va efectua o evaluare a impactului asupra acestora. Clientul va evita mai întâi efectele negative și, în cazul în care acest lucru nu este fezabil, va pregăti un plan de dezvoltare pentru a minimiza și/sau atenua orice eventual impact negativ și va identifica oportunitățile de a aduce beneficii popoarelor indigene afectate.
9. În cazurile în care proiectul nu a fost încă demarat, clientul va comanda un studiu obiectiv și independent care să identifice toate comunitățile de populații indigene care ar putea fi afectate, direct sau indirect, și, prin consultare cu populațiile indigene afectate, va evalua efectele potențiale ale proiectului asupra acestor grupuri și opiniile acestora cu privire la proiect. Această evaluare va lua în considerare vulnerabilitatea specifică a popoarelor indigene la schimbările din mediu și modul lor de viață.
10. În cazurile în care construcția, activitățile sau operațiunile legate de proiect au început deja, clientul va furniza toate informațiile și documentele relevante pentru a demonstra că a solicitat și a luat în considerare opiniile populațiilor indigene afectate de proiect. Printre aceste documente se numără cele referitoare la performanțele anterioare ale clientului, efectele până în prezent asupra populațiilor indigene și o evidență a documentelor deja prezentate autorităților.
11. În cazul în care cerințele din prezenta CP nu au fost îndeplinite, clientul va efectua o evaluare în conformitate cu punctele 7-10 din prezenta CP. De asemenea, această evaluare va: (i) analiza efectele de până acum asupra vieții și mijloacelor de trai ale popoarelor indigene; (ii) identifica orice decalaje față de cerințele prezentului standard; și (iii) identifica acțiunile corective care pot fi necesare pentru a obține rezultatele vizate de prezenta CP. Clientul va conveni apoi cu BERD asupra unui plan de acțiune.

Consultarea pertinentă și FPIC

Consultarea pertinentă

12. Clientul va stabili o relație continuă cu comunitățile afectate ale popoarelor indigene cât mai repede posibil în procesul de planificare a proiectului și va realiza un proces de consultare pertinentă, așa cum se definește în CP 10, proporțional cu riscurile și eventualul impact al proiectului asupra popoarelor indigene. În plus, procesul de consultare va include următoarele:
 - implicarea organismelor reprezentative ale popoarelor indigene (de exemplu, printre altele, consiliile bătrânilor sau consiliile sătești), organizațiilor popoarelor indigene, precum și a membrilor comunităților afectate ale popoarelor indigene;
 - înțelegerea și respectarea oricăror legi cutumiare relevante;
 - acordarea de timp suficient pentru procesele de luare a deciziilor colective ale popoarelor indigene;
 - asigurarea participării efective a popoarelor indigene la elaborarea activităților proiectului sau a măsurilor de atenuare care le-ar putea afecta în mod pozitiv sau negativ; și
 - recunoașterea eterogenității comunității, luând în considerare următoarele:
 - o popoarele indigene pot trăi în comunități mixte alături de popoarele neindigene; și
 - o comunitățile de popoare indigene au mai multe voci care trebuie să se facă auzite; consultările și

participarea trebuie să includă reprezentanți ai tuturor generațiilor, ai ambelor sexe și grupurile excluse.

FPIC

13. Nu există o definiție universal acceptată a FPIC. Cu toate acestea, în sensul prezentei CP, consimțământul se referă la sprijinul colectiv al popoarelor indigene afectate pentru activitățile propuse în cadrul proiectului care le afectează. FPIC se bazează pe și extinde procesul de consultare pertinentă definit mai sus și este stabilit prin negocieri de bună-credință între client și popoarele indigene afectate, la încheierea cărora acestea din urmă ajung la o decizie, în conformitate cu tradițiile, obiceiurile și practicile lor culturale. FPIC nu necesită unanimitate și poate fi obținut chiar și atunci când indivizi sau grupuri din cadrul sau dintre popoarele indigene nu sunt de acord în mod explicit.
14. Este necesar un FPIC al popoarelor indigene afectate în cazul în care un proiect: (i) afectează terenurile sau resursele lor obișnuite; (ii) îi mută de pe terenurile lor tradiționale sau cutumiare; sau (iii) afectează sau își propune să le utilizeze resursele culturale.
15. În aceste circumstanțe, clientul va angaja experți independenți calificați pentru a-l asista în desfășurarea și documentarea negocierilor de bună credință și a procesului FPIC.

Impactul asupra resurselor și terenurilor cutumiare

16. Adesea, popoarele indigene sunt puternic legate de pământurile lor cutumiare și de pădurile, apa, animalele sălbatice și alte resurse naturale. Aceste legături pot fi legate de mijloacele de trai, de dimensiunile culturale, ceremoniale sau spirituale și pot defini identitatea și comunitățile popoarelor indigene. Prin urmare, se aplică considerații speciale în cazul în care proiectul afectează astfel de legături. Deși, în conformitate cu legislația națională, este posibil ca aceste terenuri să nu se afle în proprietate legală, utilizarea lor de către comunitățile de populații indigene, inclusiv utilizarea sezonieră sau ciclică, poate fi adesea justificată și documentată.
17. În cazul în care clientul propune să amplaseze proiectul pe, sau să exploateze comercial resursele naturale situate pe terenurile cutumiare aflate în folosință și se poate aștepta la un impact negativ asupra mijloacelor de trai, a utilizărilor culturale, ceremoniale sau spirituale care definesc identitatea și comunitatea popoarelor indigene, clientul va obține FPIC-ul acestora. În plus, clientul va:
 - documenta utilizarea terenurilor și a resurselor de către popoarele indigene cu ajutorul experților, în colaborare cu comunitățile afectate ale popoarelor indigene, fără a aduce atingere niciunei alte revendicări asupra terenului ale popoarelor indigene; evaluarea va fi bazată pe gen și va lua în considerare în mod specific rolul femeilor în gestionarea și utilizarea acestor resurse;
 - documenta eforturile sale de a evita sau cel puțin de a minimiza dimensiunea terenurilor utilizate, ocupate și/sau deținute de popoarele indigene care sunt propuse pentru proiect;
 - informa popoarele indigene afectate cu privire la drepturile lor referitoare la aceste terenuri în conformitate cu legislația națională, inclusiv cu orice legislație națională care recunoaște drepturile sau utilizarea cutumiară;
 - acorda timp suficient comunităților de populații indigene afectate pentru a ajunge la un acord intern,

fără ca clientul să își impună voința în mod direct sau indirect;

- asigura accesul continuu la resursele naturale, asigurând înlocuirea echivalentă a resurselor sau, ca opțiune finală, oferind compensații; și
- asigura comunităților de popoarele indigene afectate accesul, utilizarea și tranzitul pe terenurile pe care clientul le exploatează, sub rezerva unor considerente prioritare de sănătate, siguranță și securitate.

Relocarea Popoarelor Indigene de pe terenurile tradiționale sau cutumiare

18. Clientul va analiza modele alternative fezabile de proiect pentru a evita relocarea populațiilor indigene de pe terenurile lor tradiționale sau cutumiare deținute în comun. În cazul în care relocarea este inevitabilă, clientul va reduce la minimum dimensiunea terenului utilizat și nu va efectua o astfel de relocare fără a obține FPIC din partea popoarelor indigene afectate. Orice relocare a popoarelor indigene va respecta cerințele CP 5. În plus, popoarele indigene vor avea dreptul de a primi o compensație corectă și echitabilă din partea clientului pentru terenurile, teritoriile și resursele pe care le-au deținut în mod tradițional sau pe care le-au ocupat sau folosit în alt mod și care au fost confiscate, luate, ocupate, folosite sau afectate ca urmare a proiectului, fără ca acestea să aibă FPIC.
19. Acolo unde este posibil, popoarele indigene relocate ar trebui să se poată întoarce pe pământurile lor tradiționale sau cutumiare, în cazul în care motivul relocării lor încetează să mai existe. În astfel de cazuri, terenurile ar trebui să fie restituite în totalitate.

Patrimoniul cultural

20. În cazul în care un proiect poate avea un impact semnificativ asupra patrimoniului cultural care este important pentru identitatea și/sau aspectele culturale, ceremoniale sau spirituale ale popoarelor indigene, se va acorda prioritate evitării unor astfel de impacturi. În cazul în care impactul semnificativ nu poate fi evitat, clientul va obține FPIC din partea popoarelor indigene afectate și va respecta cerințele din CP 8.
21. În cazul în care un proiect propune utilizarea resurselor culturale, a cunoștințelor, a inovațiilor sau a practicilor popoarelor indigene în scopuri comerciale, clientul va informa popoarele indigene cu privire la: (i) drepturile lor în temeiul prezentei CP; (ii) domeniul de aplicare și natura dezvoltării comerciale propuse; (iii) consecințele potențiale ale unei astfel de dezvoltări; și (iv) vor obține FPIC-ul acestora. De asemenea, clientul va defini și va implementa mecanisme care promovează împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor rezultate din comercializarea acestor cunoștințe, inovații sau practici, în conformitate cu obiceiurile și tradițiile popoarelor indigene afectate.

Compensare și repartizarea beneficiilor

22. Clientul se va asigura, de comun acord cu comunitatea locală, că populațiile indigene afectate sunt despăgubite în mod echitabil pentru orice pierdere a mijloacelor de trai suferită ca urmare a activităților legate de proiect. La calcularea compensației, clientul va respecta cerințele din CP 5 și va lua în considerare efectele negative ale proiectului asupra mijloacelor de trai⁹⁵ cutumiare, inclusiv practicile nomade/transhumante, precum și viața de familie a popoarelor indigene, luând în considerare în mod special activitățile de subzistență salariate și nesalariate ale femeilor. Acest lucru va fi realizat în cooperare cu reprezentanții și experții popoarelor indigene. Dispozițiile prezentului alineat se aplică, de asemenea, în cazurile în care clientul trebuie să plătească despăgubiri organismelor guvernamentale locale sau regionale.
23. Se vor elabora mecanisme reciproc acceptabile și fezabile din punct de vedere juridic pentru transferul compensațiilor și/sau al resurselor. Acestea pot fi furnizate pe o bază colectivă, în cazul în care terenul și resursele sunt deținute în mod colectiv. Clientul va oferi asistență pentru a permite instituirea unor sisteme adecvate de gestionare și guvernantă care să asigure distribuirea efectivă a compensațiilor către toți membrii eligibili sau utilizarea colectivă a compensațiilor într-un mod care să aducă beneficii tuturor membrilor grupului.
24. Clientul va oferi popoarelor indigene afectate oportunități pentru beneficii de dezvoltare adecvate din punct de vedere cultural. Aceste oportunități ar trebui să fie proporționale cu gradul de impact al proiectului, cu scopul de a le îmbunătăți nivelul de trai și mijloacele de subzistență într-un mod adecvat și de a promova durabilitatea pe termen lung a resurselor naturale de care pot depinde. Beneficiile de dezvoltare vor fi acordate în timp util.
25. Acțiunile propuse de client pentru a minimiza, atenua și compensa efectele negative și pentru a identifica și a repartiza beneficiile vor fi cuprinse într-un plan cu termene precise, cum ar fi un Plan de Dezvoltare privind Popoarele Indigene (PDPI) sau un plan mai amplu de dezvoltare a comunității cu componente separate pentru popoarele indigene. Acest plan va fi elaborat în consultare cu popoarele indigene afectate. De asemenea, clientul va angaja experți calificați având expertiza tehnică relevantă și adecvată pentru a elabora planul. PDPI va evalua în mod sistematic impacturile diferențiate ale unui proiect ce țin de gen și de generații diferite și va include acțiuni pentru a aborda aceste impacturi asupra diferitelor grupuri din comunitate. Nivelul de detaliere și domeniul de aplicare al unui PDPI vor varia în funcție de specificul proiectului și de natura și domeniul de aplicare al activităților proiectului.

⁹⁵ Natura "mijloacelor de trai tradiționale" trebuie interpretată în mod flexibil (pentru a include adaptări contemporane cum ar fi etno-turismul și procesarea alimentelor).

26. În cazul în care există factori implicați care exclud popoarele și persoanele indigene de la beneficiile proiectului, cum ar fi oportunitățile de angajare, pe criterii etnice, activitățile proiectului vor include măsuri corective, cum ar fi: (i) să informeze organizațiile și persoanele fizice aparținând popoarelor indigene cu privire la drepturile lor în temeiul legislației muncii, sociale, financiare și comerciale și cu privire la mecanismele de recurs disponibile; (ii) să furnizeze și să comunice informații corespunzătoare și utile, formare și măsuri de eliminare a barierelor în calea beneficiilor și resurselor, cum ar fi creditele, locurile de muncă, serviciile de afaceri, serviciile de sănătate și de educație, precum și alte beneficii generate sau facilitate de proiect; și (iii) să acorde același grad de protecție prevăzut de legislația națională pentru alți indivizi din sectoare și categorii similare lucrătorilor, întreprinzătorilor și beneficiarilor indigeni luând în considerație problemele legate de gen și segmentarea etnică pe piețele de mărfuri și forța de muncă, precum și factori lingvistici.

Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

27. Clientul se va asigura că mecanismul de soluționare a reclamațiilor stabilit pentru proiect, așa cum este descris în CP 10, este adecvat din punct de vedere cultural și accesibil pentru popoarele indigene și ia în considerare disponibilitatea recursului judiciar și a mecanismelor obișnuite de soluționare a litigiilor. Acest lucru poate implica o mai mică încredere în procedurile scrise și o mai mare utilizare a canalelor verbale de raportare.

Alte aspecte

28. În timpul implementării proiectului, clientul va aduce în atenția imediată a BERD orice conflicte între popoarele indigene și client care rămân nerezolvate în ciuda faptului că au trecut prin mecanismul de soluționare a reclamațiilor din cadrul proiectului.
29. În cazul în care guvernul are un rol definit în gestionarea riscurilor și a impactului asupra popoarelor indigene în legătură cu proiectul, clientul va colabora cu agenția guvernamentală responsabilă, în măsura în care acest lucru este fezabil și permis de agenție, pentru a obține rezultate care să fie în concordanță cu obiectivele prezentei CP. În plus, în cazul în care capacitatea guvernului este limitată, clientul va juca un rol activ în timpul planificării, implementării și monitorizării activităților, în măsura în care agenția îi permite acest lucru.

Cerința de Performanță BERD 8: Patrimoniul cultural

Introducere

1. Această Cerință de Performanță (CP) recunoaște importanța patrimoniului cultural pentru generațiile prezente și viitoare. Scopul este de a proteja patrimoniul cultural și de a îndruma clienții să evite sau să atenueze impactul negativ asupra patrimoniului cultural în cursul operațiunilor lor comerciale. Clienții sunt obligați să adopte o abordare preventivă în ceea ce privește gestionarea și utilizarea durabilă a patrimoniului cultural.
2. Atât patrimoniul cultural material, cât și cel imaterial sunt active importante pentru dezvoltarea economică și socială și fac parte integrantă din continuitatea identității și practicilor culturale (inclusiv aptitudini, cunoștințe, credințe și/sau dialecte și limbi minoritare).
3. În urmărirea acestor obiective de protecție și conservare, prezenta CP se ghidează după convențiile internaționale și alte instrumente aplicabile. De asemenea, recunoaște necesitatea ca toate părțile să respecte legile și reglementările care se referă la patrimoniul cultural care ar putea fi afectat de un proiect, precum și obligațiile care decurg din tratatele și acordurile internaționale relevante ratificate de țările gazdă. Aceste legi pot fi cele privind patrimoniul cultural sau antichitățile, autorizațiile de planificare sau de construcție, zonele de conservare, zonele protejate și alte legi și reglementări care guvernează patrimoniul construit sau legile referitoare la protecția culturilor popoarelor indigene. Cerințele detaliate privind protecția popoarelor indigene sunt prezentate în CP 7.

Obiective

4. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
 - să sprijine protecția și conservarea patrimoniului cultural;
 - să adopte abordarea ordinii măsurilor de atenuare pentru a proteja patrimoniul cultural de impacturile negative care decurg din proiect;
 - să promoveze repartizarea echitabilă a beneficiilor rezultate din utilizarea patrimoniului cultural în activitățile de afaceri; și
 - în cazul în care sunt identificate elemente semnificative ale patrimoniului cultural, să se promoveze gradul de conștientizare, aprecierea și punerea în valoare a patrimoniului cultural, precum și potențialele beneficii socio-economice pentru comunitățile locale.

Domeniul de aplicare

5. Această CP se aplică tuturor proiectelor finanțate direct de BERD, astfel cum se prevede în Politica socială și de mediu. Ca parte a procesului de evaluare a aspectelor sociale și de mediu, clientul va identifica cerințele relevante ale prezentei CP și modul în care acestea vor fi abordate ca parte integrantă a sistemului general de management social și de mediu (SMSM) al clientului și/sau a planului de management social și de mediu (PMSM) al proiectului. Evaluarea aspectelor sociale și de mediu și cerințele de gestionare sunt prevăzute în CP 1. În plus, clientul va aplica această CP în timpul implementării proiectului în cazul în care proiectul afectează, sau are potențialul de a afecta, patrimoniul cultural (material și imaterial) care nu a fost identificat anterior.

6. În sensul prezentei CP, termenul de patrimoniu cultural este definit ca fiind un grup de resurse moștenite din trecut pe care oamenii le identifică, indiferent de proprietate, ca fiind o reflecție și o expresie a valorilor, credințelor, cunoștințelor și tradițiilor lor în evoluție. Cuprinde patrimoniul cultural material și imaterial, care este recunoscut la nivel local, regional sau național, sau în cadrul comunității internaționale:

- patrimoniul cultural material se referă la obiecte mobile sau imobile, situri, grupuri de structuri, precum și spații culturale sau sacre asociate acestora, precum și caracteristici naturale și peisaje care au o semnificație arheologică, etnologică, paleontologică, istorică, arhitecturală, religioasă, estetică sau altă semnificație culturală; și

- patrimoniul cultural imaterial se referă la practicile, reprezentările, expresiile, cunoștințele și abilitățile pe care comunitățile, grupurile și, în unele cazuri, indivizii le recunosc ca făcând parte din patrimoniul lor cultural și care sunt transmise din generație în generație.

7. Recunoscând faptul că siturile, obiectele sau tradițiile culturale care reprezintă o valoare sau o semnificație a patrimoniului cultural ar putea fi afectate direct sau indirect în timpul dezvoltării proiectului, un proiect face obiectul dispozițiilor prezentei CP dacă:

- implică săpături semnificative, demolări, mutări de pământ, drenaje, inundații sau alte modificări ale mediului fizic;

- este situat într-un sit de patrimoniu cultural recunoscut de țara în care se desfășoară proiectul sau în vecinătatea sa; și/sau

- poate avea un impact negativ asupra formelor imateriale ale patrimoniului cultural al oamenilor, inclusiv al popoarelor indigene.

8. Cerințele prezentei CP se aplică patrimoniului cultural indiferent dacă acesta a fost sau nu protejat din punct de vedere juridic sau dacă a fost sau nu perturbat anterior. În ceea ce privește patrimoniul cultural imaterial, cerințele prezentei CP se aplică numai în cazul în care componenta fizică a proiectului va avea un impact semnificativ asupra unui astfel de patrimoniu cultural sau dacă proiectul intenționează să utilizeze un astfel de patrimoniu cultural în scopuri comerciale.

Cerințe

Consultarea persoanelor afectate, a comunităților și a altor părți interesate

9. Clientul va efectua o consultare pertinentă și va furniza informații cu privire la proiect cu toate părțile interesate cheie pentru: (a) identificarea patrimoniului cultural care este posibil să fie afectat; (b) înțelegerea semnificației patrimoniului cultural pentru părțile interesate, inclusiv pentru comunitățile locale; (c) evaluarea impacturilor și a riscurilor; (d) aplicarea ordinii măsurilor de atenuare; și (e) identificarea oportunităților privind potențialele beneficii pentru comunitate. Identificarea părților interesate și desfășurarea unei consultări pertinente vor respecta cerințele din CP 10 și vor include custozi și utilizatori cheie ai patrimoniului cultural identificat. Printre acestea se numără femeile și grupurile vulnerabile.

10. Clientul, prin intermediul consultărilor cu persoanele cheie afectate, cu comunitățile și cu alte părți interesate, va stabili dacă divulgarea de informații legate de patrimoniul cultural poate compromite siguranța sau integritatea patrimoniului cultural. În astfel de situații, clientul va păstra confidențialitatea informațiilor legate de patrimoniul cultural și poate omite divulgarea publică a informațiilor sensibile.

Evaluarea riscurilor și impacturilor

11. Într-un stadiu incipient al evaluării aspectelor sociale și de mediu, clientul va identifica dacă este posibil ca patrimoniul cultural să fie afectat în mod negativ de proiect și va evalua probabilitatea unor descoperiri întâmplătoare. În acest sens, clientul se va consulta cu autoritățile relevante, experții, comunitățile locale și alte părți interesate, după caz.

12. Procesul de evaluare va caracteriza situația de bază și potențialele riscuri și impacturi ale proiectului asupra patrimoniului cultural. Amploarea evaluării este suficientă pentru a caracteriza semnificația, probabilitatea și gravitatea potențială a impactului și pentru a lua în considerare opiniile principalelor părți interesate relevante. Clientul va elabora și va implementa măsuri de atenuare pentru a aborda impactul asupra patrimoniului cultural în conformitate cu ordinea măsurilor de atenuare și cu bunele practici internaționale. În cazul în care evaluarea a identificat că proiectul ar putea avea riscuri și impacturi semnificative asupra patrimoniului cultural, clientul va angaja unul sau mai mulți experți în patrimoniu cultural pentru a contribui la pregătirea unui plan de gestionare a patrimoniului cultural, după caz.

13. Clientul va aplica practicile recunoscute la nivel internațional pentru studiile de teren, documentarea și protecția patrimoniului cultural legate de proiect și va asigura aplicarea acestor practici de către contractanți și alte părți terțe.

Procedura privind probabilitatea descoperirii întâmplătoare a patrimoniului cultural

14. Clientul se va asigura că dispozițiile privind gestionarea descoperirilor întâmplătoare, definite ca fiind patrimoniul cultural material întâlnit în mod neașteptat în timpul implementării proiectului, sunt în vigoare și incluse în contracte, după caz. Astfel de dispoziții vor include notificarea organismelor competente relevante cu privire la obiectele sau siturile descoperite; instruirea personalului din cadrul proiectului, inclusiv a angajaților contractanților și subcontractanților, cu privire la procedurile care trebuie urmate în cazul în care sunt realizate descoperiri întâmplătoare; și securizarea zonei în care au fost descoperite obiectele pentru a evita orice alte perturbări sau distrugerii. Clientul nu va perturba nicio descoperire întâmplătoare până când nu se va face o evaluare de către un expert (sau experți) în patrimoniu cultural și nu se vor identifica acțiuni conforme cu legislația națională și cu prezenta CP.

Zone protejate prin lege și recunoscute la nivel internațional

15. În cazul în care proiectul are potențialul de a avea un impact negativ asupra patrimoniului cultural într-o zonă care este protejată prin mijloace legale sau prin alte mijloace eficiente, și/sau este recunoscută la nivel internațional sau propusă pentru un astfel de statut de către guvernele naționale, clientul va încerca să evite astfel de impacturi. În situațiile în care impactul nu poate fi evitat și nu există alte alternative fezabile, clientul va continua cu dezvoltarea proiectului numai dacă sunt implementate următoarele cerințe:

- să se îndeplinească cerințele locale, naționale și internaționale referitoare la patrimoniul cultural în cauză;

- să se demonstreze că orice dezvoltare propusă este permisă din punct de vedere legal, ceea ce poate presupune că a fost efectuată o evaluare specifică a impactului proiectului asupra zonei protejate, așa cum prevede legislația națională;

- să se respecte dispozițiile planurilor de management guvernamental pentru astfel de zone prin pregătirea și implementarea evaluării patrimoniului cultural și a planului de management asociat;

- să se consulte administratorii zonelor protejate, autoritățile relevante, comunitățile locale și alte părți interesate cu privire la proiectul propus, în conformitate cu CP 10; și

- să se exploreze oportunități și să se implementeze programe pentru a promova mandatul de conservare al zonei protejate și să se contribuie la dezvoltarea socio-economică a comunităților locale în conformitate cu planul de management al zonei protejate.

Utilizarea patrimoniului cultural în cadrul proiectului

16. În cazul în care un proiect va implica utilizarea în scopuri comerciale a resurselor culturale, a cunoștințelor, a inovațiilor sau a practicilor comunităților locale care integrează stilurile de viață tradiționale, clientul va informa în timp util aceste comunități cu privire la: (i) drepturile lor în temeiul legislației naționale; (ii) domeniul de aplicare și natura dezvoltării comerciale propuse; și (iii) consecințele potențiale ale unei astfel de dezvoltări. Clientul va trece la o astfel de comercializare numai atunci când: (i) inițiază o negociere de bună-credință cu comunitățile locale afectate care reprezintă stilurile de viață tradiționale; (ii) documentează participarea în cunoștință de cauză a acestora și rezultatul favorabil al negocierii; și (iii) oferă comunităților locale afectate o repartizare corectă și echitabilă a beneficiilor ce decurg din comercializarea acestor cunoștințe, inovații sau practici, în conformitate cu obiceiurile și tradițiile acestora. În cazul în care un proiect propune utilizarea resurselor culturale, a cunoștințelor, a inovațiilor sau a practicilor popularelor indigene, se vor aplica cerințele CP7.

17. Clientul va lua măsuri pentru a se apăra împotriva furtului și traficului de bunuri culturale mobile afectate de proiect și va notifica autoritățile relevante cu privire la orice astfel de activitate.

Cerința de Performanță BERD 9: Intermediari financiari

Introducere

1. Această Cerință de Performanță (CP) recunoaște faptul că intermediarii financiari (IF) reprezintă un instrument esențial pentru promovarea unor piețe financiare durabile și oferă un mijloc de canalizare a finanțării către sectorul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici și mijlocii. IF includ o varietate de furnizori de servicii financiare, inclusiv, printre altele, fonduri de capital privat, bănci, societăți de leasing, societăți de asigurări și fonduri de pensii.
2. Natura finanțării prin intermediere înseamnă că IF își vor asuma responsabilitatea delegată pentru evaluarea aspectelor sociale și de mediu, gestionarea și monitorizarea riscurilor, precum și pentru gestionarea generală a portofoliului. Natura delegării poate lua diverse forme, în funcție de o serie de factori, cum ar fi tipul de finanțare furnizat. Eficiența gestionării riscurilor sociale și de mediu de către IF-uri va fi evaluată și monitorizată în mod continuu pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului.

Obiective

3. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
 - stabilirea modului în care IF-urile vor evalua și gestiona riscurile și impacturile sociale și de mediu asociate subproiectelor pe care le finanțează;
 - promovarea bunelor practici de management social și de mediu în cadrul subproiectelor finanțate de IF; și
 - promovarea unui management adecvat al aspectelor de mediu și resurselor umane în cadrul IF.

Domeniul de aplicare

4. În sensul prezentei CP, termenul "subproiect" se referă la investițiile sau activitățile, după caz, eligibile pentru a fi finanțate de IF prin utilizarea fondurilor furnizate de Bancă în cadrul unui proiect IF.
5. Cerințele din prezenta CP se vor aplica tuturor subproiectelor.
6. În cazul în care fondurile furnizate de BERD implică finanțarea generală a companiei, inclusiv prin intermediul capitalului propriu, care nu pot fi atribuite unor subproiecte specifice, cerințele din prezenta CP se vor aplica tuturor subproiectelor viitoare ale IF.
7. IF nu va trebui să aplice nicio procedură de management al riscurilor de mediu și sociale pentru subproiectele pentru care este posibil să existe riscuri de mediu sau sociale negative minime sau să nu existe riscuri de mediu sau sociale negative.
8. BERD poate solicita IF să adopte și să implementeze cerințe de mediu și sociale suplimentare sau alternative, în funcție de natura IF, de activitățile sale de afaceri, de nivelul riscurilor și impacturilor de mediu și sociale asociate portofoliului și subproiectelor sale și de țara în care își desfășoară activitatea, după caz. Astfel de cerințe suplimentare sau alternative vor fi incluse în procedurile sociale și de mediu specifice care vor fi convenite între BERD și IF la momentul investiției BERD.

Cerințe

Capacitatea organizațională în cadrul IF

9. IF va menține politicile, sistemele și practicile de management al resurselor umane în conformitate cu CP 2 (Condiții de muncă și de lucru) și va respecta cerințele relevante în materie de sănătate și securitate la locul de muncă din CP 4 (Sănătate, siguranță și securitate). Acestea vor fi comunicate lucrătorilor IF.
10. IF va desemna unul sau mai mulți reprezentanți ai conducerii superioare a IF care să aibă responsabilitatea generală pentru aspectele de mediu, sănătate, siguranță și sociale, inclusiv pentru implementarea prezentei CP, a CP 2 și a cerințelor relevante privind sănătatea și siguranța la locul de muncă prevăzute în CP 4. Reprezentantul (reprezentanții) responsabil(i) al(i) conducerii superioare va (i) va (vor) trebui să desemneze membri ai personalului care să fie responsabili de implementarea zilnică a cerințelor sociale și de mediu și să ofere sprijin pentru implementare; (ii) să identifice nevoile de formare pe probleme sociale și de mediu și bugetul necesar; și (iii) să se asigure că este disponibilă o expertiză tehnică adecvată, fie internă, fie externă, pentru a efectua evaluări și a gestiona subproiectele cu riscuri și impacturi negative de mediu sau sociale potențial semnificative.
11. IF va implementa un sistem de management social și de mediu (SMSM) clar definit, inclusiv o politică socială și de mediu și proceduri sociale și de mediu proporționale cu natura IF, și cu nivelul riscurilor de mediu și sociale asociate subproiectelor.
12. În cazul în care IF poate demonstra că dispune deja de un SMSM, acesta va furniza dovezi documentate adecvate ale SMSM. În cazul în care este necesar să se stabilească sau să se îmbunătățească SMSM, IF va conveni cu BERD un plan de acțiune.
13. Procedurile de mediu și sociale vor include mecanisme de evaluare a riscurilor și, după caz, de monitorizare, pentru a:
 - verifica toți clienții/subproiectele în baza Listei BERD de Excludere pe Criterii Sociale și de Mediu, inclusă ca Anexa 1 la Politica socială și de mediu, și Listei de referințe IF, inclusă în Anexa A la prezenta CP;
 - clasifica riscul social și de mediu al subproiectelor propuse (scăzut/mediu/înalt) în conformitate cu Lista BERD de clasificare a riscurilor sociale și de mediu pentru IF;
 - asigura, prin evaluarea sa, că subproiectele sunt structurate astfel încât să respecte cerințele naționale de reglementare referitoare la aspectele sociale și de mediu, inclusiv, dacă este necesar, cerințele naționale de reglementare referitoare la consultarea și informarea publicului și solicitând clienților, dacă este cazul, să implementeze planuri de măsuri corective;
 - păstra și actualiza în mod regulat registrele privind aspectele sociale și de mediu referitoare la subproiectele; și
 - monitoriza subproiectele pentru a asigura conformitatea cu legislația națională în materie de mediu, sănătate și siguranță și muncă.

14. În cazul în care un IF finanțează subproiecte care îndeplinesc criteriile din lista de proiecte din categoria A inclusă în Anexa 2 la politica socială și de mediu a BERD, aceste subproiecte vor trebui să respecte CP 1-8 și 10.
15. Lista de referințe IF, inclusă în Anexa A la prezenta CP, prezintă o serie de activități cu riscuri sociale și de mediu deosebit de ridicate. În cazul în care un subproiect include activități enumerate în Anexa A la prezenta CP, IF va sesiza BERD cu privire la subproiectul respectiv.

Implicarea părților interesate

16. IF va institui un sistem de gestionare a comunicării externe cu privire la aspectele sociale și de mediu. IF va răspunde în timp util la astfel de solicitări și preocupări. IF-urile sunt, de asemenea, încurajate să își publice politica socială și de mediu sau un rezumat al SMSM pe site-ul lor web, dacă este disponibil. IF-urile vor afișa pe site-ul lor web linkul către orice Raport de Evaluarea Impactului Social și de Mediu (EISM) disponibil publicului pentru subproiectele din Categoria A pe care le finanțează. IF-urile vor face publice, de asemenea, informații privind riscurile sociale și de mediu ale oricărui subproiect sesizat BERD în conformitate cu punctul 15 din prezenta CP și măsurile de atenuare propuse pentru abordarea acestor riscuri, sub rezerva constrângerilor de reglementare aplicabile, a sensibilităților pieței sau a consimțământului sponsorului subproiectului.

Raportarea către BERD

17. IF va prezenta, într-o formă acceptabilă pentru BERD, rapoarte anuale de mediu și sociale privind implementarea SMSM, a prezentei CP, a CP 2, a cerințelor relevante privind sănătatea și siguranța la locul de muncă din CP 4, precum și a performanței sociale și de mediu a portofoliului său de subproiecte.

Anexa A: Lista de referințe IF

Finanțarea de către IF-uri a oricăreia dintre următoarele situații face obiectul unei trimiteri către BERD⁹⁶:

- (i) Activități care au ca rezultat relocare involuntară - *Cerința de performanță 5 BERD*
- (ii) Activitățile care au loc în interiorul sau au potențialul de a afecta în mod negativ o zonă protejată din punct de vedere juridic și/sau recunoscută la nivel internațional sau propusă pentru un astfel de statut de către guvernele naționale, habitate critice, alte ecosisteme care susțin caracteristici prioritare ale biodiversității, situri de interes științific, habitate ale unor specii rare/pe cale de dispariție, zone de pescuit de importanță economică sau păduri primare/de creștere veche de importanță ecologică - *Cerința de Performanță 6 BERD*
- (iii) Activități care includ creșterea intensivă a animalelor - *Cerința de Performanță 6 BERD*
- (iv) Activități situate în interiorul, adiacent sau în amonte de terenuri ocupate de popoare indigene și/sau grupuri vulnerabile, inclusiv terenuri și cursuri de apă utilizate pentru activități de subsistență, cum ar fi pășunatul animalelor, vânătoarea sau pescuitul - *Cerința de Performanță 7 BERD*
- (v) Activități care pot afecta în mod negativ situri de importanță culturală sau arheologică - *Cerința de Performanță 8 BERD*
- (vi) Activități care ar putea avea ca rezultat eliberarea de OMG-uri în mediul natural - *Cerința de Performanță 6 BERD*
- (vii) Orice centrală hidroelectrică, micro, mică sau medie, care nu declanșează cerințele Categoriei A - *Criterii de eligibilitate BERD pentru proiecte de centrale hidroelectrice mici*
- (viii) orice proiect din categoria A inclus în Anexa 2 la politica socială și de mediu a BERD

⁹⁶Principala Cerință de Performanță pe care tranzacțiile propuse vor trebui să o îndeplinească este indicată cu caractere italice.

Cerința de Performanță BERD 10:

Comunicarea informațiilor și implicarea părților interesate

Comunicarea informațiilor și implicarea părților interesate

Introducere

1. Această Cerință de Performanță (CP) recunoaște importanța unui angajament deschis și transparent între client, lucrătorii săi, reprezentanții lucrătorilor, comunitățile locale și persoanele afectate de proiect și, după caz, alte părți interesate de proiect, ca element esențial al bunelor practici internaționale și al cetățeniei corporative. Un astfel de angajament este, de asemenea, o modalitate de îmbunătățire a durabilității sociale, a mediului, și generale a proiectelor. În special, o implicare eficientă a comunității, adecvată naturii și dimensiunii proiectului, promovează o performanță socială și de mediu solidă și durabilă și poate conduce la rezultate financiare, sociale și de mediu mai bune, precum și la beneficii sporite pentru comunitate.
2. Implicarea părților interesate este esențială pentru construirea unor relații solide, constructive și receptive, care sunt esențiale pentru gestionarea cu succes a riscurilor și a impacturilor sociale și de mediu al unui proiect. Este un proces incluziv și continuu, care este cel mai eficient atunci când este inițiat într-un stadiu incipient al proiectului și face parte integrantă din evaluarea, gestionarea și monitorizarea riscurilor și a impacturilor sociale și de mediu ale proiectului.

Obiective

3. Obiectivele acestei CP sunt următoarele:
 - să prezinte o abordare sistematică a implicării părților interesate care va ajuta clientul să construiască și să mențină o relație constructivă cu părțile interesate;
 - să ofere mijloace pentru implicarea eficientă și incluzivă a părților interesate de proiect pe tot parcursul ciclului de proiect;
 - să se asigure că sunt comunicate informații cu privire la aspectele sociale și de mediu adecvate și că au loc consultări pertinente cu părțile interesate de proiect și, dacă este cazul, că se ia în considerare feedback-ul oferit în cadrul consultării; și
 - să se asigure că se răspunde și se gestionează în mod corespunzător reclamațiile formulate de părțile interesate.

Domeniul de aplicare

4. Această CP se aplică tuturor proiectelor. Cel puțin, toate proiectele vor realiza identificarea părților interesate și vor elabora și implementa un mecanism de soluționare a reclamațiilor. Se va realiza o implicare suplimentară a părților interesate, astfel cum se subliniază în prezenta CP, proporțional cu: natura și amploarea proiectului, părțile interesate și potențialele riscuri și impacturi sociale sau de mediu ale acestuia.

5. Clientul va identifica și se va implica alături de părțile interesate ca parte integrantă a procesului de evaluare a aspectelor sociale și de mediu ale proiectului, sistemelor de management social și de mediu (SMSM) și planului de management social și de mediu (PMSM), așa cum se arată în CP 1. Prezenta CP trebuie, de asemenea, citită în coroborare cu cerințele din CP 2 privind implicarea lucrătorilor și cu CP 4 privind angajamentul în ceea ce privește pregătirea și intervenția în caz de urgență. În cazul proiectelor care implică relocarea involuntară sau dislocarea economică, care afectează popoarele indigene sau care au un impact negativ asupra patrimoniului cultural, clientul va aplica, de asemenea, cerințele speciale de informare și consultare prevăzute în CP 5, CP 7 și CP 8.

Cerințe

6. Implicarea părților interesate va include următoarele elemente: identificarea și analiza părților interesate, planificarea implicării părților interesate, dezvăluirea de informații, consultarea pertinentă, implicarea unui mecanism de soluționare a reclamațiilor și raportarea continuă către părțile interesate relevante.
7. Clientul va realiza implicarea părților interesate pe baza asigurării accesului părților interesate la informații oportune, relevante, ușor de înțeles și accesibile, într-o manieră semnificativă, eficientă, incluzivă și adecvată din punct de vedere cultural și fără manipulare, interferență, constrângere, intimidare și represalii.
8. Implicarea părților interesate va începe cât mai devreme posibil în dezvoltarea proiectului și va continua pe tot parcursul ciclului de viață al acestuia. Natura și frecvența implicării părților interesate în toate fazele de dezvoltare a proiectului vor fi proporționale cu natura și amploarea proiectului, cu potențialele riscuri și impacturi negative de mediu sau sociale și cu nivelul de interes al părților interesate. Clientul va respecta cerințele aplicabile ale legislației naționale cu privire la informarea și consultarea publicului, inclusiv legile care pun în aplicare obligațiile țării gazdă în temeiul dreptului internațional public.
9. Clientul va defini clar rolurile, responsabilitățile și autoritatea, și va desemna personal specific care să fie responsabil pentru implementarea și monitorizarea activităților ce țin de implicarea părților interesate.

Implicare în faza de pregătire a proiectului

Identificarea părților interesate

10. Clientul va identifica și documenta părțile interesate, definite ca fiind diverse persoane sau grupuri care: (i) sunt afectate sau pot fi afectate (direct sau indirect) de proiect (părțile afectate) sau (ii) pot avea un interes în proiect (alte părți interesate).

11. Clientul va identifica acele părți afectate de proiect (persoane sau grupuri) care, din cauza circumstanțelor lor specifice, pot fi dezavantajate sau vulnerabile. Pe baza acestei identificări, clientul va identifica în continuare persoanele sau grupurile care pot avea preocupări și priorități diferite în ceea ce privește impactul proiectului, mecanismele de atenuare și beneficiile, și care pot necesita forme diferite sau separate de implicare. În identificarea și analiza părților interesate se va include un nivel adecvat de detalieri, astfel încât să se determine nivelul de comunicare care este adecvat pentru proiect.

Planul de implicare a părților interesate

12. Pentru proiectele cu posibile riscuri și impacturi negative sociale și/sau de mediu, clientul va elabora și va implementa un Plan de Implicare a Părților Interesate (PDIPI) sau un proces documentat echivalent, proporțional cu natura și amploarea riscurilor, impacturilor și stadiul de dezvoltare a proiectului. Pentru orice proiect care necesită o Evaluare a impactului social și de mediu (EISM), PDIPI va aplica cerințele de comunicare și consultare pentru proiectele din Categoria A descrise la punctele 22-26 din prezenta CP.

13. PDIPI va descrie modul în care se va realiza implicarea părților interesate identificate pe tot parcursul ciclului de viață al proiectului, inclusiv calendarul și metodele de implicare, informațiile care trebuie dezvoltate, limbajul (limbajele) de dezvoltare și tipul de informații care trebuie obținute de la părțile interesate. PDIPI va fi adaptat pentru a lua în considerare principalele caracteristici (inclusiv genul) și interese ale părților afectate de proiect și ale altor părți interesate și pentru a distinge între diferitele niveluri și metode de implicare care ar putea fi adecvate pentru fiecare. Nivelul de detalieri necesar va fi stabilit de la caz la caz. Resursele disponibile pentru implicarea părților interesate vor fi prezentate în cadrul PDIPI. PDIPI va fi actualizat, după caz, pe parcursul ciclului de viață al proiectului.

14. În cazul în care implicarea părților interesate depinde în mod semnificativ de reprezentanții⁹⁷ comunității, clientul va depune eforturi rezonabile pentru a verifica dacă aceste persoane reprezintă, de fapt, punctele de vedere ale comunităților afectate și dacă acestea facilitează procesul de comunicare prin comunicarea informațiilor către proprii membri și transmiterea comentariilor acestora către client sau autorități, după caz.

15. În cazul în care implicarea părților interesate este responsabilitatea autorităților guvernamentale relevante, clientul va colabora cu autoritatea guvernamentală responsabilă, în măsura în care acest lucru este permis, pentru a obține rezultate care să fie în concordanță cu prezenta CP. În cazul în care există discrepanțe între cerințele locale de reglementare și prezenta CP, clientul va identifica activitățile de implicare pentru a completa procesul de reglementare oficial și, dacă este cazul, se va angaja în acțiuni suplimentare.

16. În cazurile în care nu se cunoaște locația exactă a proiectului, PDIPI va fi lua forma unei abordări-cadru ca parte a SMSM-ului general al clientului, prezentând principiile generale și o strategie de identificare a părților interesate și de planificare a unui proces de implicare în conformitate cu prezenta CP care va fi implementată de îndată ce se cunoaște locația.

17. Clienții care derulează operațiuni în mai multe locații și proiecte care implică finanțarea generală a companiei, finanțarea capitalului de lucru sau finanțarea prin participarea la capital propriu vor adopta și implementa un PDIPI corporativ. PDIPI corporativ va fi proporțional cu natura afacerii clientului și cu riscurile și impacturile sociale sau de mediu asociate, precum și cu nivelul de interes al părților interesate. PDIPI va fi implementat în cadrul facilităților în timp util. Acesta va include proceduri și resurse pentru a asigura că se efectuează o implicare adecvată a părților interesate la nivel de facilitate și că părțile interesate care sunt situate în apropierea facilităților primesc informații cu privire la performanța socială și de mediu a facilității respective și la mecanismul de soluționare a reclamațiilor.

Comunicarea informațiilor

18. În cazul în care proiectul are un impact social și de mediu, clientul va dezvălui informații relevante despre proiect, după caz, pentru a ajuta părțile interesate să înțeleagă riscurile, impacturile și oportunitățile proiectului. Clientul va oferi părților interesate acces la următoarele informații:

- scopul, natura, amploarea și durata proiectului;
- riscurile pentru părțile interesate și eventualele impacturi asupra acestora, precum și planurile de atenuare propuse, evidențiind eventualele riscuri și impacturi care ar putea afecta în mod disproporționat grupurile vulnerabile și dezavantajate și diferențiind măsurile de atenuare a acestora;
- procesul preconizat de implicare a părților interesate, dacă este cazul, precum și oportunitățile și modalitățile de participare a părților interesate;
- data și locul de desfășurare a tuturor reuniunilor de consultare cu publicul preconizate, precum și procesul prin care se notifică, se rezumă și se raportează reuniunile; și
- procesul prin care vor fi gestionate eventualele reclamații.

Aceste informații vor fi comunicate în limba (limbile) locală (locale) și într-o manieră accesibilă și adecvată din punct de vedere cultural, ținând seama de orice nevoi specifice ale grupurilor care pot fi afectate în mod diferențiat sau disproporționat de proiect sau ale grupurilor de populație cu nevoi specifice de informare (inclusiv dizabilitate, alfabetizare, sex, mobilitate, diferențe de limbă sau accesibilitate). În cazul în care este necesar și adecvat din punct de vedere cultural, o terță parte poate fi angajată să divulge informațiile pentru a evita intimidarea, constrângerea sau orice formă de manipulare.

Consultarea pertinentă

19. Clientul va întreprinde consultări pertinente, în funcție de natura și amploarea riscurilor și a impacturilor negative ale proiectului și de nivelul de interes al părților interesate. În cazul în care clientul s-a angajat deja într-un astfel de proces, acesta va furniza dovezi documentate adecvate ale acestui angajament.

20. O consultare pertinentă este un proces bidirecțional care:

- va începe la începutul procesului de planificare a proiectului pentru a colecta opiniile inițiale cu privire la

⁹⁷De exemplu, lideri comunitari și religioși, reprezentanți ai administrației publice locale, reprezentanți ai societății civile, politicieni, profesori și/sau alte persoane care reprezintă unul sau mai multe grupuri de părți interesate afectate.

propunerea de proiect și pentru a fundamenta elaborarea proiectului;

- încurajează feedback-ul părților interesate, în special ca modalitate de informare a dezvoltării proiectelor și a implicării părților interesate în identificarea și atenuarea riscurilor și a impacturilor sociale și de mediu;
 - continuă în mod constant;
 - se bazează pe publicarea și diseminarea prealabilă a unor informații relevante, transparente, obiective și ușor accesibile, într-un interval de timp care să permită consultări cu părțile interesate;
 - este realizată într-un format adecvat din punct de vedere cultural, în limba (limbile) locală (locale) relevantă (relevante), este inteligibilă pentru părțile interesate și ia în considerare procesele decizionale ale acestora;
 - ia în considerare și răspunde la feedback;
 - sprijină implicarea activă și incluzivă a părților afectate de proiect, inclusiv a grupurilor dezavantajate sau vulnerabile;
 - este lipsită de manipulări externe, interferențe, constrângere, discriminare, intimidare și represalii; și
 - este documentată de către client.
21. Clientul îi va informa în timp util pe cei care au participat la procesul de consultare publică cu privire la decizia finală referitoare la proiect, măsurile de atenuare socială și de mediu asociate, orice beneficii ale proiectului pentru comunitățile locale, motivele și considerentele pe care se bazează decizia. Aceste informații vor include un rezumat al feedback-ului primit și o scurtă explicație a modului în care acesta a fost luat în considerare sau a motivelor pentru care nu a fost luat în considerare, precum și a mecanismului de soluționare a reclamațiilor disponibil.

Informare și consultare privind proiecte din Categoria A

22. Pentru proiectele din Categoria A, clientul va trebui să desfășoare un proces de informare și consultare formalizat și participativ, care va fi integrat în fiecare etapă a procesului EISM, ținând cont de stadiul de dezvoltare a proiectului. Acest proces implică o consultare organizată și iterativă care să conducă la integrarea de către client în procesul de luare a deciziilor a opiniilor părților afectate cu privire la aspectele care le afectează în mod direct.
23. Clientul se va angaja într-un proces de definire a domeniului de evaluare cu părțile interesate identificate, într-un stadiu incipient al procesului EISM, pentru a asigura identificarea principalelor riscuri și impacturi care urmează să fie evaluate în cadrul EISM. Ca parte a procesului de definire a domeniului de evaluare, părțile interesate vor avea posibilitatea de a face comentarii și recomandări cu privire la un draft al PDIPI și la alte documente de definire a domeniului de evaluare.

24. În plus față de EISM și PDIPI, clientul va publica planul de acțiune socială și de mediu (PASM) și un rezumat non-tehnic (NTS).⁹⁸. Planurile de gestionare aplicabile vor fi făcute publice, după cum se specifică în CP și după cum s-a convenit cu Banca.
25. Procesul de consultare și de divulgare a informațiilor trebuie să îndeplinească toate cerințele aplicabile în temeiul legislației naționale privind evaluarea impactului asupra mediului și al altor legi relevante. Clientul va păstra EISM în domeniul public pe toată durata de viață a proiectului, dar acesta poate fi modificat, din când în când, cu informații suplimentare sau poate fi arhivat după finalizarea proiectului, atâta timp cât este disponibil în timp util la cerere.
26. Clientul este obligat să prezinte părților interesate rapoarte regulate privind performanța socială și de mediu. Aceste rapoarte vor fi prezentate într-o formă accesibilă părților afectate, sub forma unei publicații separate, postate on-line sau în modul detaliat în PDIPI. Aceste rapoarte vor fi făcute publice cel puțin o dată pe an, proporțional cu preocupările părților interesate relevante.

⁹⁸Directiva BERD privind accesul la informații prevede ca Banca să facă publice EISM pentru proiectele din categoria A cu 60 de zile calendaristice înainte de examinarea proiectului de către Consiliul Director, în cazul proiectelor din sectorul privat, și cu 120 de zile calendaristice înainte de examinarea proiectului de către Consiliul Director, în cazul proiectelor din sectorul public.

Implicare în timpul implementării proiectului și raportare externă

27. Pe toată durata de viață a proiectului, clientul va furniza informații părților interesate identificate, în mod continuu. Frecvența, metoda și informațiile care urmează să fie furnizate vor fi corespunzătoare cu natura proiectului și cu riscurile și impacturile sale negative de mediu și sociale, părțile interesate și nivelul de interes. Este posibil să fie nevoie de divulgarea de informații sau de consultări suplimentare în etapele cheie ale ciclului de proiect și cu privire la orice aspecte specifice pe care procesul de divulgare și consultare sau mecanismul de soluționare a reclamațiilor le-a identificat ca fiind de interes pentru părțile interesate.
28. Dacă este cazul, clientul va solicita, de asemenea, feedback din partea părților afectate cu privire la eficacitatea măsurilor de atenuare a impactului. În cazul proiectelor cu riscuri potențial semnificative sau cu impact negativ asupra comunităților afectate și în funcție de nivelul de interes al părților interesate, clientul poate angaja membri ai comunității sau alte părți interesate relevante pentru a participa la activitățile de monitorizare socială și de mediu descrise în CP1.

Mecanismul de soluționare a reclamațiilor

29. Clientul va trebui să aibă cunoștință de preocupările părților interesate legate de proiect și să răspundă la acestea în timp util. În acest scop, clientul va stabili un mecanism eficient de soluționare a reclamațiilor cât mai repede posibil în procesul de dezvoltare a proiectului, pentru a primi și a facilita soluționarea preocupărilor și reclamațiilor părților interesate, în special în ceea ce privește performanța socială și de mediu a clientului. Mecanismul de soluționare a reclamațiilor va fi proporțional cu riscurile și potențialele impacturi negative ale proiectului:
 - mecanismul de soluționare a reclamațiilor va aborda problemele cu promptitudine și eficacitate, într-o manieră transparentă, adecvată din punct de vedere cultural, fără manipulare, interferență, constrângere, intimidare și răzbunare, și ușor accesibilă tuturor părților afectate, fără costuri. Mecanismul nu va împiedica accesul la căile de atac judiciare sau administrative. Clientul va informa părțile interesate cu privire la mecanismul de soluționare a reclamațiilor în cursul activităților sale de implicare și va raporta periodic publicului cu privire la implementarea acestuia, protejând confidențialitatea persoanelor afectate;
 - tratarea reclamațiilor se va face într-o manieră adecvată din punct de vedere cultural și va fi discretă, obiectivă, sensibilă și receptivă la nevoile și preocupările părților interesate. Mecanismul va permite, de asemenea, depunerea și soluționarea reclamațiilor anonime;
 - clientul va lua în considerare furnizarea de servicii de mediere pentru soluționarea reclamațiilor în cadrul proiectelor în care există preocupări semnificative ale comunității; și
 - monitorizarea implementării mecanismului de soluționare a reclamațiilor și analizarea tendințelor vor fi efectuate în mod regulat.

Modificări ale riscurilor și impacturilor sociale și de mediu

30. PDIPI trebuie să includă dispoziții privind implicarea părților interesate în cazul în care există schimbări, în orice etapă a ciclului de viață al proiectului, care duc la modificări semnificative ale riscurilor și impacturilor de mediu sau sociale. Clientul va dezvălui părților interesate modul în care acestea sunt atenuate, iar dacă există riscuri și impacturi negative semnificative asupra părților afectate, clientul va fi obligat să efectueze consultări suplimentare.

Note

Date de contact

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare

One Exchange Square

London EC2A 2JN

Regatul Unit

www.ebrd.com

Telefon centrală

Tel: +44 20 7338 6000

Cereri de informații

Pentru cereri și solicitări de informații, vă rugăm să accesați
www.ebrd.com/eform/information-request

1096 Politica socială și de mediu

© Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare